

Rigorózní práce
(Katedra obchodního práva)

Právní úprava doménových jmen .cz a .eu

Mgr. Michal Šimek

„Prohlašuji, že jsem rigorózní práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.“

V Praze dne 5. dubna 2008

1	<u>SEZNAM NEJČASTĚJI POUŽITÝCH ZKRATEK</u>	1
2	<u>ÚVOD</u>	2
3	<u>OBECNĚ O DOMÉNOVÝCH JMÉNECH</u>	4
3.1	INTERNET	4
3.2	Hlavní hráči na poli internetu	4
3.3	IP Adresa	5
3.3.1	Systém doménových jmen (anglicky „Domain Name System“)	6
3.3.2	Historie a dělení domén prvního stupně	6
3.3.2.1	Generické Top-Level Domény (gTLD)	7
3.3.2.1.1	Dělení generických Top-level domén	8
3.3.2.2	Country Code Top-Level Domény (ccTLD)	9
3.3.3	Hodnota doménového jména	9
3.4	Právní úprava obecně	11
3.5	Spory o doménová jména	11
3.5.1	Podstata sporů o doménová jména	11
3.5.2	Běžné a alternativní řešení sporů	12
3.5.3	Druhy a dělení alternativního řešení sporů	13
3.5.4	Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky	14
3.6	Právní povaha doménových jmen	15
3.6.1	Doménové jméno jako věc	15
3.6.2	Doménové jméno jako předmět subjektivních práv	16
3.6.3	Doménové jméno jako jiná majetková hodnota	17
4	<u>PRÁVNÍ ÚPRAVA DOMÉNOVÝCH JMEN .CZ</u>	19
4.1	Historie domény .cz	19
4.2	Historie sdružení CZ.NIC	19
4.3	Doménové jméno .cz a zástavní právo	20
4.4	Registrace doménových jmen .cz	21
4.5	Osoby oprávněné registrovat doménové jméno .cz	25
4.6	Doménové jména .cz a hospodářská soutěž	25
4.6.1	O právu na soutěžní chování	25
4.6.2	Právo hospodářské soutěže	27
4.6.3	O co se vlastně soutěží v oblasti doménových jmen	27

4.6.4	GENERÁLNÍ KLAUZULE NEKALÉ SOUTĚŽE V OBCHODNÍM ZÁKONÍKU	29
4.6.5	JEDNÁNÍ V HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽI.....	29
4.6.6	SOUTĚŽITEL.....	30
4.6.7	DOBRÉ MRAVY SOUTĚŽE.....	31
4.6.8	ÚJMA JINÝM SOUTĚŽITELŮM NEBO SPOTŘEBITELŮM	32
4.6.9	ÚVOD K JEDNOTLIVÝM SKUTKOVÝM PODSTATÁM.....	33
4.6.9.1	Nepřiměřené lákání	34
4.6.9.1.1	Klamavá reklama	34
4.6.9.1.2	Klamavé označení zboží a služeb	34
4.6.9.1.3	Ostatní nežádoucí formy lákání.....	35
4.6.9.2	Parazitní soutěž	37
4.6.9.2.1	Nebezpečí záměny.....	38
4.6.9.2.2	Parazitování na pověsti.....	38
4.6.9.2.3	Zlehčování.....	39
4.6.9.3	Agresivní nekalosoutěžní jednání.....	40
4.6.9.3.1	Cílený hacking	40
4.6.9.3.2	Cybersquatting.....	41
4.7	OCHRANNÁ ZNÁMKA A DOMÉNOVÁ JMÉNA .CZ	41
4.7.1	OBECNÉ O OCHRANNÉ ZNÁMCE	41
4.8	OCHRANNÁ ZNÁMKA VS. DOMÉNOVÉ JMÉNO	43
4.9	FIRMA A DOMÉNOVÁ JMÉNA .CZ.....	44
4.10	NÁZEV PRÁVNICKÉ OSOBY A DOMÉNOVÁ JMÉNA .CZ.....	45
4.11	DOMÉNOVÁ JMÉNA A VŠEOBECNÁ OSOBNOSTNÍ PRÁVA	46
4.12	DOMÉNOVÁ JMÉNA A ČESKÝ PRÁVNÍ ŘÁD – OTÁZKY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO.....	49
4.12.1	ROZHODNÉ PRÁVO PRO ZÁVAZKOVÉ POMĚRY ZE SMLUV	50
4.12.2	PRÁVO ROZHODNÉ PRO ZÁVAZKOVÉ VZTAHY Z DELIKTŮ A NÁHRADA ŠKODY.....	51
4.12.3	ROZSAH A POUŽITÍ PRÁVA ROZHODNÉHO PRO NÁHRADU ŠKODY	52
4.13	ŘEŠENÍ SPORŮ Z DOMÉNOVÝCH JMEN .CZ	54
4.13.1	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ ŘEŠENÍ SPORŮ O UŽÍVÁNÍ DOMÉNOVÝCH JMEN .CZ.....	54
4.13.2	PRŮBĚH ŘÍZENÍ	55
4.13.3	SPORY MEZI DRŽITELEM DOMÉNOVÉHO JMÉNA A CZ.NIC	56
4.13.4	SPORY MEZI DRŽITELEM DOMÉNOVÉHO JMÉNA A TŘETÍ OSOBOU	56
4.14	OCHRANA PRÁV A DOMÉNOVÁ JMÉNA	57
4.14.1	PŘEDBĚŽNÉ OPATŘENÍ	58
4.14.2	SVĚPOMOC.....	59
4.14.3	VÝKON ROZHODNUTÍ A CZ.NIC	60

5	DOMÉNA .EU	63
5.1	DŮVODY VZNIKU DOMÉNY .EU	63
5.2	VYTVORENÍ .EU DOMÉNY	63
5.3	REJSTRÍK (EURID)	64
5.4	REGISTRACE, PŘEVOD, ZRUŠENÍ DOMÉN	65
5.4.1	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ REGISTRACI	65
5.4.2	OSOBY OPRAVNĚNÉ REGISTRovat DOMÉNU DRUHÉ ÚROVNĚ	66
5.4.3	JEDNOTLIVÉ FÁZE REGISTRACE	66
5.4.3.1	Předregistrační fáze	67
5.4.3.2	Sunrise fáze (aneb proč je registrace rozdělena do několika fází)	67
5.4.3.2.1	Validační agent (anglicky „Validation Agent“)	68
5.4.3.2.2	První etapa Sunrise fáze	68
5.4.3.3	Druhá etapa Sunrise fáze	69
5.4.3.4	Postup při registraci v Sunrise fázi	69
5.4.3.5	Land Rush fáze, neboli registrace v běžném provozu	70
5.4.4	PŘEVOD DOMÉNOVÉHO JMÉNA	71
5.4.5	ZRUŠENÍ DOMÉNOVÉHO JMÉNA	71
5.4.6	NEDOVOLENÁ REGISTRACE	72
5.4.7	SPEKULATIVNÍ REGISTRACE A ZNEUŽITÍ REGISTRACE	72
5.5	ŘEŠENÍ SPORŮ Z GENERICKÝCH TLD (UDRP)	73
5.5.1	PROCESNÍ USTANOVENÍ UDRP	74
5.5.2	HMOTNĚPRÁVNÍ USTANOVENÍ UDRP	74
5.5.2.1	Práva na označení chráněná UDRP a tzv. První element UDRP	75
5.5.2.2	Druhý element UDRP – oprávněný zájem ohledně doménového jména	76
5.5.2.3	Třetí element UDRP – zlá víra	76
5.5.2.4	Ochranná známka	77
5.5.2.5	Geografická označení	77
5.5.2.6	Jména osob	79
5.5.3	ZÁVĚRY Z ROZHODOVACÍ PRAXE	80
5.6	SYSTÉM ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA V .EU TLD	80
5.6.1	ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ ŘEŠENÍ SPORŮ O UŽÍVÁNÍ DOMÉNOVÝCH JMÉN .EU	80
5.6.2	ROZDÍL MEZI ARBITRÁŽÍ (ROZHODČÍM ŘÍZENÍM) A .EU ADR ŘÍZENÍM	81
5.6.3	SUBSIDIÁRNÍ APLIKOVATELNOST OSŘ	81
5.6.4	ŽALOBCE A ŽALOVANÝ VE SPORĚCH ŘEŠENÝCH DLE PRAVIDEL .EU ADR	83
5.6.4.1	Komunikace mezi stranami a rozhodčím soudem	83
5.7	OKRUH SPORŮ ŘEŠENÝCH V .EU ADR	84
5.7.1	ŽALOBNÍ NÁVRH PROTI SPRÁVCI DOMÉNY .EU (EURIDU)	84

5.7.2	ŽALOBNÍ NÁVRH PROTI DRŽITELI DOMÉNOVÉHO JMÉNA	85
5.7.3	SPOR O JAZYK ŘÍZENÍ (DÁLE JEN „LANGUAGE TRIAL“)	86
5.7.4	JINÉ ŽALOBNÍ NÁROKY	87
5.8	PROCES .EU ADR.....	87
5.8.1	POPLATKY ZA ADR ŘÍZENÍ	88
5.8.2	DATUM PODÁNÍ.....	89
5.8.3	POVINNOSTI ROZHODČÍHO SOUDU PO OBDRŽENÍ ŽALOBNÍHO NÁVRHU	89
5.8.4	NÁMITKY PROTI FIKCI ZPĚTVZETÍ	90
5.8.5	VYJÁDRĚNÍ ŽALOVANÉ STRANY K ŽALOBNÍMU NÁVRHU.....	91
5.8.6	ADR SENÁT.....	92
5.8.6.1	Jednočlenný senát.....	93
5.8.6.2	Tříčlenný senát	93
5.8.7	PRŮBĚH SAMOTNÉHO PROCESU ROZHODOVÁNÍ.....	94
5.8.7.1	Vyhovění žalobnímu návrhu proti jinému držiteli jména.....	94
5.8.7.2	Přerušení řízení.....	95
5.8.7.3	Zastavení ADR řízení.....	96
5.8.8	ROZHODČÍ NÁLEZ V .EU ADR ŘÍZENÍ	96
5.8.8.1	Rozhodčí nález	96
5.8.8.2	Předběžný nález	97
5.9	VZÁJEMNÁ JURISDIKCE (ANGLICKY „MUTUAL JURISDICTION“)	97
6	<u>ZÁVĚR.....</u>	<u>98</u>
7	<u>PŘÍLOHY.....</u>	<u>100</u>
8	<u>POUŽITÉ PRAMENY .....</u>	<u>103</u>

1 Seznam nejčastěji použitých zkratek

ObčZ	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
ObchZ	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;
OchrZ	zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů;
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů;
Rozhodčí soud	Rozhodčí soud při Hospodářské komoře a Agrární komoře;
Římská úmluva	64/2006 Sb. m. s. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o Úmluvě o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Úmluvě o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, otevřené k podpisu v Římě dne 19. června 1980, a k Prvnímu a Druhému protokolu o jejím výkladu Soudním dvorem Evropských společenství (Lucemburk, 14. dubna 2005);
ZMPS	zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů;
ZRŘ	zákon č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

2 Úvod

Pro výběr tohoto tématu k jeho hlubší analýze mě vedl zejména můj zájem o oblast internetu, zároveň jsem se snažil o výběr takového tématu, jež je na výsost aktuální, a to nejen v kontextu celoevropském, ale zároveň z pohledu České republiky.

Nepochybně nejvýznamnější technologií počátku 21. století je fenomén zvaný Internet. Jeho existence však zatím stabilitu a nezměnitelnost práva výrazněji nenarušuje. Zvláštních právních úprav je totiž v tomto směru opravdu jen velmi málo. O to více se, ale o nutnosti zvláštní úpravy právních vztahů vyplývajících z existence Internetu stále diskutuje.

Tato práce se zabývá zejména popisem právních struktur, které vznikají při registraci a užívání doménových jmen .cz a .eu. Obecně řečeno, jsou to právě doménová jména, na jejichž příkladu lze dokumentovat samotnou podstatu sítě internet. Ta nespočívá na mohutných systémech, ale naopak v jednoduchých a zdánlivě bagatelních elementech, jejichž důležitost je docněna až v praxi. Jestliže tedy ještě před několika málo lety prakticky neexistovaly ve věcech doménových jmen spory a právní věda ani praxe se touto problematikou prakticky nezabývala, nyní představuje právo doménových jmen jednu z klíčových složek takzvaného internetového práva, přičemž existují celé instituce, které se na právní praxi spojenou s problematikou doménových úzce specializují.

V poslední době se vyskytuje mnoho problémů souvisejících s vymezením vzájemných vztahů při výběru a registraci obchodních identifikátorů, zejména firmy, ochranných známek a doménových jmen. Podoby porušování práv duševního vlastnictví jsou postupem času stále rafinovanější.

Porušení práv mívají navíc velmi často přeshraniční rozměr a právě globální charakter doménových jmen a lokální právní úpravy každého státu způsobují nejen jeden problém. Nemalé obtíže činí i skutečnost, že správa internetu včetně přidělování doménových jmen v zásadě není správou vrchnostenskou, nýbrž soukromou.

Je také třeba si povšimnout faktu, že Rozhodčímu soudu při Hospodářské komoře a Agrární komoře, který již řeší spory z doménových jmen .cz, byla nedávno přidělena i pravomoc řešit spory uživatelů z domény nejvyšší úrovně .eu. Mimořádného úspěchu dosáhl Rozhodčí soud, když byl jednomyslně schválen celosvětovým „správcem“ internetu, organizací ICANN, jako další sudiště pro rozhodování sporů týkajících se doménových jmen dle UDRP pravidel (např. .com, .net, .org aj.). Význam tohoto

rozhodnutí vyplývá zejména z toho, že v současné době fungují na světě pouze dvě takováto sudiště.

Ve své práci jsem se pokusil blíže rozebrat výše uvedenou problematiku. Svou práci jsem rozdělil do 4 hlavních částí. První část se zabývá obecnými informacemi o doménových jménech, které jsou společné jak doméně .eu tak doméně .cz. Ve druhé části se zabývám doménami .cz a popisuji možné kolize s některými právy na označení, včetně řešení sporů. Ve třetí části se zabývám doménou .eu., včetně řešení sporů s těmito doménami spojenými. Poslední část tvoří závěr, přílohy a prameny.

Tato práce mi poskytla prostor, abych se sám zdokonalil, v této prudce se rozvíjející problematice, která je jednou z nejperspektivnějších oblastí v rámci soukromého práva a v blízké budoucnosti bude nepochybně třeba, aby si každý právník osvojil základní znalosti z oboru internetového práva.

3 Obecně o doménových jménech

3.1 Internet

Na počátku byla myšlenka počítačové sítě, která by spolehlivě propojila strategické vojenské, vládní a akademické počítače a zároveň by dokázala přežít jaderný úder. Aby síť byla co nejméně zranitelná, byla navržena bez hlavního řídicího centra. Skládala se z řady vzájemně propojených uzlů rovnocenné důležitosti. Posílaná data se na dobu přenosu rozdělí na několik samostatných částí nazývaných pakety. Každý z paketů je vybaven informací o adresátovi a tvoří tak de facto autonomní zásilku, která cestuje k cíli samostatně, svou vlastní cestou, nezávisle na ostatních paketech. V případě zničení jedné z přenosových cest může paket bez problémů dojít k adresátovi alternativní cestou - přes zbývající zachovalé uzly. A to je vlastně základ koncepce internetu, jak ji známe dodnes.¹ Celá podstata internetu jako takového spočívá na principu dobrovolnosti a regulace existuje pouze minimálně.² Většina právních řádů nezná zvláštní úpravu týkající se otázek doménových jmen.³

3.2 Hlavní hráči na poli internetu

Registrace a správa celosvětových doménových jmen byla prováděna od počátku 90. let americkou společností Network Solutions Incorporated (NSI) na základě smlouvy uzavřené s vládní institucí US National Science Foundation. Významnou úlohu v dohledu nad systémem doménových jmen měla také organizace s názvem Internet Assigned Numbers Authority (IANA), která byla vlastním univerzitním pracovištěm při University of Southern California's School of Engineering. Tato podpora a kontrola ze strany USA reprezentovala od počátku používání doménových jmen politický prvek, který se s rozvojem internetu na celém světě stával stále více nežádoucí. Z výše uvedeného důvodu vláda USA tento systém změnila a v roce 1998 byla vytvořena pro účely správy systému celosvětových doménových jmen nejvyšší úrovně nová organizace s názvem Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN).⁴

¹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 31

² V ČR jde například o zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.

³ Výjimkou je USA, kde byl přijat zákon Anticybersquatting Consumer Protection Act

⁴ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPÍ 24486; CEAG;

Z právního hlediska je ICANN vytvořena jako nezisková soukromá společnost založená podle práva státu Kalifornie. Její sídlo je v Marina Del Rey v Kalifornii. Jedná se o neziskovou organizaci, která byla založena 18. září 1998. Byla založena proto, aby dohlížela na množství věcí souvisejících s internetem, které dříve spravovaly jiné organizace IANA či NSI.⁵

Jedním z úkolů organizace ICANN je přidělování a správa doménových jmen a IP adres. Organizace ICANN provádí registraci generických domén a zároveň zastřešuje regionální organizace, které provádějí registrace na jednotlivých kontinentech (ARIN, APNIC, LACNIC, RIPE NCC). Organizace ICANN byla zřízena za účelem převzetí odpovědnosti za přidělování místa v prostoru internetu a také doménových jmen, dohlíží nad dodržováním protokolárních parametrů a zajišťování serverového systému.⁶

S činností organizace ICANN také souvisí činnost řady dalších poradenských a pracovních komisí. Jedna z nich, s názvem Domain Name Supporting Organization (DNSO), má za úkol analyzovat možnosti vytváření nových celosvětových doménových skupin (např. .arts, .shop, .news). Doménová jména na národní úrovni jsou registrována a spravována národními organizacemi, které získaly oprávnění od organizace IANA. Organizace IANA je v současné době jednou z divizí organizace ICANN, zodpovědnou za delegaci správy národních doménových úrovní. Činnost organizace IANA v této oblasti se řídí dokumentem RFC 1591.⁷

3.3 IP Adresa

Pro vymezení pojmu „doménové jméno“ si musíme nejprve vymežit pojem „IP adresa“, protože tyto dva pojmy tvoří neoddelitelný pár. IP adresou rozumíme jednoznačnou identifikaci konkrétního zařízení (typicky počítače) v prostředí internetu. Veškerá data, která jsou z daného zařízení přes počítačovou síť posílána, obsahují IP adresu odesílatele i příjemce. IP je zkratkou pro internetový protokol. Internetový protokol umožňuje rychlou a ekonomicky nenáročnou komunikaci počítačů skrze již existující datové kanály.⁸ Dnes je nejčastěji používaná jeho čtvrtá verze (označovaná jako IPv4), postupně

2002

⁵ vice na www.icann.org

⁶ vice na www.wikipedia.cz

⁷ Loebl, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

⁸ Více na <http://www.icann.org/general/glossary.htm>

se však bude přecházet na novější verzi 6 (IPv6). V jiných protokolech se adresování jednotlivých zařízení může provádět i jinak (např. MAC adresa).⁹ IP adresa je tedy v podstatě lokalizace počítače v rámci sítě pomocí číselného kódu (např. 192.168.48). IP adresa má stromovitý charakter a v základní podobě se dělí na tři základní části 1. část vyjadřuje adresu sítě (dle výše uvedeného příkladu IP adresy první trojčíslí 192) 2. část vyjadřuje adresu podsítě (trojčíslí 168) a konečné 3. část vyjadřuje adresu počítače (zbývající dvojčíslí 48).

3.3.1 Systém doménových jmen (anglicky „Domain Name System“)

Každý počítač připojený k internetu má svou jedinečnou adresu, kterou můžeme srovnat s telefonním číslem. Tato IP adresa je ale mnohem komplikovanější než telefonní číslo. Jelikož by pro běžné uživatele počítačových sítí bylo velice obtížné pamatovat si číselné adresy (IP adresy), existuje systém specializovaných počítačů, které převádějí IP adresy na snáze zapamatovatelná doménová jména. Systém doménových jmen usnadňuje používání internetu, tím že pomocí pevně daných algoritmů převádí běžná slova do těchto dlouhých řetězců čísel a naopak. Takže namísto psaní do příkazového řádku 207.151.159.3 můžeme napsat www.seznam.cz. Je to taková „mnemotechnická pomůcka“, která nám usnadňuje zapamatovat si složitou číselnou IP adresu.¹⁰ IP adresa v číselném tvaru by také jen těžko plnila funkci rozlišovací či soutěžní. Výše uvedený převodní systém se anglicky nazývá Domain Name System (zkráceně „DNS“).¹¹

Z hlediska uživatelů internetu je identifikace určitého počítače a komunikace s ním prostřednictvím doménového jména důležitá jen tehdy, pokud je tím umožněn přístup k určitým datům.¹²

3.3.2 Historie a dělení domén prvního stupně

Pokud by se symbolická jména přidělovala „z jednoho pytle“, neboli z jediného jmenného prostoru (např. pouze domény s příponou .com), byl by tento prostor velmi záhy vyčerpán, a musela by být používána i značně kryptická (umělá, nesrozumitelná) symbolická jména, což by negovalo hlavní cíl systému DNS. Jediným řešením je vytvořit

⁹ http://cs.wikipedia.org/wiki/IP_adresa

¹⁰ <http://www.icann.org/general/glossary.htm>

¹¹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 31

¹² Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 17

dostatečný počet „pytlů“ (jmenných prostorů), ze kterých by bylo možné čerpat, a které by byly nezávislé na sobě - právě to je podstata tzv. domén. Každou doménu si lze představit jako jeden takovýto „pytel“ se jmény, ze kterého lze čerpat (přidělovat) nová symbolická jména, bez toho že by bylo nutné brát ohled na dění v jiných doménách - ptát se jich na souhlas či jinak se s nimi koordinovat, či brát ohled na to, zda stejné symbolické jméno již bylo použito v jiné doméně (to je tedy např. *.eu*, *.cz*, *.sk*).¹³ Domény v rámci těchto jmenných prostorů se nazývají domény druhé úrovně a jsou registrovány příslušnými uživateli u příslušné registrační autority a to většinou metodou „first come, first served“ tedy „kdo dřív přijde, ten dřív mele“.

3.3.2.1 Generické Top-Level Domény (gTLD)

System doménových jmen používaný v síti internet má jeden pikantní rys - vznikl totiž v době, kdy jeho autoři vůbec neuvažovali o tom, že by se vůbec někdy rozšířil mimo území USA. V roce 1984 byl pány J. Postelem a J. Reynoldsem zveřejněn dokument „Domain Requirements - RFC 920“, v němž byl popsán generický systém domén nejvyšší úrovně, který se používá i nyní. Jedná se o dělení doménových jmen do skupin podle koncovky označující typ užití, hlavní účel, pro který má být daná doména využívána, a to bez ohledu na místo, v němž má být provozována. Tento typ užití přitom není povinný, orgány veřejné správy si občas registrují domény v prostoru *.com* a obchodní společnosti nejrůznějšího zaměření si registrují domény např. v prostoru *.net*.¹⁴ Tyto domény se dnes nazývají generic Top-Level Domains (gTLD). Doména *.com* se stala nejvíce oblíbenou, ale problém je v tom, že jména v rámci této domény byla brzo vyčerpána a nezbývají další možnosti kombinace písmen („v roce 1996 bylo zaregistrováno 250 000 doménových jmen a registrováno bylo průměrně 10 000 nových doménových jmen s příponou *.com* týdně“)¹⁵. Přidělování a spravování gTLD je prováděno registrátory přímo pověřenými vrcholnými orgány internetu, jimiž jsou organizace ICANN¹⁶ a IANA.¹⁷ Jestliže je v současné době zaregistrováno asi 50 milionů *.com* domén, budou skutečně všechna zajímavá jména už obsazená a naše šance získat třípísmennou doménu padá k nule. Jediným východiskem je smlouvání s doménovými

¹³ Více na <http://www.nic.cz/cz/domeny/page.php?sid=82>

¹⁴ Loebel, Z.; *Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1)*; CEAG 2002; str. 1

¹⁵ Bulletin of International Organisation for Standardization, 1998, March, str. 8

¹⁶ Internet Corporation for Assigned Names and Numbers

¹⁷ Internet Assigned Numbers Authority

spekulanty. Pokročíme tedy ke čtyřem znakům, které můžeme zkombinovat do celkem 456 976 možností. Tady je dostupnost už mnohem větší, pravděpodobně je tento prostor pro spekulanty už příliš rozsáhlý a oni se už nepouštějí do registrace náhodných sekvencí. Ze čtyřpísmenných domén je 97 786 volných. Rychlá kontrola ukáže, že jsou skutečné k mání. Můžeme „vybírat z možností“ jako AGJV.com, EIYK.com, GZVW.com a QFEV.com. Přidáme-li opět číslice, dostáváme se na ohromných 1.16 milionů volných domén, takže pokud hledáte něco jako 7RG8.com nebo U3JZ.com, můžete registrovat. Vyberte si takovou a pak vyrobte nějaký vtipný akronym, abyste ji vysvětlili.

Přechodem na pět písmen získáme ohromné množství možností. Tedy jen v případě, že se spokojíte s libovolně šílenou kombinací, na kterou si pak zpětně vymyslíte vysvětlení. Jen s písmeny získáte 11 881 376 možností, z nichž je volných asi 11 015 028. Více graf v příloze číslo 1.

Pochopitelně většina registrovaných domén je navštěvovaná jen zřídka a uživatelé je používají jen k uložení svých osobních stránek. Analýza doménové databáze bez informací o návštěvnosti je proto dost omezená, přesto ale přináší zajímavé informace. Obsazeno je tedy 100 % dvou a tří písmenných domén, ale se vzrůstajícím počtem znaků bude možnost registrovat určité doménové jméno vzrůstat. Z různých průzkumů plyne, že nejpobulárnější jsou názvy s 11 písmeny. Více graf v příloze 2. Legrace pochopitelně nekončí na 31 znacích. Existuje více než 253 tisíc domén delších než 32 znaků a dokonce 538 takových, které mají plných 63 znaků. (např. doménové jméno obsahující 63 totožných znaků písmena Z.com).¹⁸ Více v příloze číslo 3.

3.3.2.1.1 Dělení generických Top-level domén

Generické domény nejvyššího řádu se mohou dělit dle různých hledisek viz příloha 4.

Vzhledem k jisté podobnosti s ochrannou známkou bych použil dělení ochranné známky podle způsobu užívání i na doménová jména.

Podle způsobu užívání můžeme tedy dělit doménová jména na užívaná a neužívaná. Neužívaná doménová jména jsou taková, které jsou sice zapsaná, ale aktuálně nejsou užívaná. Neužívání doménového jména může mít různé příčiny. Doménové jméno může být neužívané úmyslně, do této kategorie se řadí: jména spekulativní, to jsou taková, která nejsou přihlašována za účelem jejich užívání, nýbrž pouze pro účely dosažení zisku z transakce. Doménová jména obranná (blokážní, defenzivní) jsou přihlašována se

¹⁸ <http://www.root.cz/clanky/zajimava-fakta-o-domenovych-jmenech/>

záměrem blokovat zápis jiného jména. Povětšinou se jedná o doménová jména podobná zapsanému jménu, kolem něhož vytvářejí obranný kruh. Poslední skupinou jsou jména zásobní, jež jsou přihlašována za účelem jejich užívání v budoucnu.¹⁹

3.3.2.2 Country Code Top-Level Domény (ccTLD)

Mimo výše uvedených generických domén existuje ještě druhý typ domény nejvyššího stupně, které vydává Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO). Norma číslo ISO 3166 upravuje kódy pro názvy zemí. Jména těchto domén nejvyšší úrovně tvoří dvoupísmenové národní kódy Country Code Top-Level Domains.²⁰ Tato norma byla postupně s ohledem na měnící se geopolitickou situaci, popřípadě změny názvu země několikrát měněna. Její aktualizované znění nalezneme na stránkách organizace ISO.²¹ Tato organizace Česku přidělila po rozdělení Československa národní doménu nejvyššího řádu .cz a Slovensku .sk. V každém státě určuje příslušný správce národní domény pravidla, podle kterých se doménová jména druhé úrovně v dané ccTLD přidělují (v České republice je takovým správcem sdružení CZ.NIC z.s.p.o.).

Některé státy umožňují registraci jména v národní ccTLD libovolnému zájemci, bez ohledu na to, jestli má s příslušným státem něco společného. Mezi takové státy patří i Česko se svou doménou .cz. Jiné státy a závislá území povolují registraci domény v příslušné ccTLD pouze občanům či podnikům té které země. Příkladem je Kanada (.ca), Mongolsko (.mn) či Slovensko (.sk). Unikátní projekt zahájilo Tokelau (.tk), které na svých stránkách umožňuje registraci doménového jména zdarma.²² Oproti generickým TLD je přidělování a spravování ccTLD autoritami ICANN a IANA svěřeno autoritám příslušných teritorií, jež jsou pověřeny udělovat i licence jednotlivým Registrátorům.²³

3.3.3 Hodnota doménového jména

Při odhadu hodnoty doménového jména není možné vycházet z dosažené tržní ceny obdobného doménového jména, protože každé doménové jméno je jedinečné, podobně jako cenný obraz. Hledisko tržní ceny doménového jména by bylo možné využít pouze při jeho opakovaném prodeji.

¹⁹ Slováková, Z., Průmyslové vlastnictví; LexisNexis CZ; 2000; str. 128

²⁰ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 32

²¹ <http://www.iso.org>

²² <http://cs.wikipedia.org>

²³ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 32

Význam doménového jména dramaticky stoupá při používání v klasické reklamě. Přitom je možné vycházet z toho, že čím méně účinné je doménové jméno samotné, tím větší jsou náklady na reklamu pro uvedení ve známost. Pokud se již od začátku využije výrazné doménové jméno, je možné značnou část takových nákladů ušetřit.²⁴

Hodnota doménového jména windowcleaner.com je bez debat nižší než hodnota jména jewellery.com. Primárním důvodem je, že prodejci šperků mohou vydělat mnohem více peněz z dobré webové stránky, a proto budou ochotni zaplatit více než osoby poskytující služby v oblasti úklidu. Podobné pokud máme doménové jméno Elizabeth.com pro osobní použití a banking.com pro obchodní účely.²⁵

Přípony označující jmenný prostor také ovlivňují hodnotu doménového jména. Pravidlem je, že domény .com budou nejdražší ze všech. Je to způsobeno vyčerpáním jejich variací. Více v kapitole 3.3.2.1 Generické Top-Level domény výše.

Je dobré podotknout, že jen nepatrné množství subjektů opravdu potřebuje generické jméno. Navíc doménová jména .cz mají nepochybně výhodu v tom, že jejich registrátor má sídlo na území ČR.

Hodnota doménového jména roste, zejména pokud doménové jméno označuje profesní obor, pokud foneticky dobře zní, lze-li si jej snadno zapamatovat, dále jestliže je doménové jméno zajímavé pro podnikatele a lze-li jej použít ve všech oborech.

Hodnotu doménového jména snižuje nesrozumitelnost (např. ze znalosti doménového jména lze jen velmi obtížně odhadnout, jaké obsahy budou na webové stránce), dále také obtížná výslovnost (obsahuje-li pomlčku tam, kde se normálně nepoužívá, diakritiku, čísla, překlep) dále možnosti použití jiného doménového jména se srovnatelným efektem (např. množné číslo, běžně používaná zkratka, použití pomlčky) apod. Hodnotu také snižuje, pokud je užívání doménového jména spojeno s právními riziky. Taktéž je nutné brát v úvahu délku doby prodeje a z toho vyplývající náklady na udržování registrace.

Tvorba spolehlivých pravidel a postupů pro určování cen domén jsou teprve v plenkách. To ukazuje i příklad domény Liquidtrading.com. Autor článku si ji nechal ocenit od 15 renomovaných společností. Odhady těchto společností byly v rozpětí od \$ 200 do \$ 160,000.²⁶

Úvahy lze zakončit tím, že doménové jméno má v případě prodeje v podstatě takovou cenu, kterou je za něj kupující ochoten zaplatit, takže rozhodující bude hospodářská hodnota pro kupujícího.²⁷

²⁴ Frimmel, M.; Elektronický obchod; Prospektrum; 2002; str. 245

²⁵ <http://www.domainbarn.com/cropreport.htm>

²⁶ <http://www.sitepoint.com/article/i-road-standardization>

²⁷ Frimmel, M.; Elektronický obchod; Prospektrum; 2002; str. 246

3.4 Právní úprava obecně

Je přirozenou tendencí společenských systémů na vyšším stupni komplexnosti udržovat a obnovovat své struktury prostřednictvím autoregulace. Působením procesu autoregulace se původně faktický charakter statických struktur mění na normativní, což zároveň umožňuje rozměňování a pohyb těchto struktur, které tak ztrácejí rozhodující význam pro zajišťování koherentnosti systému. Jejich úlohu přebírají struktury normativní. Tyto obecné úvahy lze vztáhnout již na základní fakticky uplatňované pravidlo při registraci doménového jména „first come, first served“.

Avšak samotné uplatňování tohoto pravidla nemůže postačovat k tomu, aby systém registrace doménových jmen vyhovoval zájmům přihlašovatelů na rychlé a efektivní registraci doménových jmen a zejména jejich efektivnímu užívání, a tím méně k dosažení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy jednotlivých přihlašovatelů a uživatelů.

Bylo nutno respektovat další pravidla doplňující tuto základní zásadu, zejména umožnit zrušení registrace doménových jmen přihlášených zjevně ve zlé víře se spekulativními úmysly, které ve své podstatě narušují hospodářskou soutěž. Taková pravidla byla přijata zejména na mezinárodní úrovni organizací ICANN (jedná se o pravidla UDRP), ale pouze pro generické domény. Nicméně tyto pravidla jsou vhodným inspiračním zdrojem i pro národní domény.²⁸

3.5 Spory o doménová jména

3.5.1 Podstata sporů o doménová jména

Protože jsou doménová jména obchodním identifikátorem podobně jako ochranné známky či firemní označení, dochází i zde k nekalému jednání. To že se hodnota dobře zapamatovatelných doménových jmen může vyšplhat do astronomických výší, stimuluje samozřejmě i spekulanty k vyprazdňování jmen. Nejčastější příčinou sporů o doménová jména je tzv. cybersquatting. Cybersquattingem rozumíme tzv. blokážní registraci doménového jména třetí osobou.²⁹ Vychází to z principu „first come, first served“ kdy si třetí osoba zaregistruje doménové jméno nějaké známé společnosti nebo osoby se kterou nemají nic společného.

²⁸ Loebl, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část I); Interní číslo ASPI 24486, CEAG, 2002

²⁹ http://www.wipo.int/about-ip/en/studies/publications/domain_names.htm#3

Za druhou hlavní „skutkovou podstatu“ můžeme považovat „domain grabbing“. Domain grabbingem rozumíme registrování zajímavých názvů, jež mohou být obchodně zajímavé, aniž by je držitel nadále využíval ke své činnosti. Blíže k řešení sporů z doménových jmen .cz a .eu níže.

3.5.2 Běžné a alternativní řešení sporů

Podobně jako u jiných sporných základních institutů práva (vlastnictví, závazek), bychom těžko hledali všeobecně akceptovanou definici arbitráže. Můžeme popsat pouze její charakteristické rysy a účinky, které povedou ke vzniku představy o tomto pojmu.³⁰ Obvyklým způsobem dosažení právní ochrany porušeného nebo ohroženého práva v rámci soukromého práva je soudní řízení, kterým stát zaručuje právo na soudní ochranu. V určité oblasti soukromoprávních vztahů však stát umožňuje, aby právní spor účastníci určitého právního vztahu svěřili místo soudu jinému orgánu soukromé povahy. Takový způsob řešení právního sporu pak pro zúčastněné strany představuje další alternativu vůči soudnímu řízení. Proto jsou tyto způsoby řešení sporů nazývány alternativními metodami řešení sporů ADR. Jejich hlavním rysem je dobrovolnost.³¹

Pod pojmem ADR se skrývají slova „alternative dispute resolution“. Není náhodou, že je to právě rozhodčí řízení, které je v posledních několika málo letech a zejména v posledních měsících skloňováno ve všech pádech, a to i přesto, že z historického hlediska má rozhodování civilních a zejména komerčních sporů před rozhodci zřejmě větší tradici než rozhodování takových sporů před obecnými (státními) soudy.³²

Tento fenomén se objevil v souvislosti s hledáním alternativních metod rozhodování sporů soudní cestou, které se stalo velmi nákladné a zdlouhavé, takže téměř ztrácí efektivitu. Je pravidlem, že využití metod ADR je v jednotlivých zemích v nepřímné úměře efektivnosti fungování soudního řízení. Takto např. proti sobě stojí na naše poměry poměrně funkční soudní systém Německa, kde nejsou formy ADR oblíbeny, proti složitému a nákladnému systému např. státům USA, kde naopak docházejí rychlého rozkvětu. Široký rozmach ADR v USA potvrzuje i fakt, že 95 % všech soudních sporů mezi právníckými osobami je zahájeno jen proto, aby přinutili druhou stranu zasednout

³⁰ Raban, P.; Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v ČR, SR a zahraničí, C.H. Beck; 2006; str. 1

³¹ Winterová, A., a kol.; 3. vydání; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004; str. 629

³² Bělohlávek, A.; Tuzemská právní praxe a veřejnost objevuje výhody rozhodčího řízení; Bulletin Advokacie; 2/2006

k jednacímu stolu.³³

3.5.3 Druhy a dělení alternativního řešení sporů

Prvním dělením ADR je na institucionální a na nahodilé. Institucionální rozhodčí řízení je takové, které se koná před stálými rozhodčími orgány, které poskytují personální a věcné zázemí. Povaha činnosti těchto institucí je ovšem různá. Obvykle vydávají pro jednotlivé druhy alternativního řešení sporů obecné procesní řády.³⁴ Takovým stálým rozhodčím soudem je např. Rozhodčí soud.

Podle stupně závaznosti lze jednotlivé postupy v alternativním řešení sporů vůle stran seřadit následovně:

- 1) jednání mezi stranami (negociace) - je nejstarším a základním způsobem řešení sporu, jenž nahrazuje řešení pomocí síly uplatněné jednou ze stran nebo veřejnou mocí;
- 2) zprostředkování – při zprostředkování je jednou ze stran pověřena osoba, která působí k urovnání sporu, ale nevydává žádné rozhodnutí;
- 3) mediace a konciliace – je jednání řízené pomocí třetí nezávislé osoby, jež napomáhá komunikaci stran. Její rozhodnutí jsou nezávazná, ale mohou být pojata do smlouvy urovnávající spor. (některé publikace nečiní rozdíl mezi zprostředkováním na jedné straně a mediací a konciliací na straně druhé a řadí je do jedné skupiny³⁵);
- 4) mini-trial (miniproces) – je jednání, které probíhá někdy formalizovaným způsobem obdobným zkrácenému soudnímu řízení, většinou však před managementem stran a neutrální osobou, která představí svůj nezávazný nálezh, který mohou oprávněné osoby na místě přijmout jako smluvní urovnání sporu. Miniproces byl poprvé použit v roce 1977 v patentovém sporu a je často používán ve sporech týkajících se pokrokových technologií (stejně jako např. ve věcech duševního vlastnictví, odpovědnosti za vady výrobku, cenných papírů a stavebnictví);³⁶
- 5) samovykonatelné nálezy – jde o řešení sporu, který rozhoduje osoba, či

³³ Raban, P.; Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v ČR, SR a zahraničí, C.H. Beck; 2006; str. 5

³⁴ Winterová, A., a kol.; 3.vyd.; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004; str. 632

³⁵ Např. učebnice paní prof. Winterové, 3. vyd.; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004

³⁶ Winterová, A., a kol.; 3. vyd.; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004; str. 648

orgán vytvořený na základě stanov organizace, jejímuž nálezu se strany dobrovolně podrobí pod pohružkou omezení práv v této organizaci – nejedná se tedy o omezení práv státní mocí (sportovní kluby a svazy, spolky, politické strany a internetové domény).

Dalšími druhy postupů v řešení sporů vůlí stran jsou expertiza a expertní jednání, jednání zakončená vykonatelnou dohodou, medaloa a arbitráž.³⁷

3.5.4 Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

Vznik tohoto soudu a jeho vývoj je úzce spjat s jeho existencí jako satelitní organizace Československé obchodní komory. Snaha nastupujícího direktivního řízení ekonomiky o monopol zahraničního obchodu se projevila jednak v centralizaci tohoto obchodu do několika pomocných orgánů. Jedním z nich byla i Československá obchodní komora, jejímž hlavním úkolem bylo „napomáhat rozvoji a upevňování hospodářských vztahů Československa se zahraničím a tak sloužit zájmům československého zahraničního obchodu“. Tento hlavní úkol zahrnoval i úkol dílčí, který byl specifikován v tehdejších stanovách komory následovně: „vytvoření předpokladů pro existenci a pro fungování stálého rozhodčího soudu, který by působil k řešení právních sporů vzniklých z obchodních jednání mezi československými právními osobami na jedné straně a jejich zahraničními obchodními partnery na straně druhé, nebo k řešení právních sporů, kde jsou stranami jenom zahraniční právní subjekty.“³⁸

Tím se vytvořily souhrny dobových okolností výjimečné podmínky pro vytvoření silné rozhodčí instituce, jichž je třeba k tomu, aby jakýkoliv rozhodčí soud obstál a mohl úspěšně fungovat. Podmínkami pro úspěšné fungování jsou především:

- 1) záruka dlouhodobosti trvání rozhodčí instituce, jež se odvíjí od dlouhodobé perspektivy společenské funkce silné mateřské organizace, která poskytuje stranám důvěru v to, že zvolí-li si v doložce k obchodní smlouvě výlučné rozhodování sporů z ní vzniklých před touto institucí, pak, že až tento spor za několik let vznikne, bude tato instituce existovat a nepřivede patovou situaci v řešení problému;

³⁷ Raban, P.; Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v ČR, SR a zahraničí, C.H. Beck; 2006; str. 3

³⁸ Raban, P.; Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v ČR, SR a zahraničí, C.H. Beck; 2006; str. 151

- 2) záruka hospodářského zajištění soudu, která zvýší důvěru v jeho dlouhodobé trvání, ochotu svěřit nemalé zálohy na náklady řízení a zvýší důvěru v neovlivnitelnost soudu finanční nouzí, která by mohla vést ke snaze „udržet si dobré klienty“;
- 3) záruka trvalého nápadu sporů, který je podmínkou stálé náplně fungujícího rozhodčího soudu. Tato podmínka byla dána jednak monopolním postavením tohoto rozhodčího soudu jako v podstatě jediné instituce řešící spory z mezinárodního obchodu a upevněna tzv. Moskevskou úmluvou, která zakotvovala, že veškeré spory mezi hospodářskými organizacemi signatářských států RVHP budou rozhodčím soudem projednány ve státě žalovaného.

Takové podmínky musí být dány při vzniku každé stálé arbitrážní instituce a jejich nedostatek bývá v současné době příčinou častého krachu pokusů o zahájení činnosti nových stálých rozhodčích útvarů³⁹

3.6 Právní povaha doménových jmen

3.6.1 Doménové jméno jako věc

Jelikož občanský zákoník ani jiný zákon pojem movité věci nedefinuje, je nutné jejich vymezení odvodit právě z pojmu nemovitosti: movitými věcmi tak jsou veškeré ostatní věci, které nejsou nemovitostmi.

Stále nám ale chybí obecná definice pojmu věc. Občanský zákoník má na mysli toliko hmotné předměty (*res corporales*) za předpokladu, že jsou ovladatelné a užitečné, tj. že slouží potřebám lidí. Ovladatelnost je potřeba posuzovat objektivně. Nezáleží na tom, jestli je určitá věc ovladatelná určitou osobou nebo v daném okamžiku, nýbrž na tom, zda je v mezích lidských možností ji ovládat.⁴⁰

Požadavek, aby předmět občanskoprávních vztahů sloužil lidské potřebě, je projevem přepětí práva a ekonomiky. Předmětem majetkových vztahů upravených občanským zákoníkem jsou takové hmotné statky, které mají ekonomickou hodnotu. V tomto smyslu musí tedy sloužit fyzické potřebě a tím se mohou stát předmětem směny ekonomických hodnot mezi lidmi. Aby mohlo doménové jméno plnit svou funkci, musí být uloženo v databázi některého z DNS serverů na jednom z jeho pevných disků.

³⁹ Raban, P.; *Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v ČR, SR a zahraničí*, C.H. Beck; 2006; str. 150

⁴⁰ Knappová, M., Švestka, J.; *Občanské právo hmotné I.*; ASPI Publishing; 2002

Fyzicky tedy existuje a to v binární podobě jako série elektromagnetických záznamů, vytvořených člověkem.⁴¹

O jeho ekonomické hodnotě pak také není třeba dlouze polemizovat. Četné soudní spory, jejichž předmětem jsou ekonomicky významná doménová jména, jsou toho důkazem. Například ve sporu Kremen vs. Cohen byla meritem věci oprávněnost užívání doménového jména sex.com. I když se v tomto případě jednalo o posouzení toho, zda se žalovaný dopustil protiprávního jednání spočívajícího v podvodném převodu registrace doménového jména, byl výsledek sporu očekáván s napětím, a to zejména z toho důvodu, že soud tento případ řešil jako krádež a tudíž musel rozhodnout o tom, zda je nebo není doménové jméno možné považovat za objekt vlastnických práv, tedy za potenciální nepřímý objekt krádeže. Soud první instance vyslovil názor, že doménové jméno nemůže být ze své podstaty považováno za předmět vlastnictví (a tedy ani odcizeno). Soudce argumentoval, že doménové jméno je něco jako telefonní číslo, které není výsledkem nějaké tvůrčí činnosti, a proto nezasluhuje takové ochrany jako věc.

Nicméně s takovým závěrem naprosto nesouhlasí V. Smejkal, kdy říká, že technologický vývoj a jeho ekonomické dopady daly v souvislosti se sítí Internet vzniknout novému druhu duševního vlastnictví – doménovým jménům a právům k nim.⁴²

Nicméně česká odborná veřejnost i Světová organizace duševního vlastnictví však toto stanovisko nesdílí. Takové pojetí doménového jména je, dle jejich názoru, příliš extenzivní a jako takové pro doménové jméno nevhodné.⁴³

3.6.2 Doménové jméno jako předmět subjektivních práv

Subjektivním právem rozumíme míru a způsob možného chování jeho subjektu, které objektivní právo dovoluje, zaručuje a chrání, a to zpravidla poskytnutím státního donucení k jeho prosazení. Subjekt si sám určuje míru i způsob svého chování. Základním dělením subjektivních práv je podle účinků na relativní a absolutní. Absolutní práva bývají vymezena na základě vztahu oprávněné osoby k určitému statku, ať již věci nebo nehmotnému statku. Absolutní práva působí proti všem (erga omnes). Právu určitého, individuálně určeného subjektu odpovídá povinnost neurčitého počtu neurčitých subjektů. Povinnost se soustřeďuje na nekonání něčeho. K absolutním

⁴¹ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>

⁴² Smejkal, V. a kolektiv; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str. 607

⁴³ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>

právům řadíme vlastnické právo a jiná věcná práva (věcné břemena, zástavní právo), práva k nehmotným statkům a všeobecná osobnostní práva.⁴⁴ Doménová jména by se dala zařadit právě do této skupiny, neboť je zde dána obecná povinnost třetích osob, na smlouvě nezúčastněných, jakýmkoliv způsobem toto právo nerušit a zdržet se veškerého chování, které by mohlo bránit stranám v plnění jejich závazků vyplývajících pro ně ze Smlouvy o registraci.⁴⁵

Co se týče obratu „vlastnictví k nehmotným statkům“ je to vyjádření poněkud nepřesné, neboť teorie zatím připouští vlastnictví pouze k věci hmotné. Na druhé straně toto připodobnění k vlastnickému právu lze chápat jako oprávněné vzhledem k jisté podobnosti jednotlivých složek těchto práv (ius utendi, ius fruendi, ius disponendi, ius alienandi). Jde tedy o jakési quazi-vlastnické právo.

Doménová jména za současného právního stavu nemohou být předmětem vlastnického práva, protože jak již bylo výše řečeno, nejsou věci v právním smyslu. Z toho vyplývá celá řada důsledků. Ve vztahu k doménovým jménům se nelze dovolávat ochrany na základě ústavních a zákonných ustanovení chránících vlastnické právo. Doménové jméno nelze prodat, zdržet, nelze na něj vést výkon rozhodnutí, nelze je spoluvlastnit aj. Pokud se tedy hovoří o „vlastníku doménového jména“ či „prodeji doménového jména“ apod., je nutno tyto pojmy vykládat s přihlédnutím k vůli osob, jež je použily, a s ohledem na dobrou víru osob, jímž byly příslušné projevy určeny, zpravidla tak, že jednající osoby měly těmito termíny na mysli veškerá práva k doménovému jménu, jež mohla za současného stavu vzniknout, úplatný převod těchto práv atd., což samo o sobě ovšem ve všech případech nemusí stačit k zachování platnosti daného právního úkonu, resp. k dosažení účinků, jichž jednající osoby nebo některá z nich zamýšlely dosáhnout.⁴⁶

3.6.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota

Je zřejmé, že doménové jméno je s ohledem na platnou právní úpravu třeba považovat za jinou majetkovou hodnotu ve smyslu § 118 ObčZ a jako takové tedy může být předmětem občanskoprávních vztahů. To je velmi podstatné pro veškerý rozsah práv, které k tomu náležejí.⁴⁷

Jiná majetková hodnota má hmotný substrát, jímž je věc hmotná, která je ocenitelná

⁴⁴ Knappová, M., Švestka J.; Občanské právo hmotné; svazek 1; ASPI; 2002; str. 209

⁴⁵ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>

⁴⁶ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 44

⁴⁷ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=87153>

penězi. Jeho užitečnost však nespočívá ve věci samé, ale v nehmotné hodnotě, která je v ní inkorporována. Jako nejčastější příklad pak bývá uváděno zejména know-how jako technické, výrobní a jiné hospodářské poznatky, obchodní firma, označení původu výrobků, ochranná známka, osobní údaj, zvukový záznam, ovládnuté přírodní síly, kniha, obraz.⁴⁸

Majetkové hodnoty je také možno chápat jako určitou zbytkovou kategorii. Jsou tak výrazem neuzavřenosti definice předmětu občanskoprávního vztahu. Současně ale majetková hodnota není věcí či právem, má ekonomickou hodnotu (může se tedy stát předmětem majetkové směny), připouští-li to jeho povaha a nevylučuje-li to žádný právní předpis.

Z výše naznačeného by bylo možné na doménové jméno nahlížet jako na jinou majetkovou hodnotu ve smyslu § 118 ObčZ. Pokud totiž odmítneme chápat doménu jako věc a nepřisoudíme jí ani povahu práva, pak nám zbývá pouze kategorie jiných majetkových práv. Žádný právní předpis, který by toto zařazení vylučoval, neexistuje. Povaha doménového jména to připouští a o jeho ekonomické hodnotě přesvědčivě vypovídají jednotlivé probíhající soudní procesy o konkrétní doménová jména. Problémem však zůstává fakt, že neexistuje takový právní předpis, který by režim doménových jmen upravoval a poskytoval jim potřebnou ochranu. Pokud bychom akceptovali tezi, že doménová jména jsou jinou majetkovou hodnotou, museli bychom přirozeně také učinit závěr, že v obecné rovině nepožívají zákonnou ochranu (absolutní), a že je lze chránit pouze relativně, v rámci závazkového právního vztahu, v němž by jedna strana dobrovolně přijala závazek k určité ochraně doménového jména, jejíž obsah a rozsah je stranami dohodnut.⁴⁹ K tomuto názoru se přiklání i Doc. Vladimír Smejkal.⁵⁰

⁴⁸ Knappová, M., Švestka, J.; Občanské právo hmotné I.; ASPI Publishing; 2002; str. 236

⁴⁹ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>

⁵⁰ Smejkal, V. a kolektiv; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str.

4 Právní úprava doménových jmen .cz

4.1 Historie domény .cz

Doména první úrovně CZ (ccTLD CZ) byla zřízena na začátku roku 1993 jako nástupce domény CS, která byla delegována pro zaniklou Českou a Slovenskou Federativní Republiku. Prvním správcem domény byla společnost CONET s.r.o., která byla později přejmenována na Internet CZ s. r. o., a poté na EUnet Czechia s.r.o.

Správce tvořil pravidla pro přidělování domén a nesl náklady na provoz registračního systému. Registrace a užívání doménových jmen druhé úrovně bylo bezplatné. S nárůstem významu Internetu rostl i počet požadavků na registraci nových doménových jmen a nastala tedy i potřeba proces registrace institucionalizovat.⁵¹

4.2 Historie sdružení CZ.NIC

Ačkoliv internet nemá žádnou vedoucí správu, která by byla příslušná pro celou síť, musí být určité úkoly plněny centrálně. Pro přidělování a koordinaci jednoznačných IP adres a doménových jmen v internetu je příslušná organizace ICANN, která správu jednotlivých národních domén delegovala na národní registrátory (NIC).⁵²

Dne 24. května 1998 společnost EUNET Czechia, s.r.o., založila společně s dalšími 14 předními poskytovateli služeb internetu (např. PVT, a.s., SPT Telecom, a.s. a Czech On Line, a.s.) zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. Tomuto sdružení bylo přiděleno identifikační číslo i daňové identifikační číslo. Zapsaným předmětem podnikání je zajišťování registrace domén druhé úrovně pod doménou nejvyšší úrovně .cz a provoz jmenných serverů pro doménu .cz.⁵³

Doména .cz byla v období 1999 až 2003 provozována v režimu outsourcingu při pevném podílu sdružení CZ.NIC a dodavatele outsourcingu na výnosech.

Od roku 2003 funguje doména .cz v tzv. decentralizované správě, což znamená, že samotný CZ.NIC se stará pouze o funkčnost systému domény .cz, avšak prodej domén druhého řádu koncovým uživatelům provádějí jiné komerční subjekty – akreditovaní registrátoři, s nimiž má sdružení uzavřenou smlouvu. Prostřednictvím nich se také

⁵¹ http://www.nic.cz/_doc/318/CZNIC_strategie_2005-09.pdf

⁵² Fřimmel, M.; Elektronický obchod; Prospektrum; 2002; str. 180

⁵³ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000, str. 193

provádí veškeré změny a administrativní záležitosti. CZ.NIC komunikuje s koncovými zákazníky pouze v případě stížností či sporů o doménové jméno a v obdobných případech.⁵⁴

Sdružení CZ.NIC má na starosti správu tzv. ccTLD .cz. V rámci této činnosti především vede tzv. centrální registr doménových jmen druhé úrovně nacházejících se v rámci domény .cz. Postavení sdružení CZ.NIC je přitom přirozeně monopolní, neboť z požadavku jedinečnosti doménového jména druhé úrovně v rámci jedné domény nejvyšší úrovně vyplývá, že správa musí být centralizována tak, aby nemohlo docházet k duplicitám, které by znemožňovaly fungování služeb založených na doménových jménech, například služeb internetu.

Cena registrace doménového jména pro registrátora („velkoobchodní cena“) se skládá z pevného ročního poplatku a poplatku za doménové jméno. Registrátorovi se tedy jednotková cena za doménové jméno s rostoucím počtem doménových jmen snižuje. Riziko tohoto modelu spočívá v situaci, kdy bude počet registrovaných doménových jmen klesat. V takovém případě by docházelo k zvyšování ceny za doménové jméno a při dosažení kritického množství doménových jmen by mohl být provoz registračního systému ztrátový. Proto je registrátor neustále tlačěn vyvíjet úsilí k zajištění a udržení trvalého navyšování počtu registrovaných doménových jmen.⁵⁵

4.3 Doménové jméno .cz a zástavní právo

Zástavní právo se řadí do skupiny práv k věcem cizím (§ 151 n. ObčZ). Slouží k zajištění práv na plnění a povinností splnit závazek vyplývající ze závazkového právního vztahu (§ 488 n. ObčZ). Věřitelovu právu na plnění odpovídá povinnost dlužníka splnit závazek řádně a včas. V pozadí této povinnosti dlužníka splnit závazek je hrozba, že si na něm věřitel může splnění povinnosti za využití zákonných možností vynutit, a tak dosáhnout uspokojení své pohledávky.⁵⁶

Žádný právní předpis nevyklučuje, aby se doménové jméno stalo zástavou. Zástavní právo k doménovému jménu nejčastěji vznikne na základě písemné smlouvy mezi věřitelem a dlužníkem, která by měla mít náležitosti stanovené v § 156 odst. 2 ObčZ a s ohledem na podstatu doménového jména by bylo ideální, aby zástavní právo bylo účinné zápisem do registru doménových jmen, kde by také byla vyznačena existence takového zástavního

⁵⁴ <http://cs.wikipedia.org/wiki/CZ.NIC>

⁵⁵ http://www.nic.cz/_doc/318/CZNIC_strategie_2005-09.pdf

⁵⁶ Knappová, M., Švestka, J.; Právo zástavní, ASPI Publishing, 2002; Interní číslo ASPI 26313

práva. Jistou inspirací by mohlo být např. ustanovení § 21 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách. Dlužník by pak s ohledem na obecná ustanovení občanského zákoníku nemohl činit úkony vedoucí ke snížení hodnoty zástavy (např. umíst'ovat na internetové stránce pod zastaveným doménovým jménem materiál s nezákonným obsahem či vymazat doménové jméno z registru).⁵⁷ CZ.NIC v současnosti nezapisuje existenci zástavního práva do rejstříku doménových jmen, nicméně není vyloučeno, aby držitel doménového jména požádal o změnu obsahu identifikátoru „Popis k doméně“ tak, aby z něj vyplývalo, že doménové jméno je zastaveno.⁵⁸

Ohledně realizace zástavního práva k doménovému jménu by pak měl platit postup podle § 165 odst. 2 ObčZ, tedy veřejná dražba nebo soudní prodej věci. Zde je asi největší úskalí problematiky zástavního práva k doménovému jménu, protože doménové jméno ve světle zmiňované argumentace asi nemůže být považováno za předmět dražby - srov. § 17 odst. 3 a § 36 odst. 4 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, protože tyto právní předpisy neumožňují, aby byla vydražena jiná majetková hodnota. Stejně tak, jako nelze aplikovat na realizaci zástavy představované doménovým jménem soudní prodej věci, protože doménové jméno není věc.⁵⁹

Vzhledem k tomu, že při nečinnosti zástavního dlužníka nemusí být splnění náležitostí, které CZ.NIC stanoví pro převod doménového jména jednoduché, je možné využít institutu tzv. zajišť'ovacího převodu práva, který upravuje občanský zákoník. Smlouva o zajišť'ovacím převodu práva by měla obsahovat ustanovení, podle kterého by větitel měl být zavázán udržovat registraci doménového jména placením pravidelných poplatků, aby registrace doménového jména nebyla zrušena.⁶⁰

4.4 Registrace doménových jmen .cz

Smlouva o registraci doménového jména se považuje za smlouvu příkazní, eventuálně za smlouvu o dílo. Záleží na tom, jestli vytvoření doménového jména chápeme jako provedení určité činnosti nebo jako dosažení určitého výsledku.

Registrace doménového jména nemá žádný status jako ochranná známka či firma. Nejedná se o žádný veřejnoprávní akt, ale je to výsledek smlouvy mezi dvěma soukromoprávními subjekty a nemůžou z něj vznikat žádná oprávnění ani povinnosti

⁵⁷ <http://pravnicaradce.ihned.cz>

⁵⁸ <http://www.nic.cz/cz/domeny/page.php?sid=10#f2>

⁵⁹ <http://pravnicaradce.ihned.cz>

⁶⁰ <http://www.nic.cz/cz/domeny/page.php?sid=10#f2>

třetím osobám. Je pouze na žadateli o zápis příslušné domény, aby se vyvaroval porušování něčí ochranné známky či jiných práv na označení. Tento žadatel ponese plnou odpovědnost za porušení těchto práv, protože není předmětem činnosti registrátora, aby posuzoval oprávněnost registrace.⁶¹

Základní dokumenty, které upravuje registraci doménového jména ve jmenném prostoru .cz se jmenují Pravidla registrace doménových jmen v doméně .cz a Pravidla alternativního řešení sporů.

Sdružení CZ.NIC jako Rejstřík určuje podmínky pro registrátory a reguluje jejich počet ročním poplatkem.

Registrace doménového jména se provádí prostřednictvím registrátora. Registrátor je povinen získat souhlas každého žadatele s aktuální verzí Pravidel registrace jako podmínku registrace doménového jména. Tento souhlas je platně získán tehdy, pokud aktuální znění Pravidel registrace bylo žadatelem přijato způsobem, z něhož je patrný souhlas žadatele s obsahem Pravidel registrace. Za platný souhlas se považuje podání objednávky registrace doménového jména, zaplacení ceny za registraci doménového jména, popřípadě ceny jiné služby, se kterou registrátor registraci doménového jména spojil, zahájení užívání doménového jména držitelem, i jakýkoliv další úkon držitele vůči registrátorovi nebo sdružení CZ.NIC, pokud se takový úkon týká změny záznamů o předmětném doménovém jménu, které jsou vedeny v centrálním registru sdružením CZ.NIC.

Sdružení CZ.NIC registruje doménová jména podle pořadí, ve kterém byly doručeny jednotlivé žádosti o registraci podané prostřednictvím registrátorů. Sdružení CZ.NIC eviduje údaje o každé převzaté žádosti o registraci. Doménové jméno se registruje vždy na celé násobky roku počínaje dnem registrace doménového jména, nejvýše však na 10 let.

Sdružení CZ.NIC dále zastává funkci záchranné sítě (LRR). V případě náhlého ukončení činnosti registrátora budou všechna doménová jména od tohoto registrátora převedena do záchranné sítě LRR a držitelé o tom budou informováni a zároveň vyzváni, aby si vybrali jiného registrátora.

Taková doména bude v LRR síti nejdéle do data expirace. Držitel si musí zvolit nejpozději do data expirace nového registrátora. K těmto krokům bude opakovaně vyzván s upozorněním, že mu hrozí vyřazení ze systému DNS (zkratka pro „Domain

⁶¹ Smejkal, V. a kolektiv; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str. 611

Name System“). Sdružení CZ.NIC je do jisté míry konkurencí registrátorům, protože je samo prostřednictvím LRR sítě jedním z registrátorů (1. července 2004 vystupovalo jako registrátor u cca 1% všech registrovaných domén).⁶²

Jako při uzavírání jakékoliv smlouvy lze i u smlouvy s registrátorem doporučit prostudování smluvních podmínek. Jedna z důležitých věcí, kterou je nutné posoudit je, zda zvolený registrátor poskytuje k registraci i potřebné nameservery či zda jejich zřízení zůstává na žadateli. Naprosto klíčové je zjistit si podmínky ukončení smlouvy - zejména při využití často nabízené možnosti předplacení si registrace domény za zvýhodněných cenových podmínek na mnoho let dopředu. V závislosti na registrátorovi lze často získat zvýhodněnou cenu při současném odběru jiné (placené) služby nebo při větším objemu registrovaných domén a podobně.

Dále je potřeba zjistit způsob komunikace s registrátorem - většinou registrátor nabízí pohodlné elektronické rozhraní, kdy lze zařídit veškeré potřebné úkony z domova. Tato komunikace je samozřejmě chráněna heslem.

Konkrétní postup při objednávání domény a údaje, které v této souvislosti budeme muset poskytnout, se liší v závislosti na zvoleném registrátorovi. Postup při registraci je velmi snadný. Stačí navštívit stránky jakéhokoliv akreditovaného registrátora.⁶³ Ten má na svých stránkách kolonku ve tvaru www.____.cz. Do volného prostoru napíšeme doménové jméno, které bychom rádi zaregistrovali. Během vteřiny nám vyběhne, jestli je toto doménové jméno volné. V případě, že nebude doménové jméno obsazené, budeme v dalším kroku informováni o možnosti registrace a ceně. Cena má většinou dvě položky (někdy je placen jen jeden tzv. roční udržovací poplatek a registrace je jakoby „zdarma“).⁶⁴ První položkou je jednorázový registrační poplatek a druhou položkou je webhosting, který má formu ročních poplatků a liší se v závislosti na registrátorovi a poskytovaných službách (poskytnutý prostor, zálohování elektřiny, velikost přenosu dat, hlídání doby expirace atd.). Výše poplatků za webhosting se pohybuje v rozmezí od 0 až do několika tisíců Kč za rok.⁶⁵ Po vyplnění kontaktních informací se nám zobrazí celková cena a dotaz, zdali chceme závazně uzavřít smlouvu s Rejstříkem skrze tohoto registrátora.

⁶² http://www.nic.cz/_doc/318/CZNIC_strategie_2005-09.pdf

⁶³ Seznam akreditovaných registrátorů nalezneme na stránkách www.nic.cz

⁶⁴ <http://www.tojeono.cz>

⁶⁵ <http://na www.domeny.as> je poskytován webhosting v rozmezí 0 Kč až 3451 Kč včetně DPH za rok

Tím že držitel uzavře smlouvu s registrátorem prohlašuje, že bere na vědomí, že doménové jméno, jeho registrace nebo užívání mohou porušovat práva třetích osob k jiným doménovým jménům, ochranným známkám, obchodním značkám, jménům, obchodním firmám, nebo právní předpisy týkající se nekalé soutěže, ochrany osobnosti apod. Držitel podáním žádosti o registraci doménového jména potvrzuje, že s vědomím možného porušení uvedených práv a právních předpisů vyvinul veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby zajistil, že registrované doménové jméno nebude tato práva a právní předpisy porušovat. Držitel se zavazuje, že odpovídá za škodu způsobenou sdružení CZ.NIC tím, že uvedl nepravdivé, neúplné nebo zavádějící údaje, nebo že užíval doménové jméno způsobem, který porušuje pravidla registrace nebo práva třetích osob.⁶⁶

Udělal jsem si malý test cen doménového jména www.judrsimek.cz. Ceny nejlevnější registrace a webhostingu při minimálních službách na jeden rok včetně DPH se lišily od 270 Kč⁶⁷, 272.50 Kč⁶⁸ 297 Kč⁶⁹ až 299 Kč⁷⁰. Tato cena je o více než polovinu nižší ve srovnání s minulým rokem, kdy se ceny výše zmíněných registrátorů pohybovaly v rozmezí 530 Kč až 699 Kč.

Před chybným výběrem registrátora chrání poměrně široká „LRR záchranná síť“ centrálního registru (jejíž existence se ale nepochybně projevuje ve výši požadovaných poplatků). Ta do jisté míry chrání před neseřízností registrátora nebo v případě jeho úpadku.

Právo změnit registrátora máme kdykoli, tedy i tehdy, když „běží“ rok, na který je doména registrována nějakým registrátorem. Přesné podmínky takového převzetí je nutné dohodnout s novým registrátorem, který s převodem pomůže. Všechny domény jsou zaneseny v centrálním registru domén. Tam můžeme ověřit některé údaje o doméně, a zda registrátor registraci skutečně provedl.

V případě, že registrace doménového jména nebude přede dnem expirace prodloužena, vstupuje doménové jméno v den expirace na dobu 45 dnů do tzv. ochranné lhůty. Registrace doménového jména zaniká uplynutím ochranné lhůty v případě, že v jejím průběhu nedojde k prodloužení registrace doménového jména.

⁶⁶ Viz článek 13 Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz

⁶⁷ <http://www.9net.cz>

⁶⁸ <http://www.domeny.as>

⁶⁹ <http://www.registrator.cz>

⁷⁰ <http://www.domainmaster.cz>

V současnosti je registrováno podle statistiky CZ.NIC přes 410 000 doménových jmen ve jmenném prostoru .cz a tento počet díky příznivým cenám stále roste. Z tohoto počtu je přes 7700 v ochranné lhůtě.⁷¹

4.5 Osoby oprávněné registrovat doménové jméno .cz

Vlastní doménu si osoba registruje vždy, když jí chce. Žádné další důvody nejsou ani potřeba. Nejčastěji bude doménu chtít žadatel zřejmě tehdy, pokud se mu podaří najít takové dosud neobsazené jméno, o kterém si myslí, že je snadno zapamatovatelné nebo je nějak charakteristické pro služby či aktivity, které hodlá žadatel prostřednictvím Internetu poskytovat či provozovat.⁷²

Oproti doméně .eu není třeba, aby osoba měla bydliště nebo sídlo na území České republiky. Z tohoto důvodu někteří autoři poukazovali na potřebu rozšíření pravidel UDRP, resp. podobných pravidel pro národní vrcholnou doménu .cz o řešení kolizí, minimálně ve vztahu k názvům zkratkám mezinárodních organizací a názvům zemí, kde nevznikají větší pochybnosti o jejich přesném vymezení.⁷³

4.6 Doménové jména .cz a hospodářská soutěž

4.6.1 O právu na soutěžní chování

Původním smyslem soutěže jakožto způsobu rozdělování zdrojů je zabezpečit zdárnou existenci těm jedincům, kteří nad ostatními vynikají svými schopnostmi, tedy zajistit jim přežití a možnost reprodukce. Jejich schopnosti pak prostřednictvím dědičných znaků (typicky formou genové výbavy) mají být předány dalším pokolením a tímto má být maximalizována šance na zdárnou budoucí existenci druhu. V moderní společnosti však, nabývají určitá soutěžní kritéria značného významu a jiná naopak ustupují do pozadí. Nejsou to přitom pouze fyzické kvality, které lze považovat za kritérium, jehož důležitost v soutěžích různého typu postupně upadá. Existují dokonce odvětví (typicky soutěž o politickou moc), kde hlavním kritériem úspěchu je samotná vůle soutěžit, označovaná někdy jako vůle k moci a ostatní vlastnosti jako morální vyspělost či míra odborných znalostí hrají jen nepatrnou roli.⁷⁴

⁷¹ <http://www.nic.cz/stats>

⁷² <http://tutorials.lupa.cz/chci-domenu>

⁷³ Dobřichovský, T.; Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví; Linde Praha; 2004; str. 186

⁷⁴ Polčák, R.; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001; str. 13

Soutěžní vztahy nalézáme doslova již v samých základech živočišné existence. Vždyť už samotný vznik lidského jedince je výsledkem soutěže. Na jednu zárodečnou buňku úspěšnou v reprodukční soutěži připadají miliony jejích neúspěšných, zplanělých konkurentek.⁷⁵ To je dáno tím, že soutěživost je obecný biologický jev, který se nezastavuje ani před lidskými aktivitami. Z tohoto důvodu nelze soutěž potlačit ani v ekonomice, a proto také např. J. M. Keynes označil stupeň hospodářského soutěžení za jednu ze základních veličin hospodářského systému. Dokonce ani více či méně důsledný hospodářský dirigismus nebyl s to hospodářské soutěžení vyloučit. Pouze ekonomickou soutěž deformoval a pozměnil i její funkce. Zejména ekonomickým tlakem na vznik paralelních černých a šedých trhů, na nichž probíhal konkurenční boj daleko ostřeji a živelněji než v nejliberálnějším kapitalistickém státě, aniž byl stát schopen do této soutěže jakkoli účinně zasáhnout. Státní dirigismus vedl také k růstu soutěže i na oficiálním trhu, ale na straně spotřebitelů odsouzených pod tlakem opatření byrokratické administrativy k ostřejšímu boji o zboží z nabídky stále deficitnější (viz různé formy podpultových prodejů před rokem 1989).⁷⁶

Snaha o úspěch ve výrobní či spotřebitelské soutěži je pak jedním ze specifických lidských způsobů, jak vyřadit soky v soutěži o reprodukční úspěch. Soutěžní zdatnost v získávání hospodářských, politických či jiných funkcí, úspěchy v hospodářském konkurenčním boji jsou také mnohdy používány jako prostředek k získání pozornosti druhého pohlaví, jako soutěžní nástroj podobný pestrobarevnému peří či rituálním tanečkám nižších živočichů. Kdosi označil životní úspěchy za velmi silné afrodisiakum.⁷⁷

Zajímavé je, že handicapem může být pro člena moderní společnosti i prostá nechut' používat určitých neetických či přímo nekalých soutěžních praktik. Takový jedinec pak v soutěži proti ostatním logicky nemůže uspět, neboť jeho soutěžní prostředky nejsou oproti instrumentům ostatních soutěžitelů dostatečně efektivní. Naopak subjekt se silnou vůlí k soutěžnímu chování, který je bez zábran schopen využívat i nekalých praktik, uspěje v soutěži i přes to, že kromě zmíněné schopnosti soutěžit a případně chabé vlastní morálky nedisponuje téměř žádnými dalšími vlastnostmi či dovednostmi.⁷⁸

Ať máme jakkoliv kritický názor na současné hospodářské soutěžení a jeho průvodní

⁷⁵ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 14

⁷⁶ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C.H. Beck; 2004; str. 285-286

⁷⁷ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 15

⁷⁸ Polčák, R.; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001; str. 14

jety (vytváření potřeb, které mohou být označeny za umělé a jiné), nemůžeme popírat jeden z kladných důsledků hospodářského soutěžení. Rozvíjí totiž produktivní síly společnosti, stimuluje onu vlastnost, kterou bychom mohli nazvat „inovační píli.“ Zvyšuje naději na přežití druhu v budoucnosti nepřilíš vzdálené. Lyotard přes mnohé odsudky postmoderní společnosti uvádí, že pokrok nelze zastavit, neboť „člověk bude muset vyřešit přestěhování lidstva ještě před tím, než nastane smrt Slunce.“⁷⁹

4.6.2 Právo hospodářské soutěže

Lidská snaha dosáhnout maximum zisků s minimem námahy se projevuje v neobvyčejně mnohostranných a proměnlivých formách – od těch hodnotných až po takové, které jsou obecněji nebo v konkrétní situaci či v určitém společenství pokládány za nežádoucí. Všechny současné i budoucí projevy „soutěžní tvořivosti“ nemůže ovšem zákonodárce v právu proti nekalé soutěži vyjádřit a předem odlišit soutěžní tvořivost přijatelnou od tvořivosti „perverzní.“⁸⁰

Právo hospodářské soutěže se tedy zabývá její přímou regulací. Jejím úkolem je chránit pozitivní funkce hospodářské soutěže. Tato ochrana jednak spočívá v zábranách omezování soutěže jako takové (upraveno zákonem o ochraně hospodářské soutěže), jednak v zákazu nekalých soutěžních aktivit (úprava v obchodním zákoníku), tedy v zákazu těch jednání, která se nesnaží soutěž potlačit nebo vyloučit nebo ji deformovat. Jinak řečeno: jedná se o důsledné prosazování zásady nemine leadere.⁸¹ Tedy přesněji škodit konkurenci je povoleno, ale jen právem povoleným způsobem.⁸²

4.6.3 O co se vlastně soutěží v oblasti doménových jmen

Vstup do sítě internet formou registrace doménového jména představuje pro určitý subjekt i vstup do příslušných soutěžních vztahů. Zdrojem, který je předmětem soutěže jednotlivých majitelů doménových jmen, jsou pasivní formy komunikace, respektive jejich kvantifikovatelná podoba, tedy:

- 1) počet uskutečněných spojení s uživateli;

⁷⁹ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 23

⁸⁰ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 118

⁸¹ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C.H. Beck; 2004; str. 287

⁸² Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 127

2) kvalita těchto spojení.

Sub 1) lze hovořit o počtu uživatelů, kteří se rozhodli vyžádat si data z příslušného cílového místa (v případě služby WWW, WAP) nebo počet zpráv doručených na určitou adresu (v případě služby e-mail).

Sub 2) jedná se o složitější souhrnné kritérium, pod nějž lze obecně podřadit, a to váženým způsobem, kritéria:

- a) délka spojení;
- b) množství přenesených dat;
- c) druh dat, která byla vyžádána/doručena;
- d) kvalita uživatele (kupní síla, vzdělání, věková či profesní skupina).

Váha jednotlivých kritérií kvality uskutečněných komunikačních spojení závisí jednak na druhu služby (WWW, WAP, e-mail) a dále pak samozřejmě na objektu komunikace.

Tak například hodnota spojení se stránkou prodejce dámských plavek provedené mužem ve věku 75 let a ženou ve věku 18-35 let bude nepochybně rozdílná. Zatímco muž se na tuto adresu připojí, aby viděl spoře oděné ženy, žena se s největší pravděpodobností připojuje za účelem koupě plavek. Čí komunikace bude z pohledu prodejce plavek hodnotnější, je zcela zřejmé. Taktéž souhrnná hodnota e-mailů 2 lidí objedávajících si nějaké zboží bude nepochybně větší než souhrnná hodnota 20 lidí žádajících o informační materiály.

Dříve se pokládal počet spojení za nejdůležitější, ale postupem času se začal přikládat větší důraz kritériu uvedenému v Sub 2). Kvalita a četnost komunikace soutěžitele s jeho existujícími nebo potenciálními zákazníky se celkově promítá do komunikačního potenciálu, jímž ten který soutěžitel disponuje.

V dnešní době představuje analýza kvality komunikace samostatný vědní obor a touto činností se zabývají renomované světové poradenské a auditorské společnosti. Rovněž tak i technika sběru informací relevantních pro posouzení kvality komunikace je oblastí, v níž působí řada podnikatelů a vědeckých institucí a uplatňují se zde nejrůznější vědecké přístupy. Obecně platí, že úspěšnost subjektu, který formou registrace doménového jména vstoupil do prostoru sítě internet, je možné určit kvalitou uskutečněných komunikačních spojení, jejichž cílem je příslušné místo identifikované doménovým jménem násobenou počtem těchto spojení.⁸³

⁸³ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=109262>

4.6.4 Generální klauzule nekalé soutěže v Obchodním zákoníku

Málokteré informační médium je tak vhodné pro poškozování subjektů účastnících se hospodářské soutěže, ale v podstatě i jakýchkoliv jiných osob, jako internet. Umístit nějakou informaci a nejlépe multimediální, která útočí na více smyslů (vrcholem může být videosekvence s hudbou či mluveným komentářem), na www stránku je daleko lehčí a levnější, než zveřejnění takového materiálu ostatními komunikačními kanály. Oproti internetu je reklama prostřednictvím rozhlasového a televizního vysílání velmi drahá a podléhá značnému dozoru ze strany různých orgánů, především Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a živnostenských úřadů. Nekalosoutěžní jednání na Internetu je o to zajímavější, že se zde objevují zcela nové možnosti nekalé soutěže, které u jiných médií nebyly vůbec uskutečnitelné.⁸⁴

Právní úprava nekalé soutěže se liší vždy stát od státu. Některé státy mají úpravu nekalé soutěže především ve formě soudních rozhodnutí (např. Anglie, Francie), v některých státech je tato úprava obsažena v základních zákonících, obchodním nebo občanském (např. v České republice nebo v Itálii), v jiných zemích existují zvláštní zákony na ochranu proti nekalé soutěži (např. v Německu, Španělsku nebo v USA). Přes rozdíly v právní úpravě i v rozhodovací praxi jsou standardní případy nekalosoutěžního jednání ve většině zemí světa sjednoceny (viz článek 10bis Pařížské unijní úmluvy).⁸⁵

V české právní úpravě je generální klauzule obsažena v § 44 odst. 1 ObchZ. Podle tohoto ustanovení lze určité jednání soutěžitelů kvalifikovat jako nekalou soutěž, jestliže se toto jednání:

- 1) uskutečňuje v hospodářské soutěži;
- 2) odporuje dobrým mravům soutěže;
- 3) je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.⁸⁶

4.6.5 Jednání v hospodářské soutěži

Pro zodpovězení otázky, zda jednání bylo jednáním v hospodářské soutěži, je určující zjištění, zda v konkrétním případě šlo skutečně o soutěžní vztah. Přitom ve vztahu soutěže, popř. soutěžitelů nejsou (obecně vzato) jen přímí soutěžitelé, ale vůbec všechny

⁸⁴ Smejkal, V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; rok 2002

⁸⁵ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); ASPI; CEAG; 2002; Interní číslo 24486

⁸⁶ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 118

subjekty, které působí v podobných nebo navzájem substituovatelných oborech nebo hospodářských činnostech.⁸⁷ Soutěžní vztah nelze omezovat jen na vztah dvou podnikatelských subjektů s totožným obchodním zaměřením.⁸⁸

Klíčem hospodářského úspěchu v prostoru sítě internet je navázání kvalitní a četné komunikace. Zásadní v této souvislosti je fakt, že možnost vzájemné substituce mezi jednotlivými soutěžiteli působícími v soutěži o kvalitní komunikaci, je téměř dokonalá. Změnit partnera, s nímž probíhá komunikace, je vzhledem k charakteristickým technickým rysům sítě internet zcela jednoduché a fakt, že cílová místa, mezi nimiž se kliknutím myši uživatel přesunuje, nabízejí zcela rozdílné informace, nehraje žádnou roli.⁸⁹

Výše uvedené potvrzuje i rozhodnutí Městského soudu v Praze, které se týká domény www.paegas.cz. Městský soud v Praze se vyslovil, že pokud se v prostoru sítě internet střetnou dva hospodářsky aktivní subjekty (ať už je jejich obor podnikání jakýkoli), navazují mezi sebou nepřímo soutěžní vztah. V rozhodnutí se doslova uvádí: „V daném případě soud dospěl k závěru, že žalobce i žalovaný jsou soutěžiteli v hospodářské soutěži. Nejde o vztah přímého soutěžitele žalobce, neboť žalovaný neposkytuje telekomunikační služby, ale účastníci se setkávají na Internetu, kde propagují a nabízejí své služby, byť každý z jiné oblasti. Pokud žalovaný při nabídce svých služeb používá označení, které je podobné označení, které na stejném „trhu“ již dříve používal žalobce, jde nepochybně o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže a takové jednání je objektivně způsobilé přivodit žalobci a potažmo i spotřebitelům (návštěvníkům Internetu) újmu“.⁹⁰

4.6.6 Soutěžitel

Soutěžiteli, co se týče problematiky doménových jmen, jsou bezesporu všechny hospodářské subjekty, které do prostoru sítě internet vstupují s úmyslem rozšířit vlastní hospodářskou činnost (tedy dosáhnout tím zisku). Zákonná definice je však mnohem širší a za soutěžitele je podle ní možno považovat i subjekty charakteru nehospodářského, tedy i ostatní fyzické či právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže. Rozdíl mezi subjekty hospodářskými a ostatními lze v prostředí sítě internet

⁸⁷ Soudní judikatura, 2003, č. 11, str. 894

⁸⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. R 3 Cmo 36/1992

⁸⁹ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=109262>

⁹⁰ Předběžné opatření Městského soudu v Praze sp. zn. Nc 1072/2001-7

pozorovat v jejich rozdílném přístupu ke komunikaci, respektive k jejímu využití. Jak již bylo naznačeno, představuje hospodářská činnost v prostoru sítě internet dvě základní činnosti, a to:

- 1) navazování kvalitní a početné komunikace;
- 2) využití této komunikace k uzavírání obchodů (lidově řečeno: měnit kontakty na peníze), přičemž činnost sub 2) je bez úspěchu v činnosti sub 1) nemyslitelná.

Ostatní subjekty, které vstupují do prostoru sítě internet formou registrace vlastních doménových jmen, rovněž vyvíjejí činnost sub 1) tedy navazují kvalitní a početnou komunikaci. Ostatní subjekty oproti subjektům hospodářským komunikací získané kontakty využívají k jiným účelům – typicky k vlastnímu zviditelnění, ke vzájemné pomoci, politické činnosti a podobně. Samotná snaha o navázání kvalitní a početné komunikace je tedy společným rysem činnosti jak subjektů hospodářských, tak i ostatních. Jelikož v prostoru sítě internet existuje dokonalý substituční vztah mezi jednotlivými možnostmi komunikace, platí, že v přímém konkurenčním (a tedy soutěžnímu) vztahu zde proti sobě stojí všechny typy subjektů bez ohledu na to, jakou činnost v tomto prostoru vyvíjejí.⁹¹

O jednání soutěžitelů se tedy jedná i tehdy, není-li mezi rušitelem a postiženým vůbec žádný soutěžní vztah. Postačí, že jde o jednání, k nimž dochází v hospodářském styku a která jsou v rozporu se zásadou dobrých mravů při obchodování a odehrávají se na internetu. Oporu pro to lze najít nejen v prvorepublikové judikatuře, nýbrž i v ust. § 41 ObchZ, které stanoví právo všech soutěžitelů svobodně rozvíjet svou činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu, i když nejsou podnikateli.⁹²

4.6.7 Dobré mravy soutěže

Vymezení dobrých mravů hospodářské soutěže je velice obtížnou záležitostí. Neexistuje totiž jeho zákonná definice a zákonodárce neposkytl ani jiná vodítka, které by bylo možné formou aplikace výkladových metod na tento pojem použít. Výklad tedy zůstal otázkou judikatury, avšak nikoli obecně, nýbrž v konkrétních případech.⁹³ Zákonodárce tím dává najevo, že při konkurenčních jednáních platí pravidla jiné morálky než normativní příkazy dobrých mravů v obecném slova smyslu.

⁹¹ Polčák, R.; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001; str. 13

⁹² Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 162

⁹³ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=109262>

Soutěžní právo proto připouští určité projevy konkurenčních aktivit, které by před maximou obecné morálky jen obtížně obstály. Příkladem je reklamní prezentace nábytku IKEA, kdy si homosexuální dvojice vybírá jídelní stůl s úslovím „Máme poněkud jiné chutě.“⁹⁴

Za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže bývá považováno především takové chování, které odporuje smyslu a účelu soutěže, resp. je s to společenskou funkci soutěže zeslabit či vyloučit nebo je i změnit v negativní.⁹⁵

Protože celá právní úprava v obchodním zákoníku vychází z objektivní odpovědnosti, tak i při nekalosoutěžním jednání postačí objektivní nesoulad s uznávanými soutěžními principy. Je nerozhodné, jestli soutěžitel jednal v rozporu s dobrými mravy soutěže úmyslně nebo z nedbalosti. Relevantní je působení navenek, nikoliv subjektivní náhled jednajícího.⁹⁶

4.6.8 Újma jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům

Dalším znakem vymezující nekalou soutěž je způsobilost přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Pro kvalifikaci nekalé soutěže se vyžaduje pouhá způsobilost přivodit újmu soutěžitelům nebo spotřebitelům, není tedy nutný vznik újmy. V zahraniční literatuře je někdy poukazováno na to, že spotřebitelé pohybující se na Internetu budou v průměru vykazovat vyšší úroveň pozornosti než běžní spotřebitelé. Ale až bude Internet běžně používané médium (není li již tak dnes) a to nejen pro oblast podnikání, nebude pro konstrukci zvláštního typu průměrného spotřebitele navštěvujícího internet ve srovnání s obecným průměrem žádný důvod.⁹⁷

Možnost, že subjektu vznikne újma, musí být ovšem možností reálnou, nikoliv vyspekulovanou a velmi nepravděpodobnou, jinak by se jednalo o málo důvodné omezení podnikatelské svobody. Zákon mluví o újmě nikoliv o škodě, což je pojmem širším, který zahrnuje i újmy nehmotného charakteru.⁹⁸ Tímto znakem je tak vyjádřena

⁹⁴ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C.H. Beck; 2004; str. 310

⁹⁵ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 164

⁹⁶ Macek, J.; Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže; Praha; C.H. Beck; 2000; str. 375

⁹⁷ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 164

⁹⁸ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 127

preventivní funkce úpravy a postihu nekalé soutěže.⁹⁹

4.6.9 Úvod k jednotlivým skutkovým podstatám

Soutěžně nemravné jednání způsobující nebo způsobilé přivodit újmu ostatním soutěžitelům nebo spotřebitelům se vyskytuje jako jedna z nežádoucích forem hospodářské aktivity.

Jestliže má být některé z těch jednání, která jsou vyjmenována v § 44 odst. 2 ObchZ a podrobněji upravena v § 45 až § 52 ObchZ v takzvaných konkrétních dílčích skutkových podstatách nekalé soutěže kvalifikováno jako nekalá soutěž, musí být současně splněny všechny uvedené obecné podmínky, obsažené v generální klauzuli.¹⁰⁰

Soutěžního úspěchu je možné dosáhnout různými formami nekalosoutěžního jednání. Základní dělení nekalosoutěžních jednání vypadá asi následovně:

1) Nepřiměřené či neslušné lákání

- a) klamavá reklama;
- b) klamavé označení zboží a služeb;
- c) srovnávací reklama;
- d) skrytá reklama;
- e) dále tzv. „Soudcovské skutkové podstaty“ nekalé soutěže
  - i) nepřiměřené formy lákání či dokonce obtěžování zákazníků;
  - ii) obchodní praktiky těžící z pocitu vděčnosti, soucitu, strachu, záliby ve hře.¹⁰¹

2) Parazitní soutěž

- a) vyvolání nebezpečí záměny;
- b) parazitování na pověsti;
- c) zlehčování.

3) Agresivní soutěž

- a) zabránění v činnosti;
- b) bojkot, výzva k bojkotu;
- c) cenové podbízení, bezúplatné nasycení trhu;

⁹⁹ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C. H. Beck; 2004; str. 127

¹⁰⁰ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 118

¹⁰¹ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 129

d) další praktiky spočívající v nedovoleném omezování hospodářské soutěže.¹⁰²

4.6.9.1 Nepřiměřené lákání

4.6.9.1.1 Klamavá reklama

Neodmyslitelnou složkou tržních aktivit je propagace soutěžitelů a jejich výrobků. Součástí této propagace je také reklama. Reklama existuje od okamžiku, kdy trhovci začali vychvalovat své zboží vyvoláváním na tržištích. Odtud i její označení *reclamare*, což znamená vyvolávat (doslova: znovu volat). Zajímavé je, že reklama byla dlouho považována za něco odíózního a poctivých obchodníků nedůstojného.¹⁰³

Definici klamavé reklamy najdeme v § 45 ObchZ. Není nic snazšího, nežli provádět reklamu na internetu, přičemž právě zde se setkáme velmi často s klamavou reklamou. Příkrasy a nadsázky jsou sice v reklamě dovozeny, ovšem pouze tehdy, jsou-li zjevně dryáčnické (*barnumské*) a superlativní, zatímco pokud působí vážně a jsou s to, oklamat spotřebitele a ohrozit soutěžní pozici ostatních soutěžitelů, pak jde o nekalou soutěž. Mírou přehánění vystupňované do extrémní „pout'ové“ razance se nazývá *barnumská* neboli *dryáčnická*. Tzv. superlativní reklama je většinou uvozena adjektivy jako nejlepší, nejlevnější, milionkrát vyzkoušené. V nedávné minulosti se vyskytlo mnoho příkladů konkurenčního boje (např. mezi portály na internetu), kde by se pravděpodobně daly najít příznaky nekalosoutěžního jednání (nejnavštěvovanější server, nejefektivnější reklama na internetu apod.). Jiným příkladem klamavé reklamy, která by se mohla zdát skoro dryáčnickou, je označení na určitém produktu z oblasti výpočetní techniky např. „používá i Bill Gates.“¹⁰⁴

4.6.9.1.2 Klamavé označení zboží a služeb

Rozdílně od § 45 ObchZ, který zakazuje klamavé údaje, zapovídá § 46 ObchZ klamavé označení výrobků nebo služeb. Vzniká proto otázka, jak termín „označení“ chápat, zda v tradičním smyslu jako název, pojmenování, popř. jako opatření zboží značkou sloužící k jeho odlišení od jiného zboží, anebo zda je tu prostor k extenzivnímu výkladu a „označení“ chápat jako opatření zboží názvem, značkou nebo jiným údajem o jeho

¹⁰² <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

¹⁰³ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C.H. Beck; 2004; str. 314

¹⁰⁴ Smejkal; V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; rok 2002

vlastnostech. Ve prospěch druhé alternativy mluví poslední věta § 46 odst. 1 ObchZ, která uvádí, že zboží může být označeno klamavě i nepřímo a že není rozhodné, jakým prostředkem se tak stalo.¹⁰⁵

Toho se majitel doménového jména může dopustit tehdy, když toto doménové jméno může být chápáno jako označení zboží či služeb a zároveň je způsobilé vyvolat ve spotřebiteli mylnou představu o vlastnostech nabízených produktů. Předpokladem tohoto druhu nekalosoutěžního jednání je pak kromě samotné registrace doménového jména i provoz příslušné prezentace. Prezentace je nutná, protože doménové jméno představuje v těchto intencích pouze část této skutkové podstaty tj. „označení“ a vlastní informační obsah (obsah prezentace WWW, e-mailové zprávy a podobně) pak vystupuje jako zbývající část skutkové podstaty tj. „zboží či služby.“ Protiprávnost registrace je v takovém případě možné napadnout až na základě přistoupení dalších skutečností. Těmito dalšími skutečnostmi se myslí uveřejnění klamných informací šířených pod příslušným doménovým jménem. Příkladem může být výrobce čerpadel, který si zaregistruje doménové jméno „iso9000.cz“ a na adrese „obchod.iso9000.cz“ bude provozovat on-line obchod se svými výrobky. Tím vyvolá dojem, že výrobky nabízené na prezentaci s touto adresou mají příslušné certifikáty. Pokud tomu tak není, jedná se ze strany výrobce o nekalosoutěžní jednání, protože doménové jméno označující prezentaci vyvolává klamný dojem o vlastnostech nabízeného zboží.¹⁰⁶ Klamavým označením by na českém internetu mohlo být i označení jisté firmy názvem „P.E.S.“ či „PES“, protože pro většinu průměrných uživatelů českého internetu je „PES“ synonymem pro velmi populární internetový deník „Neviditelný pes“ vydávaný novinářem a spisovatelem Ondřejem Neffem.¹⁰⁷

4.6.9.13 Ostatní nežádoucí formy lákání

Doménové jméno sice může hrát v jednání podřaditelném pod skutkové podstaty klamavé nebo srovnávací reklamy poměrně významnou roli. Ale to je možné pouze ve spojení s obsahem informací, které jsou z příslušné domény šířeny. Není samozřejmě vyloučen případ, že nějaký subjekt provede registraci doménového jména, jehož alfanumerická podoba ponese takovou informaci, že bude možné již samotnou registraci

¹⁰⁵ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C.H. Beck; 2004; str. 320

¹⁰⁶ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

¹⁰⁷ Smejkal; V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; rok 2002

na základě naplnění výše zmíněných skutkových podstat postihnout dle předpisů na ochranu proti nekalosoutěžnímu jednání. Nicméně tato varianta je málo pravděpodobná.

K nekalosoutěžnímu jednání těžcího z pocitu vděčnosti může v praxi dojít velice často, a to zejména když doménové jméno v podstatě charakterizuje obsah přenášených informací. Dokonce by se dalo říci, že doménové jméno v mnoha případech působí v roli pomyslného prvku vytknutého před závorku veškeré příslušné komunikace. Pokud tedy soutěžitelovo doménové jméno obsahuje prvek působící na citové či jiné mimovolní složky osobnosti spotřebitelů nekalým způsobem, bude možné toto jednání označit za rozporné s platným právem již v jeho zárodku, tedy při samotné registraci.

Rovněž tak nebude zřejmě nutné pro prokázání rozhodných skutečností dávat přílišný důraz na analýzu obsahu komunikační výměny, neboť nekalým způsobem v tomto případě může působit i doménové jméno samo o sobě. Příkladem je obchodník s oděvy, který umístí svoji komerční www prezentaci na cílové místo s doménovým jménem „www.pomozte-tpicim-detem.cz.“ Uživatel (spotřebitel), který si zamýšlí zakoupit prostřednictvím sítě internet oděv pak při výběru mezi cenově i kvalitativně srovnatelnými nabídkami zvolí nákup právě u tohoto obchodníka, a to na základě soucitu. Nemusí se přitom nutně jednat o klamavé označení zboží a služeb, neboť zmíněný obchodník může skutečně přispívat na pomoc tpícím dětem. Tento motiv ale nesmí být v žádném případě nosným prvkem jeho prezentace (tedy v tomto případě doménovým jménem).¹⁰⁸

Zajímavý případ, který stojí na pomezí problematiky nežádoucích forem lákání spotřebitelů a agresivní soutěže řešily německé soudy. První tendence argumentuje tím, že registrace druhového výrazu jako doménového jména představuje nekalosoutěžní jednání, neboť zabraňuje ostatním soutěžitelům v používání tohoto jména. Například německý soud rozhodl, že registrace a užití doménového jména rechtsanwalte.de je nekalosoutěžním jednáním.¹⁰⁹ Vzhledem k obdobné úpravě této problematiky v právním řádu ČR, lze předpokládat, že majitelé některých druhových doménových jmen (např. www.advokat.cz, www.znalci.cz či www.pravni-sluzby.cz) nemusí mít k těmto jménům v budoucnu zrovna dvakrát jisté právní postavení.¹¹⁰

Naproti tomu opět německý soud rozhodl, že užití doménového jména

¹⁰⁸ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

¹⁰⁹ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

¹¹⁰ <http://itpravo.cz/index.shtml?x=87153>

autovermietung.com (půjčovna aut) nepředstavuje nekalou soutěž a nemůže být tedy zakázáno. Soud rozlišil tento případ od případu rechtsanwalte.de a od podobného případu mitwohnenzentrale.de (družstvo majitelů bytů, kde tato doména byla registrována jedním ze dvou soutěžících asociací družstev majitelů bytů v Německu). Soud argumentoval tím, že v oblasti půjčování aut není k dispozici pouze jeden druhový výraz „autovermietung“ pro označení dané služby, ale soutěžitelé mohou použít i jiné výrazy např. „leihwagen“ nebo „autoverleih“. Směrování zákazníků k danému soutěžiteli by tedy podle soudu nebylo v takové míře, aby znamenalo porušení práv nekalé soutěže.

Tímto rozhodnutím se vyjadřuje tendence, že doménová jména obsahující druhové nebo popisné výrazy, tj. výrazy jinak právně nechráněné znamenají oprávněnou spekulativní činnost, která je základem kapitalistického systému. Opačný názor by prý znamenal faktické zavedení doménového socialismu. Bohužel rozhodnutí v rámci UDRP i jiná soudní rozhodnutí jsou v tomto směru výrazně nejednotná.¹¹¹

4.6.9.2 Parazitní soutěž

Tendence „žít na úkor druhého“ patří k jednoduchým a proto rozšířeným způsobům, jakými se dá dosáhnout výhodného poměru mezi vynaloženou námahou a získanými užitky. Dawkins to vyjádřil lapidárně, když napsal : „Paraziti nejsou zvyklí se namáhat, mohou-li někoho donutit, aby je zastoupil.“ U člověka oproti zvířatům se pak setkáváme se stále tvořivějšími formami parazitního jednání, které se zdají potvrzovat Sartrovu definici člověka jako tvora žijícího na úkor druhých.¹¹²

V případě doménových jmen se pak většinou bude jednat o zneužití označení, o němž byla jeho právoplatným uživatelem vybudována povědomost. Různé formy parazitní soutěže jsou v oblasti registrace doménových jmen velice častým jevem. Hospodářské subjekty se v těchto případech snaží využít charakteristických projevů svých (většinou známějších) konkurentů k tomu, aby k sobě přilákaly jejich zákazníky. Toto jednání pak může poškodit spotřebitele, ale především ostatní soutěžitele. Spotřebitel totiž může od nekalé jednajícího soutěžitele dostat plnění srovnatelné nebo i lepší kvality, nicméně soutěžitel napadený parazitním jednáním, je - mnohdy velice těžce - poškozen tím, že prostředky a úsilí vynaložené k vybudování příslušného označení přišly vniveč.¹¹³

¹¹¹ Loeb, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 2); Interní číslo ASPI 24487; CEAG; 2002

¹¹² Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 184

¹¹³ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

4.6.9.2.1 Nebezpečí záměny

Toto ustanovení § 47 ObchZ chrání vše, co nějakým způsobem odlišuje podnik, výrobek nebo službu od ostatních subjektů a produktů vyskytujících se v soutěžním prostředí. U některých chráněných označení kráčí toto vyvolání nebezpečí záměny ruku v ruce s porušením práv chráněných jiným způsobem - např. právo k obchodní firmě je chráněno podle § 12 ObchZ, právo k ochranné známce je chráněno zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách. Nebezpečí záměny se týká zejména případů, kdy může být spotřebitel oklamán označením, obalem nebo napodobeninou výrobku, ale dá se vztáhnout i na doménová jména.¹¹⁴

Registrace takových označení jako doménového jména třetí osoby, at' již jde o soutěžitele ve stejném oboru nebo v jiném oboru, může uvádět spotřebitele v omyl především o identitě majitele příslušného doménového jména.¹¹⁵ Otázkou je, jaký význam pro určení nekalosoutěžního jednání provozovatele nekalé webové stránky může mít jeho prohlášení, kterým se distancuje od spojitosti se známou ochrannou známkou. Většina rozhodnutí odmítá přikládat takovým prohlášením nějakou váhu, neboť nemohou zabránit prvotnímu omylu uživatele internetu přistupujícímu na danou webovou stránku. V rozhodnutích se argumentuje také tím, že takovýto uživatel může mít dokonce dojem, že stránky jiné firmy, které chtěl původně navštívit, jsou pravděpodobně nefunkční, a provozovatel ve zlé víře může tímto způsobem nalákat nové zákazníky.¹¹⁶

Příkladem může být asijský trhovec, který si zaregistruje doménové jméno „adibas.cz“ a na adrese „www.adibas.cz“ bude nabízet na dobírku sportovní oděvy a obuv pochybného původu. Zvolené doménové jméno, respektive jeho část „adibas“ je v takovém případě zvoleno se zřejmým záměrem vyvolat záměnu s označením „adidas.“¹¹⁷

4.6.9.2.2 Parazitování na pověsti

Parazitování na pověsti upravuje § 48 ObchZ. Oproti nebezpečí záměny nepostihuje snahu o dosažení záměny, ale naopak - využití cizího dobrého postavení v soutěži, cizí pověsti ke zlepšení své vlastní pozice v hospodářské soutěži. V případě Canon Kabushiki

¹¹⁴ Smejkal, V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; rok 2002

¹¹⁵ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 166

¹¹⁶ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 2); Interní číslo ASPI 24487; CEAG; 2002

¹¹⁷ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

Kaisha v. Price-Less Inkjet Cartridge Company, WIPO D2000-0878, rozhodovaném panelem rozhodců WIPO v rámci UDRP, registrovala společnost, prodávající náplně do kopírovacích přístrojů, doménové jméno canoninkjets.com a provozovala pod tímto jménem své webové stránky, se zřejmým úmyslem parazitovat na proslulosti ochranné známky Canon.¹¹⁸ Dalším příkladem je případ, kdy soutěžitel, výrobce chladicí kapaliny pro automobily, používal název začínající na „Frid...“, který je zaměnitelný s názvem „Fridex“, který je ale používán jiným výrobcem a chráněn jeho ochrannou známkou (tedy navíc s možností posouzení jednání také podle § 47). Na svých internetových stránkách tento výrobce uvedl ve zdrojovém textu v tzv. pojmech pro indexování a prohledávání (keywords content) mezi obecnými, zcela bezproblémovými pojmy (rozmrazovače, brzdové kapaliny apod.) také označení známého českého výrobku „Fridex“. Pokud spotřebitel nebo jiný obchodník použije při vyhledávání na internetu všeobecně známé, leč nikoliv zdruhovělé označení „fridex“, budou v seznamu relevantních stránek nalezených tímto způsobem uvedeny i stránky výše zmíněného konkurenta, který si dal do klíčových slov charakterizujících jeho stránky slovo „fridex“, k jehož použití ale nebyl oprávněn. Výše uvedeným způsobem je tedy dosaženo takového účinku, že použití názvu výrobku jednoho výrobce, navíc názvu chráněného ochrannou známkou, vede na internetové stránky jeho přímého konkurenta.¹¹⁹

4.6.9.2.3 Zlehčování

Zlehčování se nachází na pomezí kategorií parazitování a agresivního nekalosoutěžního jednání. Tato skutková podstata se vyskytuje hojně v prostředí informačních sítí a jde v podstatě o „poukazování na domnělé či skutečné nedostatky ostatních soutěžitelů“. Možnost prakticky bez nákladů hromadně šířit zlehčující informace učinila z prostoru celosvětové sítě internet místo, kde ke zlehčování v hospodářském styku dochází velice často. Možnost poškodit soutěžitele šířením zlehčující informace je tak využívána kromě konkurentů i spotřebiteli, kteří se touto formou snaží náležitě „odvděčit“ soutěžiteli, s jehož produkty nebyli spokojeni.¹²⁰ Zákaz zlehčování (snižování, očernování) soutěžitele zajišťuje celkovou kulturu soutěže a brání tak – jak to vyjadřovala literatura v

¹¹⁸ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 2); Interní číslo ASPI 24487; CEAG; 2002

¹¹⁹ Smejkal, V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; rok 2002

¹²⁰ Polčák, R.; Nekalosoutěžní agrese na internetu; Právní rozhledy, 13/2005, str. 474

předválečném Československu – celkovému „zdivočení soutěžních mravů“.¹²¹

Příkladem zlehčování je např. tvrzení, že podnik je v likvidaci nebo neoprávněné inzerování za účelem nalezení dalších větitelů či obviňování statutárních orgánů z trestného nebo nemravného jednání apod.¹²²

4.6.9.3 Agresivní nekalosoutěžní jednání

Dalším typickým příkladem agresivní soutěže, která sice nemá pojmenování zákonnou skutkovou podstatou, je však v obchodní praxi velice běžná, je tzv. zabraňovací soutěž. Nejběžnější forma zabraňovací soutěže, tj. fyzické bránění v činnosti soutěžitelů, má své bohaté paralely i v prostředí informačních sítí. „Sít'ové“ zabraňovací metody jsou přitom elegantnější, lacinější a mnohdy i účinnější než ty, které v různých formách známe z tzv. reálného soutěžního prostředí, ba co víc, sít'ové prostředí poskytlo technicky velmi kvalitní zázemí pro vývoj metod zcela nových.¹²³

4.6.9.3.1 Cílený hacking

Z nejběžnějších zabraňovacích metod, které lze označit za paralelu těch „reálných“, je možné na předním místě jmenovat cílený hacking. Jedná se o techniku infiltrace a následného poškození informačního systému soutěžitele, kterému je v důsledku útoku ztížena nebo zcela znemožněna soutěžní činnost. Příkladně je tak možné napadnout a vyřadit z funkce www prezentaci internetového obchodu, čímž je příslušný obchod po dobu opravy zcela uzavřen. Stejně tak je možné poškodit i vnitropodnikovou komunikaci, což u podniků s vysokou mírou virtualizace může vést k úplnému ochromení jejich činnosti. Útok přitom nemusí mít formu přímého destruktivního zásahu, jeho oblíbenou formou je i umělé zahlcení informačních kanálů – tento typ útoku buďto příslušnou informační strukturu zcela vyřadí, nebo v ní probíhající procesy natolik zpomalí, že je prakticky nepoužitelná.¹²⁴ Např. útokem typu DDoS byly v roce 2000 zablokovány stovky počítačů v celém světě a od té doby se mnohokrát opakoval, často se zničujícími účinky pro oběti útoku, kterým vyřadil z činnosti rozsáhlé a důležité

¹²¹ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 201

¹²² Smejkal, V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; 2002

¹²³ Polčák, R.; Nekalosoutěžní agrese na internetu; Právní rozhledy; 13/2005, str. 475

¹²⁴ Polčák, R.; Nekalosoutěžní agrese na internetu; Právní rozhledy; 13/2005, str. 475

systémy.¹²⁵

4.6.9.3.2 Cybersquatting

Cybersquattingem rozumíme tzv. blokážní registraci doménového jména třetí stranou.¹²⁶ Vychází to z principu „first come, first served“ kdy si třetí osoba zaregistruje doménové jméno nějaké známé společnosti nebo osoby, se kterou nemají nic společného. V takovém případě je totiž soutěžitel zbaven možnosti registrovat atraktivní doménové jméno a je tak nucen s agresorem buď jednat o převodu doménového jména anebo registrovat jméno odlišné a nikoli tak soutěžně zajímavé.¹²⁷ Cybersquatterii pak nabízejí doménová jména častokrát po paketech s méně prodejnými doménovými jmény na internetových aukcích¹²⁸ nebo mohou pod těmito názvy škodit. Samozřejmě se může jednat i o naplnění skutkových podstat jako například „klamavé označení zboží a služeb“ nebo „vyvolání nebezpečí záměny“. Cybersquatting lze kvalifikovat z pohledu práva jako činnost, která překročila rámec hospodářské soutěže a stala se činností kriminálního charakteru, a to v podobě poškozování cizích práv (podle I. Telece jde o právo na tzv. informační sebeurčení, zřejmě podle čl. 10 LPS), které v případě požadování úhrady za přenechání domény může naplnit i skutkovou podstatu vydírání.¹²⁹

V některých publikacích se rozlišuje mezi „Cybersquattingem“ a tzv. „Domain grabbingem“. Domain grabbingem rozumíme registrování zajímavých názvů, jež mohou být obchodně zajímavé, aniž by je držitel nadále využíval ke své činnosti. U domain grabbingu se zdůrazňuje zabraňovací efekt, který ale spočívá v zabírání domén „do zásoby“, tedy nikoliv zabránění konkrétní osobě, která má nějaký bližší vztah k takovému doménovému jménu (např. firma, jméno fyzické osoby).

4.7 Ochranná známka a doménová jména .cz

4.7.1 Obecně o ochranné známce

Ochranná známka je v praxi zřejmě nejvýznamnějším právním institutem chránící

¹²⁵ Smejkal, V. a kolektiv; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str. 647

¹²⁶ http://www.wipo.int/about-ip/en/studies/publications/domain_names.htm#3

¹²⁷ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>

¹²⁸ Více lze nalézt na <http://www.burzadomen.cz> nebo na <http://www.greatdomains.com>

¹²⁹ Smejkal, V. a kolektiv; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str. 605

označení užívaná při podnikatelské činnosti. Na rozdíl od jiných právních řádů vychází české právo důsledně z registrační zásady, podle níž ochrannou známkou je pouze takové označení, které je jako ochranná známka zapsaná v rejstříku ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví.¹³⁰

Ochrannou známkou může být za podmínek stanovených OchrZ jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby.¹³¹ Z této definice plyne, že nic nebrání tomu, aby bylo jako ochranná známka zaregistrováno celé doménové jméno, tedy včetně doménového označení nejvyšší úrovně. Tak byla zaregistrována jako ochranná známka Úřadem průmyslového vlastnictví ČR (dále jen „Úřad“) např. známka www.dell.com nebo www.energo.cz.

OchrZ ovšem obsahuje i výčet označení, které jsou ze zápisu do rejstříku ochranných známek vyloučeny. Úřad nezaregistruje jako ochrannou známku, *inter alia*, označení, které nemá dostatečnou rozlišovací způsobilost nebo kterou si již zaregistroval někdo jiný. Dále Úřad nezaregistruje označení, které se výlučně sestává ze značek nebo označení obvyklých v běžném jazyce nebo užívaných v dobré víře a v obchodních zvyklostech.¹³²

Výše uvedené potvrzuje i rozhodnutí Úřadu ve věci zamítnutí registrace slovní ochranné známky WWW CENTRUM, které bylo dne 13. září 1996 přihlášeno mj. pro počítače, mikropočítače, grafické a textové terminály počítačů, programy, poradenské, distribuci informací pomocí komunikace mezi sítěmi ve třídě a organizování výstav a pro jiné činnosti. Úřad shledal, že význam označení WWW CENTRUM by mohl u někoho navozovat souvislost s výrobky a službami, které jím mají být označovány (komunikační technologie), ale nakonec se přiklonil k názoru, že se jedná jen o označení popisné. Registrace byla proto vzhledem k nedostatku způsobilosti rozlišit služby pocházející od různých poskytovatelů zamítnuta.¹³³ Podobně dopadly rozhodnutí o registraci ochranných známek www.reklama.cz nebo www.stranky.cz.¹³⁴

Na druhou stranu se může proti nezákonné registraci ochranné známky bránit i držitel

¹³⁰ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2002; str. 142

¹³¹ § 1 OchrZ

¹³² Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

¹³³ Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 18. srpna 1997 o zamítnutí přihlášky slovní ochranné známky zn. sp. O-114783-96 ve znění "WWW CENTRUM

¹³⁴ <http://www.upv.cz>

doménového jména. OchrZ uvádí v § 7 odst. 1 písm. g), přihlašované označení se nezapíše, pokud proti zápisu podá uživatel nezapsaného označení proti zápisu včas námitku.

Na základě tohoto ustanovení by mohl podat námitky proti zápisu určitého označení i držitel doménového jména užívaného v ČR pro označení určitých výrobků nebo služeb, pokud jeho registraci jako ochranné známky požaduje přihlašovatel ochranné známky.¹³⁵

4.8 Ochranná známka vs. doménové jméno

Práva k duševnímu vlastnictví jsou založena na zásadě teritoriality. Nejinak je tomu u ochranných známek. Uplatnění této zásady znamená, že práva stanovená zákonem určitého státu jsou chráněna pouze na území tohoto státu. Vztahy k duševnímu vlastnictví se na území určitého státu řídí pouze právním řádem tohoto státu (zákon země ochrany - *lex loci protectionis*). Ochrana duševního vlastnictví je tedy poskytována vždy jen na území určitého jednotlivého státu, který dané právo chrání. Ochrana mezinárodní jako taková prakticky neexistuje, i když více než stoleté snahy o překonání územního principu již přinesly některé výsledky v podobě mezinárodních smluv.¹³⁶

Ochranné známky jsou chráněné pro určitý vymezený okruh výrobků a služeb, tzn., že může existovat více obdobných známek, každá přihlášená pro rozdílné výrobky nebo služby. To není možné u doménových jmen, která jsou celosvětově unikátní. Problém je ve zmíněném teritoriálním charakteru ochranných známek a naproti tomu globálnímu charakteru doménových jmen, která jsou přístupná prakticky odkudkoliv. Problémy jsou zejména při určování, zda dochází k porušování práv či nikoliv a v určení rozhodného práva pro daný spor. Dalším sporným bodem je rychlost a účinnost prosazení známkových práv v různých zemích. Tyto otázky jsou v současné době v právní praxi řešeny zejména s pomocí práva nekalé soutěže.¹³⁷

Potřeby informační společnosti jasně ukazují, že na rozdíl od principu výlučné ochrany ochranných známek je efektivnější dát přednost principu koexistence, a to principu koexistence s výhradou nekalosoutěžního jednání. To by se posuzovalo podle toho, zdali

¹³⁵ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

¹³⁶ Polák, P.; Mnohostranné mezinárodní smlouvy v oblasti ochranných známek; ASPI; interní číslo 7599

¹³⁷ Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

vykazuje doménové jméno určitý stupeň sepětí s územím, na němž příslušné porušené právo platí. Pokud bude stránka vyhotovena v arabštině či čínštině a nabízenými produkty bude dodání pizzy nebo provozování taxislužby, nebude dán žádný dostatečný vztah k českému území. V tomto případě by zřejmě nebylo namístě považovat užívání ochranné známky s účinky na území ČR na této stránce bez souhlasu majitele ochranné známky za porušení práv majitele ochranné známky.

Složitější bude úvaha u doménového jména (které koliduje s ochrannou známkou registrovanou v České republice), resp. stránek sepsaných v anglickém jazyce za situace, kdy nabízenými produkty bude např. software, tedy produkt, který může být distribuován po celé Evropě bez omezení. Zde by pak bylo zřejmě možné dovodit úzké sepětí webové stránky s územím České republiky a to zejména za použití ust. § 265 ObchZ a ust. § 3 ObčZ, která obě zakazují zneužívání subjektivních práv v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, resp. dobrými mravy.¹³⁸

4.9 Firma a doménová jména .cz

Obchodní firma nahrazuje, byť ne zcela, pojem obchodní jméno, který byl užíván v obchodním zákoníku do 1. ledna 2001. Obchodní firma (dále jen „**firma**“) je název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.¹³⁹ Podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku činí právní úkony pod svým názvem (právnícké osoby) nebo pod svým jménem a příjmením (fyzická osoba).¹⁴⁰ Na rozdíl od ochranné známky je výběr firmy podroben mnoha omezením, které slouží zejména zájmu na hladkém právním styku, neboť prvořadou funkcí firmy je funkce individualizační ve vztahu k určité osobě – podnikateli. Další funkce firmy se v podstatě shodují s funkcemi ochranné známky, mají však jen druhořadou úlohu a nesmí být na újmu základní individualizační funkci. Z toho také plyne, že každý podnikatel může mít jen jednu firmu. Na rozdíl od ochranné známky není ochrana firmy vázána na určité druhy výrobků nebo služeb.¹⁴¹

Zásahy do práva k firmě upravuje ObchZ následovně: Kdo byl dotčen na svých právech neoprávněným užíváním firmy, může se proti neoprávněnému uživateli domáhat, aby se takového jednání zdržel a odstranil závadný stav. Dále může požadovat vydání

¹³⁸ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2002; str. 154

¹³⁹ § 8 ObchZ

¹⁴⁰ Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část, Soutěžní právo, Praha; C. H. Beck; 2004; str. 112

¹⁴¹ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2002; str. 155

bezodůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v penězích.¹⁴² Doménové jméno plní řadu funkcí, ale neplní funkci individualizační. Takže při užívání doménového jména shodného s firmou jiného tedy nejde o zneužívání firmy v její individualizační funkci, ale jde o jiné zásahy do práva k firmě. Při hodnocení protiprávnosti takového užívání bude nutné vzít v úvahu funkce doménového jména a porovnat je s jinými funkcemi než funkcí individualizační. Za zásah do práva k firmě bude tedy třeba považovat všechny případy jeho užívání, kdy doménové jméno plní i funkci propagační a soutěžní a přitom těží z toho, že je shodné nebo zaměnitelné s obchodní firmou jiného.

Na druhou stranu i držitel doménového jména může napadnout registraci firmy, která je shodná nebo obdobná jako jeho dříve registrované doménové jméno užívané v dané zemi. Lze k tomu též použít prostředků právní ochrany proti nekalé soutěži.¹⁴³

4.10 Název právnické osoby a doménová jména .cz

Název právnické osoby dle § 19b ObčZ je důležitým identifikačním znakem právnické osoby, který odpovídá jménu a příjmení u osoby fyzické. Název právnické osoby by zásadně neměl být zaměnitelný s názvem jiné právnické osoby a použití názvu jiné právnické osoby k označení vlastní právnické osoby dává možnost obrany právnické osobě, které svědčí právo priority či jí svědčí jiná zvýšená ochrana názvu (tj. dle § 19b odst. 2 ObčZ). Jde o obecnou úpravu ochrany názvu jakékoliv právnické osoby, i když není podnikatelem (např. nadace, církev, náboženská společnost, občanské sdružení).¹⁴⁴ Zákonodárce při konstituování tohoto institutu nepochybně vycházel z ustanovení § 11 až § 13 ObčZ, která se týkají ochrany osobnostních práv fyzických osob především pak jejich dílčích práv na jméno a čest. Na roveň názvu právnické osoby lze tedy postavit jméno a příjmení osoby fyzické.¹⁴⁵

Podobně jako ObchZ v ustanoveních o firmě (§ 12 ObchZ), neříká ani ObčZ jaké použití názvu právnické osoby je považováno za neoprávněné. Oproti úpravě fyzických osob neupravuje ani žádné možnosti použití názvu právnické osoby pro účely tiskového,

¹⁴² § 12 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku

¹⁴³ Loebl, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002

¹⁴⁴ Fiala, J., Hurdík, J., Korecká, V., Občanský zákoník - komentář; ASPI; 1999; interní číslo 16247

¹⁴⁵ Devátý, S., Toman, P., Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob; Linde Praha; 2001; str. 37

filmového, rozhlasového a televizního zpravodajství nebo k účelům vědeckým a uměleckým. Při extenzivním výkladu by bylo možné dospět k závěru, že jakékoliv použití názvu právnické osoby bez jejího souhlasu kýmkoliv by bylo možné považovat za neoprávněný zásah. Takovýto výklad, byť možný, je nutno považovat za nepřijatelný.¹⁴⁶ Za neoprávněný zásah nelze považovat jakékoliv použití názvu právnické osoby kýmkoli odlišným od této právnické osoby, nýbrž jen takové užití, jež se jeví být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby, které navíc v daném případě neustupují před jinými konkurujícími zájmy či hodnotami.¹⁴⁷

K neoprávněnému použití může dojít obecně dvěma možnými způsoby takto:

- 1) jiná osoba si zvolí svůj název v rozporu s výše uvedenými pravidly tvorby názvu (nejčastěji název stejný nebo zaměnitelný);
- 2) jiná osoba použije název právnické osoby neoprávněně.

V oblasti doménových jmen půjde zejména o to, zdali si někdo zaregistroval či užíval doménové jméno obsahující název právnické osoby bez svolení příslušné právnické osoby. Může se tak dít prostou nápodobou názvu právnické osoby nebo použitím charakteristické části tohoto názvu k soutěžním účelům schopným vyvolat u spotřebitelů různé představy příznivé pro soutěžitele nebo ve snaze o dosažení zisku či neoprávněné výhody, ledaže by takové užití převážně směřovalo k výkonu určitých základních práv.¹⁴⁸

Bude dále také na držiteli doménového jména, aby prokázal, že k označení, jež si nechal zaregistrovat jako doménové jméno, má sám určité právo nebo aspoň oprávněný zájem na jeho registraci, ať již takové právo či oprávněný zájem vyplývá z jeho osobnosti, soutěžního postavení, případně výkonu některých základních lidských práv např. svobody projevu. V těchto případech a v případech registrací doménových jmen, zaměnitelných s názvem právnické osoby, bude třeba vzít v úvahu i ust. § 19b odst. 3 ObčZ, které chrání dobrou pověst právnické osoby.¹⁴⁹

4.11 Doménová jména a všeobecná osobnostní práva

Ochrana osobnosti fyzické osoby má ústavní základ zejména v článku 6, 7, 8, 9, 10, 13 a

¹⁴⁶ Devátý, S., Toman, P., Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob; Linde Praha; 2001; str. 41

¹⁴⁷ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2002; str. 158

¹⁴⁸ Háj, P.; Ochrana právnické osoby podle § 19b občanského zákoníku; ASPI; 1994; interní číslo 3410

¹⁴⁹ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2002; str. 158-159

14 Listiny základních práv a svobod, jež je součástí ústavního pořádku České republiky. Hodnoty lidské osobnosti, resp. jejich ochrana jsou rozvedeny a konkretizovány v ObčZ v rubrice „ochrana osobnosti“ v § 11 až § 16 ObčZ, kde je právo na ochranu osobnosti člověka chápáno jako jednotné právo, v jehož rámci existují dílčí osobnostní práva zabezpečující ochranu těchto jednotlivých dílčích hodnot fyzické osoby.¹⁵⁰

Výčet chráněných práv v generální klauzuli § 11 ObčZ je příkladný, takže z občanskoprávní ochrany nejsou vyloučena ani jiná práva sloužící rozvoji osobnosti. Není samozřejmě vyloučeno, že ochrana poskytovaná podle § 11 ObčZ a následujících paragrafů bude v některých případech souběžná s ochranou autorskoprávní či s průmyslověprávní.¹⁵¹ Všeobecně se má za to, že jménem se v tomto ustanovení rozumí především příjmení, avšak za předpokladu, že plní individualizační funkci. Nepochybně se tímto ustanovením chrání i jméno vlastní, a to jak ve spojení s příjmením, tak i samostatně. Stejně ochrany požívá i pseudonym. Je zřejmé, že právo na ochranu jména nelze pojímat jako absolutní právo k výlučnému užívání určitého označení, nýbrž jeho meze je nutné stanovit v kontextu celkového práva na ochranu osobnosti.¹⁵² Meze těchto práv jsou stanoveny v § 12 ObčZ, kde se říká, že písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky, obrazové a zvukové záznamy, týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy, smějí být pořízeny nebo použity jen:

- 1) zásadně se svolením toho koho se týkají;
- 2) bez jeho svolení pouze na základě tzv. zákonné úřední, umělecké, vědecké nebo zpravodajské.

Žádné z těchto použití, byť i zákonem dovolené však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby, tj. s její důstojnou existencí.¹⁵³ Neoprávněnost zásahu do práva na ochranu jména tak znamená použití tohoto jména bez souhlasu dotyčné osoby nebo v rozporu se zájmy této osoby chráněnými zákonem. Opačně pak o neoprávněný zásah nepůjde tam, kde fyzická osoba dala k užití svého jména souhlas nebo tehdy, má-li jednatel osoba na takovéto jednání právo.¹⁵⁴

Meze práva na ochranu jména vyplývají samozřejmě i z práv jiných osob, ať již jde o

¹⁵⁰ Devátý, S., Toman, P., *Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob*; Linde Praha; 2001; str. 34

¹⁵¹ Knappová, M., Švestka, J.; *Občanské právo hmotné I.*; ASPI Publishing; 2002, str. 189

¹⁵² Pelikánová, R., Čermák, K.; *Právní aspekty doménových jmen*; Linde Praha; 2000, str. 170

¹⁵³ Knappová, M., Švestka, J.; *Občanské právo hmotné I.*; ASPI Publishing; 2002, str. 197

¹⁵⁴ Devátý, S., Toman, P., *Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob*; Linde Praha; 2001; str. 37

jejich práva na ochranu jména, případně jiné aspekty jejich všeobecných osobnostních práv nebo i některá základní, např. právo na informace, svobodu projevu. Při rozhodování, zda v konkrétním případě došlo k zásahu do práva na ochranu jména, bude tedy třeba často zvažovat různé protichůdné zájmy a nalézt vyvážené řešení, které co nejméně poškozuje ta subjektivní práva, jež jsou v daném případě hodna nejvyšší ochrany.

V § 13 ObčZ je pak zakotvena základní triáda prostředků ochrany osobnostních práv. Fyzická osoba se může zejména domáhat toho, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů, aby byly odstraněny následky a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.¹⁵⁵

Tyto úvahy lze vztáhnout i na oblast doménových jmen. V případě konfliktu mezi právy ke shodnému jménu bude třeba v zásadě vycházet z pravidla, že přednost přísluší tomu, kdo si příslušné jméno registroval jako první. Striktní uplatňování tohoto pravidla však nebude na místě tam, kde jedno z práv, jež jsou navzájem ve střetu, je silnější a hodno zvýšené ochrany. Půjde-li o konflikt práv dvou fyzických osob ke jménu, je třeba v zásadě vycházet z toho, že právo každé fyzické osoby si zaslouží stejný stupeň ochrany, výjimkou tu ovšem zpravidla budou jména slavných osobností.

Vyšší stupeň ochrany příslušející slavným osobnostem na ochranu jejich jména nevyplývá z jejich práva na ochranu jména jako jednoho dílčího aspektu jednotného všeobecného osobnostního práva, nýbrž ze všeobecného osobnostního práva jako celku, jež má chránit svobodnou možnost každého rozvíjet všestranně svou vlastní osobnost. Do tohoto práva slavných osobností by zasáhl např. ten, kdo by si zaregistroval jako doménové jméno jméno slavné osobnosti zábavního průmyslu, čímž by jí bránil v registraci a užívání jejího vlastního jména jako doménového a případně ze své registrace ještě sám těžil.

V případě konfliktů mezi jmény fyzických osob s právy na označení užívané v hospodářské soutěži, zejména s právy k proslulým ochranným známkám nebo i nezapsaným označením bude třeba pečlivě poměřovat zájmy zúčastněných subjektů na ochranu jejich práv a zvolit takové řešení, které bude obě strany nejméně poškozovat. V případě proslulých označení zřejmě převáží zájem na jeho ochraně před zájmem na ochraně jména fyzické osoby.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Devátý, S., Toman, P., *Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob*; Linde Praha; 2001; str. 34

¹⁵⁶ Pelikánová, R., Čermák, K.; *Právní aspekty doménových jmen*; Linde Praha; 2000, str. 172

4.12 Doménová jména a český právní řád – otázky mezinárodního práva soukromého

Mezinárodní právo soukromé je v českém právním řádu upraveno zejména ZMPS, od 1. července 2007 navíc i Římskou úmluvou. Procesním protějškem Římské úmluvy je pak s platností od 1. března 2002 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 (tzv. „Brusel I“).

Mají-li právní vztahy v některém svém prvku vztah k zahraničí, označujeme je jako „soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem“. Právní úpravu všech soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem zařazujeme do jednoho právního odvětví – Mezinárodního práva soukromého. Mezinárodním prvkem rozumíme určitý vztah subjektu právního vztahu nebo skutečnost právně významnou pro vznik a existenci právního vztahu, popř. předmětu právního vztahu, který přesahuje svým významem oblast jednoho státu, protože v některém svém prvku mají vztah k zahraničí a dostávají se tak do vztahu k jinému státu.¹⁵⁷

V právních řádech jednotlivých zemí převládají v zásadě dva způsoby úpravy těchto vztahů:

- 1) Pomocí tzv. přímých norem - hmotněprávní normy samy přímo stanoví práva a povinnosti účastníků právních poměrů s mezinárodním prvkem. Tyto normy se stávají součástí právních řádů smluvních států nejčastěji na základě mezinárodní smlouvy a upravují výlučně občanskoprávní poměry s mezinárodním prvkem.
- 2) Pomocí tzv. kolizních norem - tyto normy podle určitých kritérií odkazují na právní řád některého státu, podle jehož norem se daný právní vztah bude řídit. To znamená, že samy tyto normy bezprostředně nestanoví práva a povinnosti smluvních stran, ale za jejich pomoci se vyhledá právní řád, kterým se daný právní vztah spravuje (tzv. rozhodné právo).¹⁵⁸

Soubor právních norem v daném právním řádu, které upravují postup soudů a jiných orgánů a účastníků, popř. i jiných osob a vztahy mezi nimi vznikající v řízení o soukromoprávních věcech, v němž se vyskytuje mezinárodní prvek, se označuje jako mezinárodní právo procesní.¹⁵⁹ Pojem mezinárodního prvku v mezinárodním právu procesním není zcela totožný s pojmem mezinárodního prvku v hmotněprávních vztazích, nicméně v oblasti doménových jmen budou oba tyto pojmy svým rozsahem

¹⁵⁷ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 17

¹⁵⁸ Brož, J.; Jistotu v mezinárodních vztazích; ASPI; 1993; Interní číslo 2457

¹⁵⁹ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 376

zpravidla splývat.¹⁶⁰

4.12.1 Rozhodné právo pro závazkové poměry ze smluv

Nejvýznamnějším a všemi právními řády preferovaným kolizním kritériem je tzv. volba práva na základě shodného projevu vůle účastníků občanskoprávního vztahu s mezinárodním prvkem. Náš právní řád tuto možnost volby rozhodného práva poskytuje v § 9 ZMPS, popř. článek 3 Římské úmluvy.¹⁶¹ Lze ji přeformulovat jako běžnou kolizní normu „majetkové vztahy ze smluv se řídí právem zvoleným účastníky“.¹⁶²

Pokud příslušný smluvní vztah není upraven přímými normami nebo volbou práva účastníků je potřeba postupovat dle § 10 ZMPS.

§ 10 ZMPS stanoví, že nezvolí-li si účastníci rozhodné právo, řídí se jejich závazkové vztahy právním řádem, jehož použití odpovídá rozumnému uspořádání daného vztahu. Ustanovení § 10 odst. 2 a 3 ZMPS obsahují kolizní normy, které stanoví hraniční určovatele vedoucí k určení práva, jímž se vzhledem k požadavku rozumného uspořádání zpravidla řídí jednotlivé typy smluv. Rozumným uspořádáním právního poměru rozumí zákon ten právní řád, který platí v místě, v němž má sídlo (bydliště) účastník smlouvy, jehož plnění či činnost je pro daný smluvní typ příznačné, charakteristické a odlišuje jej od jiných smluvních typů.¹⁶³ Obdobně i podle Římské úmluvy v případě synalagmatických vztahů (obě strany jsou povinné k plnění nějaké povinnosti) bude rozhodným právem právo země bydliště/sídla/provozovny strany, která bude povinna k plnění pro smlouvu charakteristickému, tj. tvořícímu (ekonomický) důvod pro daný smluvní vztah. V tomto případě není rozhodující, kde došlo k uzavření smlouvy nebo např. kde má dojít k plnění ze smlouvy.

Charakteristické plnění je zpravidla plnění toho z účastníků, které nespočívá v peněžité úplatě, nýbrž v dodání určitého zboží nebo provedení výkonu či služeb. V oblasti smluv o registraci doménových jmen bude třeba za charakteristické plnění považovat zpravidla plnění poskytované registrátorem, tj. zajištění registrace doménového jména a její udržování ve funkčním stavu. Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodným právem bude právo státu, na jehož území má sídlo registrátor.¹⁶⁴

¹⁶⁰ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 128

¹⁶¹ Brož, J.; Jistota v mezinárodních vztazích; ASPI; 1993; Interní číslo 2457

¹⁶² Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 130

¹⁶³ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 306

¹⁶⁴ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 131

Pak je zde ale několik smluv, které se budou řídit ustanovením odstavců 2 a 3 § 10 ZMPS. Zajímavé jsou zejména smlouvy o převodu doménových jmen. Zde přicházejí v úvahu v podstatě dvě řešení. Prvním řešením je i zde aplikovat hraniční určovateli sídla strany poskytující charakteristické plnění, tj. v tomto případě převodce. V některých případech by však bylo zřejmě praktičtější řešení jiné, totiž podřízení smluvního vztahu právu sídla registrátora, a to zejména u národních doménových jmen. Druhé řešení bude lépe odpovídat požadavku rozumného uspořádání daného vztahu především proto, že podmínky a pravidla stanovená registrátorem většinou vycházejí z právního řádu, v němž má registrátor sídlo a bývají s ním různým způsobem provázána a aplikace právního řádu sídla registrátora bude také ve většině případů odpovídat očekáváním účastníků smlouvy.¹⁶⁵

4.12.2 Právo rozhodné pro závazkové vztahy z deliktů a náhrada škody

Dojde-li ke škodě porušením závazku (typicky smlouvy), řídí se nároky na náhradu škody stejným právním řádem jako smlouva tj. podle *lex causae* porušeného závazku, pokud nevyplývá z úmyslu účastníků nebo z povahy věci něco jiného.¹⁶⁶

Účastníci mohou sami podle § 11 ZMPS určit rozhodné právo pro následky porušení závazku, i když to nebude časté a praktické.

Z povahy věci použití jiného práva než *lex causae* porušeného závazku zřejmě nevyplývá.

Jinak než porušením povinnosti ze smluv a jiných právních úkonů může ke škodě dojít zejména v důsledku porušení mimosmluvní povinnosti. Tyto případy upravuje kolizně § 15 ZMPS, který stanoví, že „nároky na náhradu škody, nejde-li o porušení povinností vyplývajících ze smluv a jiných právních úkonů se řídí právem místa, kde škoda vznikla, nebo místa, kde došlo ke skutečnosti, která zakládá nárok na náhradu škody“. Z rozsahu této kolizní normy jsou vyňaty na základě mezinárodní smlouvy závazné pro ČR, např. případy náhrady škody z dopravních nehod v silničním provozu.¹⁶⁷

Místo vzniku škody nemusí být pochopitelně shodné s místem, kde došlo ke skutečnosti, která zakládá nárok na náhradu škody. Např. k registraci a užívání doménového jména v rozporu s právními předpisy na ochranu hospodářské soutěže může dojít na území

¹⁶⁵ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 132

¹⁶⁶ § 11 ZMPS a článek 10 Římské úmluvy

¹⁶⁷ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 322

jednoho státu a škoda tímto jednáním způsobená, např. ve formě ušlého zisku v důsledku sníženého odbytu výrobků soutěžitele postiženého touto nekalou registrací doménového jména, případně jeho nekalým užíváním, může vzniknout v jiném státě nebo v jiných státech.

U deliktních jednání souvisejících s doménovými jmény bude dokonce typické, že škoda vznikne i na území jiných států, než jsou státy, kde došlo ke skutečnosti zakládající nárok na náhradu škody. Ovšem i samotná lokalizace takového protiprávního jednání vyvolává u jednání spočívajících v neoprávněné registraci nebo užívání doménového jména problémy.¹⁶⁸

Česká právní úprava v § 15 ZMPS se vyslovuje pro alternativní použití jednoho z obou právních řádů. Z tohoto ustanovení se nedá vyvozovat, že by výběr mezi právními řády přicházejícími v úvahu příslušel účastníkům, popř. poškozenému. Výběr přísluší soudu, který o nároku rozhoduje.¹⁶⁹

4.12.3 Rozsah a použití práva rozhodného pro náhradu škody

Právního řádu rozhodného pro nároky na náhradu škody se použije zejména pro posouzení podmínek a rozsahu odpovědnosti, důvodů osvobozujících od odpovědnosti, omezení a rozsahu odpovědnosti, existence a povaha škody, způsobu a výše její náhrady, okruhu oprávněných a povinných osob a odpovědnosti za škodu způsobenou jinou osobou.

Otázka měny, ve které lze požadovat náhradu škody, bude také záviset na stanovisku práva rozhodného pro nárok na náhradu škody. V těchto otázkách je také nutné počítat s použitím devizových nebo měnových předpisů platných ve státě dlužníka, popřípadě mezistátní úpravy platebního styku mezi státem věřitele a státem dlužníka.¹⁷⁰

Do mezí statutu určeného na základě § 15 ZMPS nicméně nespádají zvláštní právní důvody (tituly) vzniku civilní odpovědnosti, tj. existence zásahu do určitých subjektivních práv. Vznik a platnost těchto práv je třeba řešit jako předběžnou otázku podle práva pro ně rozhodného, tj. např. jde-li o právo ke jménu, k ochranné známce, ke zvláštnímu označení podniku, je třeba jejich vznik a platnost posoudit podle práva určeného na základě zásady teritoriality.

Naopak do mezí rozhodného práva, určeného na základě § 15 ZMPS spadá posouzení

¹⁶⁸ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 133

¹⁶⁹ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 323

¹⁷⁰ Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 325

předpokladů obecného civilního deliktu, tj. i okruh chráněných statků, v zásahu do nichž spočívá obecný civilní delikt (šlo by např. o odpovědnost založenou § 415 ve spojení s § 420 odst. 1 ObčZ, či obdobných ustanovení zákoníků jiných zemí).

Právě štěpení rozhodného statutu v případech, kdy nároky na náhradu škody vznikají v důsledku porušení zvláštních subjektivních práv, je důvodem k upřednostnění právního řádu místa, kde došlo ke skutečnosti, která zakládá nárok na náhradu škody, před právem místa, kde škoda vznikla.

Z toho tedy plyne, že pokud si já, Michal Šimek, budu v Čechách, tedy na našem území, neoprávněně registrovat doménové jméno, ale vznikne škoda držiteli ochranné známky v Německu, budu před českými soudy odpovědný za škodu určenou podle německého práva.

V této souvislosti se klade i otázka výkladu pojmu „místo, kde došlo ke skutečnosti, která zakládá nárok na náhradu škody“. Systematika českého ZMPS tu totiž směšuje dva pojmy, a to místo jednání a místo porušení, resp. účinků tohoto jednání. Právě při jednáních souvisejících s doménovými jmény může jít často o dvě odlišná místa. Místem jednání bude místo, kde si určitá osoba zaregistruje doménové jméno. Místem porušení subjektivních práv nebo právem chráněných statků, k němuž došlo v důsledku registrace, může být území jiného státu nebo jiných států, kde lze pod příslušným doménovým jménem vyhledat určitý virtuální prostor, případně kde pouze existence této registrace brání v registraci téhož doménového jména jiným subjektem.

Nebudou-li svědčit významné důvody pro jiné řešení, bude třeba dát přednost aplikaci práva místa, kde došlo k porušení určitého subjektivního práva před právem chráněného statku.

I toto řešení má samozřejmě svá úskalí, spočívající zejména v teoretické možnosti, že účinky jednání nastaly na území více států, a že tedy bude třeba aplikovat na jeden skutkový děj více právních řádů zároveň. Toto možné úskalí je však v praxi většinou eliminováno vymezením mezinárodní pravomoci soudů toho kterého státu a teritoriální povahou subjektivních práv chránících nehmotné statky. S přihlédnutím k tomuto stavu představuje upřednostnění práva státu, na jehož území došlo k porušení subjektivních práv, resp. chráněných statků, pro stanovení rozhodného práva pro otázky civilní odpovědnosti veskrze praktické řešení, vedoucí jednak k aplikaci jednotného statutu na všechny otázky týkající se civilní odpovědnosti (nevznikají tu předběžné otázky podléhající jiným státům), jednak ve většině případů k aplikaci právního řádu soudu (tak tomu bude zejména v případě nedovolených zásahů do práv ke zvláště chráněným

nehmotným statkům).¹⁷¹

4.13 Řešení sporů z doménových jmen .cz

Sdružení CZ.NIC při registraci doménových jmen druhé úrovně nijak nekontroluje, zda registrovaná doménová jména porušují práva třetích osob.

Spory nejčastěji vznikají kvůli zásahu do práv na označení. K těmto právům v českém právním řádu patří zejména práva k ochranným známkám, práva k názvu právnické osoby a práva k označení původu výrobku. Ochranu označení užívaných v hospodářské soutěži zajišťuje rovněž i institut nekalé soutěže.¹⁷² Registrace a užívání doménového jména může také představovat zásah do všeobecných osobnostních práv fyzické osoby.¹⁷³

Pokud by tedy měl CZ.NIC kontrolovat, zda registrované doménové jméno porušuje práva třetích osob, musel by zároveň i hodnotit, který držitel ze dvou stejně znějících ochranných známek, případně která právnická osoba se stejnou firmou (názvem) má „větší“ právo na registraci shodně znějícího doménového jména. Stejně tak přitom může docházet i ke kolizi ochranné známky a firmy právnické osoby navzájem. Obdobně to přitom platí u nekalosoutěžního jednání. Právo takového hodnocení však zjevně CZ.NIC nepřísluší.

Povinnost zajistit, aby držitel registrovaná doménová jména neporušovala práva třetích osob, mají žadatelé o registraci doménových jmen.¹⁷⁴ Sdružení CZ.NIC tak vystupuje pouze v roli technického garanta registrace, který zajišťuje jedinečnost zaregistrovaného doménového jména a provoz počítačů, které v souladu se shora uvedeným poskytují odpovědi na dotazy týkající se technických údajů souvisejících s dotazovanými doménovými jmény.

4.13.1 Základní právní předpisy upravující řešení sporů o užívání doménových jmen .cz

Základními pravidly, které upravují vedení sporů z domény .cz jsou Zvláštní dodatek Řádu pro rozhodčí řízení on-line (dále jen „Řád on-line“) a řád Rozhodčího soudu při

¹⁷¹ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 135

¹⁷² Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 125

¹⁷³ Smejkal, V.; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004; str. 611

¹⁷⁴ Viz článek 13 Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz

Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky pro vnitrostátní spory (dále jen „Řád“).

Řád on-line požaduje, aby účastníci řízení i Rozhodčí soud využili ke komunikaci výhradně prostředků Internetu. Veškerá podání a písemnosti v řízení musí být doručovány touto formou. Není-li to technicky možné, může rozhodce připustit jinou formu.¹⁷⁵

Rozhodčí soud je oprávněn rozhodnout, že rozhodčí řízení nebude vedeno podle Řádu on-line v případech, kdy účastník řízení není, zejména po technické stránce, zjevně schopen účastnit se rozhodčího řízení podle Řádu on-line, jakož i ve všech ostatních případech, kdy Rozhodčí soud dojde k závěru, že rozhodčí řízení nemůže být podle Řádu on-line vedeno. Rozhodčí soud o tom vydá usnesení. Dnem vydání tohoto usnesení je rozhodčí řízení dále vedeno podle Řádu. Všechny dosud řádně učiněné úkony zůstávají v platnosti. Do ustavení rozhodce je oprávněn k vydání tohoto usnesení předseda Rozhodčího soudu.

4.13.2 Průběh řízení

Žalobce zahajuje rozhodčí řízení on-line podáním žaloby na administrační místo.¹⁷⁶

Žaloba má vedle náležitostí podle § 17 Řádu¹⁷⁷ dále obsahovat a) odkaz na sjednanou rozhodčí smlouvu o vedení sporu elektronickou cestou; b) označení důkazů; c) e-mailovou adresu žalobce, pro komunikaci s Rozhodčím soudem pro účely rozhodčího řízení; d) poslední známou platnou e-mailovou adresu žalovaného; a e) poštovní adresy, telefonní a faxová čísla účastníků řízení (žalobce i žalovaného). Spolu se žalobou žalobce předloží důkazy.

¹⁷⁵ § 3 Řádu on-line

¹⁷⁶ Administrační místo je adresou Rozhodčího soudu pro rozhodčí řízení on-line na adrese (stránce) Internetu www.arbcourtonline.cz.

¹⁷⁷ V žalobě musí být uvedeno a) označení stran včetně identifikačního čísla, je-li přiděleno, a rodná čísla stran – fyzických osob, jsou-li známa; b) adresy stran; c) nárok žalobce; d) podpis žalobce. Žaloba má také obsahovat a) poukaz na založení pravomoci (příslušnosti) Rozhodčího soudu; b) uvedení skutkových a právních okolností, na kterých žalobce zakládá své žalobní nároky, a poukaz na důkazní prostředky, jimiž lze tyto okolnosti prokázat; c) hodnotu předmětu sporu; d) doklad o zaplacení poplatku za rozhodčí řízení; e) jméno a příjmení rozhodce, kterého jmenuje žalobce, nebo žádost, aby rozhodce byl jmenován předsedou Rozhodčího soudu.

Poplatek za rozhodčí řízení je splatný do pěti dnů ode dne doručení žaloby (protižaloby) administračnímu místu. Tento poplatek lze uhradit elektronicky či jinou formou, předepsanou Rozhodčím soudem.

Po zaplacení poplatku za rozhodčí řízení posoudí Rozhodčí soud, zda žaloba splňuje podmínky Řádu on-line. V případě, že nebude vydáno usnesení dle § 3 odst. (4) Řádu on-line (tj. že se bude v řízení nadále pokračovat dle Řádu, nikoliv dle Řádu on-line), Rozhodčí soud vytvoří do pěti pracovních dnů sudiště a zpřístupní tak žalobu účastníkům řízení. Rozhodčí soud současně sdělí účastníkům řízení e-mailovou adresu sudiště, jakož i přístupové parametry (login a heslo) k sudišti. Jestliže Rozhodčí soud zjistí, že doručení vyrozumění o žalobě a o zpřístupnění sudiště žalovanému prostřednictvím e-mailu není možné, bude se nadále postupovat podle Řádu, nikoliv dle Řádu on-line.

Ve lhůtě deseti dnů ode dne vyrozumění žalovaného o vytvoření sudiště má žalovaný právo vyjádřit se k žalobě v žalobní odpovědi. Ve lhůtě deseti dnů ode dne vyrozumění protižalovaného o protižalobě má protižalovaný právo se k protižalobě vyjádřit.

Rozhodčí soud může v odůvodněných případech prodloužit o nezbytně nutnou dobu lhůty účastníkům řízení k jejich vyjádření na podání protistrany, odchýlně od Řádu on-line tak, aby současně nebyl mařen účel tohoto řízení. Žádost o prodloužení lhůty musí být učiněna podáním na sudiště.

4.13.3 Spory mezi držitelem doménového jména a CZ.NIC

Spory mezi sdružením CZ.NIC a držitelem doménového jména týkající se doménových jmen registrovaných držitelem jsou, jak již bylo řečeno výše, na základě ustanovení článku 15.4. Pravidel registrace doménových jmen v doméně .cz řešeny Rozhodčím soudem. Může se tedy jednat zejména o spory, kdy CZ.NIC odmítne registrovat doménové jméno. Avšak tyto spory se vyskytují velmi zřídka.¹⁷⁸

4.13.4 Spory mezi držitelem doménového jména a třetí osobou

Třetí osoba, která se domnívá, že registrací konkrétního doménového jména byla dotčena její práva, může řešit tento spor buď s využitím obecného soudu nebo s využitím Rozhodčího soudu. Rozhodne-li se taková třetí osoba pro výše zmíněný Rozhodčí soud,

¹⁷⁸

<http://www.nic.cz>

musí se držitel sporného doménového jména podrobit tomuto řízení.¹⁷⁹

Tento rozhodčí soud oproti obecným soudům totiž spory vyřídí během několika týdnů, výjimečně během několika měsíců. Navíc rozhoduje jen v jediné instanci, což znamená, že se proti jeho rozhodnutí - až na výjimečné případy - nelze odvolat.

Shrnou-li předchozí odstavce, zatímco doménové spory trvaly řádové roky, po 1. srpnu 2004 se veškeré řešení sporů zásadně urychlilo. 1. srpnem 2004 totiž vstoupila v účinnost změna Pravidel registrace obsahující ustanovení o zapojení Rozhodčího soudu do systému řešení sporů z doménových jmen. Nová pravidla ze dne 1. října 2007 pokračují v nastoleném trendu.

Držitelům domén přitom nezbude, než tuto změnu akceptovat. V opačném případě by jim totiž CZ.NIC při nejbližší expiraci odmítl prodloužit registraci. Sdružení CZ.NIC vlastně nezbyvalo nic jiného, než zavést tuto povinnost jednostrannou změnou Pravidel, protože držitelé sporných domén by s řízením před rozhodci jistě nikdy nesouhlasili dobrovolně.¹⁸⁰ Nepochybně to byl krok správným směrem. Podobně hodnotí změnu Pravidel registrace i praxe.

4.14 Ochrana práv a doménová jména

Ochranu práv zabezpečuje svým subjektům celý právní řád jako celek a různá právní odvětví v mezích své působnosti. Poskytnutí ochrany subjektivnímu právu směřuje k tomu, aby subjektu dotyčného práva byl umožněn a zabezpečen nerušený výkon jeho práva.¹⁸¹ Zásadní formou ochrany subjektivních práv, vyplývajících ze soukromoprávních vztahů je soudní ochrana, případně ochrana poskytovaná na základě zákona jinými státními orgány, založená na ustanovení § 4 ObčZ.¹⁸²

V případech, kdy je nebezpečí zásahu do subjektivních práv akutní a soudní řešení by bylo příliš zdlouhavé, poskytuje právní řád některé prostředky, kterými lze vzniklé situace řešit buďto okamžitě nebo s minimální časovou prodlevou. Jedná se o předběžná opatření, svépomoc a ochranu pokojného stavu podle § 5 ObčZ.

¹⁷⁹ <http://www.nic.cz>

¹⁸⁰ <http://www.lupa.cz/clanky/domena-je-jako-dira-v-zemi-tu-vam-nemuze-nikdo-vzit/>

¹⁸¹ Knappová, M., Švestka, J.; Občanské právo hmotné I.; ASPI Publishing; 2002, str. 215

¹⁸² Fiala, J., Hurdík, J., Korecká, V.; Občanský zákoník-komentář; ASPI; 1999; Interní číslo 16235

4.14.1 Předběžné opatření

Před zahájením řízení může předseda senátu nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.¹⁸³ Úprava předběžného opatření v občanském soudním řádu jistě není dokonalá, a ve srovnání s úpravou obsaženou např. v exekučním řádu z roku 1896, i dosti stručná, nicméně v oblasti hospodářské soutěže patří k nejefektivnějším nástrojům.¹⁸⁴

O předběžných opatřeních rozhoduje soud, který bude rozhodovat ve věci samé, nestanoví-li zákon jinak.¹⁸⁵ Takže nejčastěji podle § 9 odst. 3 písm. l OSŘ bude věcné a místně příslušný krajský soud podle bydliště žalovaného.

Navrhovatel vydáním předběžného opatření nezískává práva, o kterých má být rozhodnuto teprve v budoucnu. Nejde též o řešení prejudiciální otázky. Rovněž samotná existence vydaného předběžného opatření nesmí ovlivnit rozhodování soudu ve věci samé. Nelze tedy tvrdit o někom, že jedná nezákonně, neboť to lze říci teprve na základě pravomocného soudního rozhodnutí ve věci samé.¹⁸⁶

Povahu skutečností rozhodných pro vydání předběžného opatření, jejichž existenci musí navrhovatel osvědčit (nikoli prokázat) konstatoval Vrchní soud v Praze rozhodnutím číslo Vážný 12023 vydaným v roce 1932, kde se doslova uvádí: „Předpokladem povolení prozatímního opatření k zajištění zdržovacího nároku jest, aby osvědčeny byly právní skutečnosti, připouštějící možnost, že nárok ohrožené straně přísluší.“ S tímto rozhodnutím koresponduje i starší rozsudek nejvyššího soudu z téhož roku čísla Vážný 11587, který stanoví, že „jest dostatečným důvodem k povolení prozatímního opatření, nelze-li podle návrhu a podle jeho osvědčení mít za jediné možné, že zdržovací žaloba bude bez dalšího zamítnuta.“

Šance, že soudy budou předběžná opatření ve věci doménových jmen vydávat ve prospěch žádoucího uspořádání předmětných vztahů, přitom nejsou malé. Jak uvádí Hajn „setkáváme se i v soudní praxi současné s potěšujícími náznaky toho, že by předběžná opatření v soutěžních záležitostech mohla být ukládána rychle a velkoryse.“¹⁸⁷

¹⁸³ § 74 odst.1 ObčZ

¹⁸⁴ Svobodová, I.; K předběžným opatřením v obchodních věcech; ASPI; 1997; Interní číslo 7058

¹⁸⁵ § 74 odst. 3 OSŘ

¹⁸⁶ Winterová, A. a kol.; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004; str. 349

¹⁸⁷ Polčák, R...; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001; str. 130

4.14.2 Svépomoc

Soudnictví má nezastupitelné místo mezi institucemi, jejichž prostřednictvím stát překonává stav, v němž rozhoduje použití moci a násilí. Díky existenci soudnictví může být podstatně omezena svépomoc jako prostředek k ochraně práv.¹⁸⁸ Snaha vymýtit svépomoc je zřejmá již od samých počátků existence práva. Obecně platí, že monopol státu k řešení konfliktních situací z dob římských nejen přetrvál, ale v mnohém se zvýraznil.

Ten, jehož právo bylo bezprostředně ohroženo nebo porušeno, se výjimečně může bránit svémocně, tj. svépomocí. Tomu, kdo je oprávněn k svépomoci podle § 6 ObčZ, je ponecháno zcela na vůli, zda se bude bránit svépomocně, či zda se obrátí na soud, popř. na orgán státní správy, eventuálně zda učiní obojí. Mimo případ bezprostředního neoprávněného zásahu svépomoc přípustná není a postižený, resp. ohrožený se může obrátit se žádostí o ochranu na státní orgán podle § 4 ObčZ, tj. na soud, popř. na orgán státní správy podle § 5 ObčZ. Pokud by ohrožený či postižený i v takovém případě použil svépomoci, anebo by svépomocně odvracel neoprávněný zásah sice bezprostřední, ale použil k tomu nepřiměřených prostředků, jednalo by se o vybočení z dovolené svépomoci, za které by ten, kdo se ho dopustil, odpovídal.¹⁸⁹

Technická povaha doménových jmen užití svépomoci omezuje ještě dále nad rámec obecných regulativů. Jestliže je totiž doménové jméno jednou svému provozovateli registrováno, jedinou možností, jak docílit trvalého odstranění tohoto stavu, je zrušit registraci v příslušných databázích služby DNS (Domain Name System). I když je i toto možné provést svépomocí (a to za užití praktik internetových pirátů, zejména pak crackingu), jedná se zcela zřejmě o překročení hranic dovolené obrany. Navíc by v tomto případě byl útok veden proti subjektu, který *de facto* za porušení subjektivních práv neodpovídá, tedy proti doménové autoritě (faktická, nikoli právní, neodpovědnost doménové autority je s poukazem na uvedený výklad velice důležitá a autor si dovoluje toto obzvláště zdůraznit).¹⁹⁰

Pro svépomoc v konkurenčním boji nalezneme – z věcného hlediska – zpravidla víc důvodů, než v jiných životních oblastech. V soutěžních vztazích mívá totiž zásah státních orgánů (zvláště, když se dostaví s určitým zpožděním) význam mnohdy symbolický, často

¹⁸⁸ Winterová, A. a kol.; *Civilní právo procesní*; Linde Praha; 2004; str. 32

¹⁸⁹ Knappová, M., Švestka, J.; *Občanské právo hmotné I.*; ASPI Publishing; 2002, str. 220

¹⁹⁰ Polčák, R.; *Právo doménových jmen*; Masarykova Univerzita; 2001; str. 133

přichází v době, kdy nekalé soutěžní opatření dosáhlo svého cíle a přispělo k likvidaci soutěžitele jako podnikatelského subjektu.¹⁹¹

Avšak i v oblasti doménových jmen bude svépomoc možná. V případech, kdy je doménové jméno protiprávně registrováno případně užíváno existuje celá řada možností jak se bránit. Poškozený totiž může užít svépomoci i jinak než k prostému napadení registrace (tedy výše zmíněného crackingu). Je totiž přípustné, aby například mezi potenciální či aktuální příjemce informací pod protiprávně registrovaným doménovým jménem rozesílal nebo jim zpřístupnil informace, které protiprávní jednání uvedou na pravou míru.¹⁹²

4.14.3 Výkon rozhodnutí a CZ.NIC

Oprávněný držitel doménového jména má vůči rušiteli jeho práva čtyři druhy nároku, které mu soukromé právo skýtá. V zásadě jde o:

- 1) nárok zdržovací;
- 2) nárok na odstranění závadného stavu;
- 3) nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení; a
- 4) nárok na přiměřené zadostiučinění.¹⁹³

Určité pochybnosti bude vzbuzovat výkon rozhodnutí u zdržovacích a odstraňovacích nároků směřujících proti užívání nebo registraci doménových jmen a jejich závaznosti pro registrátora. Protože registrátor je osobou soukromého práva, nikoliv orgánem ve smyslu § 159a odst. 4 OSŘ, nebude pro něj rozsudek závazný. Povinnou osobou bude pouze osoba, která si spotné jméno zaregistrovala. Jen pro tuto osobu bude výrok rozhodnutí závazný. Bude tedy na těchto osobách, aby povinnosti uložené ve výroku rozsudku splnili a k tomu případně zajistily součinnost třetích osob, pro něž výrok rozsudku není závazný, tj. registrátora. Pokud by registrátor takovou součinnost odmítl poskytnout, bylo by možné domáhat se jeho součinnosti pouze na základě zvláštní žaloby, opřené zpravidla o stejný právní důvod jako žaloba proti osobě, jež si doménové jméno nechala zaregistrovat.¹⁹⁴

¹⁹¹ Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000; str. 250

¹⁹² Polčák, R.; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001; str. 134

¹⁹³ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 188

¹⁹⁴ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 192

Naštěstí výše uvedených postupů proti registrátorovi nebude třeba, protože sdružení CZ.NIC zakomponovalo do svých pravidel závazek, že zruší delegaci anebo registraci doménového jména, doménové jméno převede na jinou osobu a pozastaví možnost převodu doménového jména na jinou osobu, pokud tak stanoví vykonatelné soudní nebo správní rozhodnutí nebo výrok rozhodce či rozhodčího soudu, a to i v případě, že sdružení CZ.NIC samo nebylo účastníkem řízení, ve kterém bylo takové rozhodnutí vydáno.¹⁹⁵ Taktéž je sdružení CZ.NIC oprávněno provést veškerá opatření, která budou nařízena předběžným opatřením.¹⁹⁶

Jednotlivé úkony sdružení CZ.NIC, které obvykle podniká na základě vykonatelného výroku rozhodnutí, vypadají následovně:

- 1) Pokud výrok stanoví povinnost zdržet se užívání (provozování) doménového jména, CZ.NIC zruší delegaci doménového jména, tedy odstraní záznamy o doménovém jménu z primárního jmenného serveru. Tím však nebude vyloučeno, aby služba, na kterou doménové jméno odkazovalo (např. http, ftp, mail) nebyla přístupná jiným způsobem (např. přes IP adresu).
- 2) Pokud výrok stanoví povinnost zdržet se převodu doménového jména na třetí osobu vyjma žalobce, CZ.NIC zablokuje možnost provádět změnu držitele doménového jména. V případě převodu doménového jména na žalobce CZ.NIC odblokuje možnost provádět změnu držitele doménového jména pouze pro účely převodu na jednoznačně identifikovaného žalobce.
- 3) Pokud výrok stanoví povinnost převést doménové jméno na určenou osobu, CZ.NIC provede změnu držitele doménového jména.
- 4) Pokud výrok stanoví povinnost zdržet se publikování určitých informací prostřednictvím doménového jména, CZ.NIC může pouze zrušit delegaci doménového jména, tím však dojde ke znemožnění užívání doménového jména pro jakékoliv účely (např. mail). Nelze však selektivně ovlivňovat, které internetové služby lze v souvislosti s doménovým jménem použít a které ne.
- 5) Pokud výrok stanoví povinnost odstranit www stránku pod doménovým jménem, CZ.NIC může provést pouze totéž co u předchozího bodu.
- 6) Pokud výrok stanoví zákaz zrušení doménového jména, CZ.NIC zablokuje možnost provádět jakoukoliv změnu údajů o doménovém jméně.
- 7) Pokud výrok stanoví povinnost pozastavení registrace doménového jména,

¹⁹⁵ čl. 16.4 Pravidel registrace doménových jmen v doméně .cz

¹⁹⁶ čl. 16.4 Pravidel registrace doménových jmen v doméně .cz

CZ.NIC zablokuje možnost provádět jakoukoliv změnu údajů o doménovém jméně.

- 8) Pokud výrok stanoví povinnost zdržet se zřízení zástavního nebo jiného obdobného práva k doménovému jménu. Nelze ze strany CZ.NIC zajistit. Částečně však půjde o následek kroků uvedené pod sub 1) nebo sub 2).
- 9) Pokud výrok stanoví povinnost zdržet se poskytování doménového jména k úplatnému či bezúplatnému užívání ve prospěch třetích osob, CZ.NIC nemůže samostatně provést jiné kroky než kroky uvedené pod ad 1) nebo ad 2).

Efekt některých kroků nemusí být okamžitý. To se týká zejména zásahů do jmenných serverů, kdy se záznamy na primárním jmenném serveru promítají na ostatní jmenné servery se zpožděním, které nemůže sdružení CZ.NIC ovlivnit.¹⁹⁷

¹⁹⁷ <http://nic.cz/cz/domeny/page.php?aid=149&sid=5&wid=1>

5 Doména .eu

5.1 Důvody vzniku domény .eu

Výhody domény nejvyšší úrovně .eu pro průmysl i občany jsou značné. Evropský průmysl si zajistí viditelnost jak na konkurenčním jednotném trhu, tak i mimo něj. Rovněž bude mít prospěch z větší právní jistoty např. zárukou jisté kvality pro konečného uživatele, protože ten bude minimálně vědět, že vlastník domény je právní entita na území EU a následně bude možné dohledat vlastníka doménového jména.

Doména nejvyšší úrovně .eu bude užitečná zejména pro organizace, které působí na evropské úrovni, například pro společnosti, jež využívají výhod jednotného trhu v rámci EU. Doposud takové společnosti buď zakotvily svou přítomnost na internetu pouze v jedné zemi, nebo vytvářely webové stránky v každé ze zemí EU, kde působily. Doména nejvyšší úrovně „.eu“ nabízí jednu internetovou identitu pro celou EU a také jednotná pravidla. Evroptští občané budou moci využít zvláštní identitu v kyberprostoru, a navíc jim evropské právní předpisy zajistí ochranu práv, která mají jako spotřebitelé i jako jednotlivci.¹⁹⁸

5.2 Vytvoření .eu domény

V únoru 2000 Komise EU zahájila debatu o vzniku a zavedení nové specifické generické domény .eu. Záměrem bylo vytvořit doménu nejvyššího stupně, která by jasně dávala najevo souvztažnost s Evropským společenstvím. Původně měla tato doména sloužit výhradně institucím EU. Komise EU se nakonec rozhodla zpřístupnit ji všem osobám, organizacím a firmám EU. Tato doména má za úkol podpořit elektronický obchodní styk a internetový vnitřní trh, tj. má napomoci realizaci svobody pohybu osob; dále má podporovat používání internetových sítí a elektronického virtuálního tržiště a přístup k nim tím, že by vedle stávajících národních domén nejvyšší úrovně nebo všeobecně použitelných domén nejvyšší úrovně nabídla doplňkovou registrační doménu, a tak by napomohla ke zlepšení výběru a posílení hospodářské soutěže; dále má za úkol zlepšit interoperabilitu transevropských sítí tím, že by zajistila dostupnost serverů adresářových služeb .eu ve Společenství.¹⁹⁹

¹⁹⁸ http://europa.eu.int/information_society

¹⁹⁹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

Prvním prvkem potřebného regulačního rámce pro vytvoření TLD .eu bylo přijetí nařízení o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu (nařízení ES č. 733/2002 ze dne 22. dubna 2002). Toto nařízení stanovilo, že novou TLD bude spravovat a provozovat soukromá nezisková organizace nazývaná „Rejstřík“ nebo „Registr“. Organizace ICANN, která odpovídá za správu celosvětového systému názvů domén a Komise se dohodly na vytvoření TLD .eu ještě před přijetím nařízení. Dne 21. března 2005 pověřilo představenstvo ICANN svého presidenta, aby uzavřel smlouvu o delegaci jeho výhradní pravomoci přidělovat doménová jména na Eurid, pouze pro oblast domény .eu.²⁰⁰ Během několika posledních měsíců roku 2005 probíhaly další přípravy na umožnění registrace názvů v doméně .eu. Rejstřík schválil řadu elektronických podatelů (registrátorů) – společností, které mají přístup do automatizovaných systémů organizace Eurid a mohou registrovat názvy domén. Rejstřík rovněž přijal registrační politiku, která stanoví všechna administrativní pravidla týkající se registrace názvů domén. Registrační politika, pravidla, podmínky a pokyny jsou k dispozici na webových stránkách Rejstříku.²⁰¹

5.3 Rejstřík (Eurid)

Eurid je neziskovou organizací, která byla určena Evropskou komisí k práci s novou TLD .eu. Má sídla ve čtyřech zemích. Prvním úřadem byl Centrální regionální úřad v Bruselu a po fenomenálním úspěchu domény .eu otevřel Eurid další pobočku tzv. Severní regionální úřad ve Stockholmu a následovalo otevření tzv. Jižního regionálního úřadu v Pise a tzv. Východního regionálního úřadu v Praze. Každý z těchto úřadů pokrývá několik států, pro které zajišťuje registraci.

Tato organizace byla založena podle Belgického práva dne 8. dubna 2003 třemi zakládajícími členy a dále přidruženými členy reprezentující různé sektory evropské internetové komunity (mezi nimi např. i CZ NIC z.s.p.o. Praha). V jejím čele stojí představenstvo složené jednak z představitelů zakládajících členů a členů přidružených. Do budoucna má být složeno představenstvo ze dvou představitelů (tehdy) kandidátských zemí, přičemž jsou jmenovány na prvním místě Česká republika a Slovinsko a po jednom členu z představitelů registrátorů, evropského byznysu a internetových uživatelů, Euridu a konečně akademicko-výzkumné komunity.²⁰²

²⁰⁰ Raban, P., Moravcová, M.; a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 33

²⁰¹ <http://www.eurid.eu/en/launch/index.html>.

²⁰² Raban, P., Moravcová, M.; a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 32

Eurid nemá působit jako registrátor, ale má za úkol vybrat transparentním způsobem jednotlivé registrátory domén druhé úrovně, s nimiž uzavře příslušné delegující smlouvy.²⁰³

5.4 Registrace, převod, zrušení domén

5.4.1 Základní právní předpisy upravující registraci

Nařízení č. 733/2002 evropského Parlamentu a Rady ze dne 22. dubna 2002 určuje základní pravidla pro zavedení TLD domény .eu. Cílem tohoto nařízení je připravit vhodné a spravedlivé podmínky pro registraci domény a dále zřízení Rejstříku a určení jeho pravomoci. V tomto nařízení se také mluví o „sunrise fázi“, která má zabránit zneužívání a spekulacím s doménovými jmény.²⁰⁴

Nařízení č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004 (anglický název je „Public Policy Regulation“) stanovuje základní pravidla veřejné politiky týkající se implementace a fungování .eu domény a principů registrace. Dále toto nařízení provádí článek 5 (1) nařízení č. 733/2002, který se zmiňuje o nástrojích, které jsou dány Rejstříku k tomu, aby mohl provádět registraci doménových jmen.

Dále se toto nařízení zmiňuje o mimosoudním urovnávání sporů. Upravuje také veřejnou politiku ohledně spekulace a zneužívání registrace. Zmiňuje se také o postupné registraci pro oprávněné osoby z předchozích práv na označení uznané národním nebo komunitárním právem a zabývá se i registrací názvů užívaných osobami veřejného práva. Pravidla registrace doménového jména .eu (anglicky „Registration Policy Rules“) stanoví technické a administrativní postupy, podle kterých má Rejstřík každodenně postupovat při registraci domén .eu. Tyto pravidla byla přijata Rejstříkem ve spolupráci s Komisí a s ostatními zainteresovanými stranami.

Podle nařízení č. 874/2004 by měli mít držitelé práv na označení právo na přednostní registraci během již výše zmíněné tzv. sunrise fáze. A pro tyto účely byla přijata další pravidla tzv. Pravidla pro období Sunrise (anglicky „Sunrise Rules“). Dalšími pravidly jsou Podmínky registrace doménového jména .eu (anglicky „eu Domain Name Terms and Conditions“), které blíže upravují uzavírání smluv mezi Rejstříkem a registrátory v jednotlivých zemích, kteří budou registrovat koncové uživatele.²⁰⁵ Dále je nutné se

²⁰³ V ČR jsou to např.: ACTIVE 34, s.r.o., GENERAL REGISTRY, s.r.o.

²⁰⁴ http://europa.eu.int/information_society/policy/doteu

²⁰⁵ http://europa.eu.int/information_society/policy/doteu/frequently/index_en.htm

zmínit o Pravidlech pro řešení sporů o domény .eu (anglicky „eu Alternative Dispute Resolution Rules“), které jak už z názvu vyplývá, upravují oblast řešení sporů z doménových jmen.²¹⁶

5.4.2 Osoby oprávněné registrovat doménu druhé úrovně

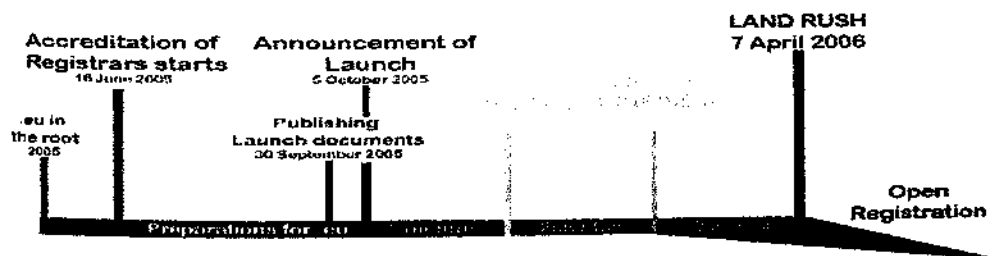
Dle článku 4, odstavce 2, písmena b) Nařízení č. 733/2002 může Rejstřík registrovat jména domény v TLD .eu na základě žádostí jakéhokoliv:

- 1) podniku, jehož sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovna se nachází na území Společenství;
- 2) organizace usazená ve Společenství, aniž by bylo dotčeno použití vnitrostátních právních předpisů;
- 3) fyzické osoby s bydlištěm ve Společenství. To znamená, že musí existovat určitá souvztažnost mezi držitelem doménového jména a Evropským společenstvím.

Tím je vyjádřen zvláštní regionální charakter domény nejvyššího řádu. Zaregistrované domény .eu mohou být převedeny pouze na subjekty, které tyto podmínky rovněž splňují.²¹⁷

5.4.3 Jednotlivé fáze registrace

Jednotlivé fáze registrace můžeme rozdělit zhruba na 3 časové segmenty, které můžeme ještě dále dělit. Nezákladnější dělení je tedy na předregistrační fázi (šipky v modré barvě), dále na tzv. Sunrise fázi (žluté šipky) a poslední fázi je tzv. Land rush period (červené nápisy).²¹⁸

²¹⁶ Raban, P., Moravcová, M.; a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 34

²¹⁷ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²¹⁸ http://www.eurid.eu/images/Documents/Sunr_Presentation

5.4.3.1 Předregistrační fáze

V předregistrační fázi byly všechny členské státy EU vyzvány, aby do 3 měsíců po účinnosti Nařízení č. 733/2002 nahlásily ostatním členským státům omezený seznam široce uznaných jmen s odkazem na zeměpisné nebo geopolitické koncepty, které ovlivňují jejich politickou nebo územní organizaci, která nemají být registrována na prvním místě domény. Proti zanesení těchto pojmů do výše uvedených seznamů mohly vznášet námitky pouze členské státy a Komise.²⁰⁹ V této fázi byla také Komisí vybrána nezisková organizace Eurid jako Rejstřík pro doménu .eu. V lednu roku 2004 se stalo přidruženým členem Euridu zájmové sdružení právnických osob CZ NIC, které funguje v České republice jako Rejstřík a správce domény .cz (tzv. ccTLD). V březnu roku 2005 bylo organizací ICANN schváleno správcovství Euridu top-level domény .eu.²¹⁰

5.4.3.2 Sunrise fáze (aneb proč je registrace rozdělena do několika fází)

Při registraci doménových jmen .biz se poprvé uplatnila tzv. Sunrise Period (obdobně i pro doménu .info). Ta umožnila tzv. předregistraci držitelů ochranných známek. Cílem bylo ochránit držitele ochranných známek před nezákonnými doménovými registracemi. Byla zavedena služba rejstříku, který držitelům ochranných známek oznamoval registraci identického doménového jména. (Intellectual Property Claim Service). Tato služba fungovala do 7. srpna 2001. Poté měli držitelé ochranných známek možnost do září 2002 učinit opatření proti registraci doménového jména ve zlé víře prostřednictvím STOP (Start-Up Opposition Procedure) řízení, které v podstatě odpovídá řízení UDRP. Od 7. srpna 2001, kdy byly předregistrace ukončeny, se otevřela doména veřejnosti a zcela se uplatnil princip „first come, first served“.²¹¹

Podobně v Sunrise period ve jmenném prostoru .eu šlo o zabezpečení přednostních práv uznávaných právem Společenství nebo národním právem.²¹² Nejdůležitějším důvodem je tedy poskytnout dostatek ochrany proti takzvanému cybersquattingu nebo warehousingu, tedy záměrnému registrování určité domény se záměrem odprodat ji později oprávněnému uživateli, tak jak k tomu docházelo zejména při registraci domény .com.²¹³

²⁰⁹ Raban, P., Moravcová, M.; a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 35

²¹⁰ http://www.eurid.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=12&Itemid=70

²¹¹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²¹² Více v článku 12 Nařízení Komise č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004

²¹³ Vyjádření komisařky pro informační společnost a média V. Redingové, 1. prosince 2005

V neposlední řadě to byla snaha o zajištění dobré reputace této domény.²¹⁴

5.4.3.2.1 Validační agent (anglicky „Validation Agent“)

Při této fázi byl angažován agent zajišťující validaci organizací (dále jen „validační agent“), jehož úkolem bylo prověřovat nároky na přednostní práva. Validační agent měl přístup k databázi žádostí podaných v zaváděcím období, byl odpovědný za příjem a kontrolu dokumentů, dokazujících přednostní práva žadatelů, a také vkládání a aktualizaci podle stavu žádostí v databázi zaváděcího období organizace Eurid.

Validační agenti museli mít odpovídající odborné znalosti s ohledem na to, jaká práva jsou uznávána v každém z 25 států rozšířené Evropské unie. Kromě toho bylo třeba, aby věděli, co představuje důkaz daného práva v jurisdikci, v níž bylo toto právo uznáváno. Validační agenti museli mít bezpečný webový přístup k databázi zaváděcího období organizace Eurid. Každý zaměstnanec měl uživatelský identifikátor a heslo, stejně jako přístup k veřejnému vyhledávacímu systému WHOIS. Od validačních agentů se očekávalo, že zpracují všechny dotazy vztahující se k procesu podání žádosti v zaváděcím období.

Při validaci musely dostat přednost ty žádosti, které byly přijaty v průběhu první fáze zaváděcího období. Pro validaci žádostí od vlád a veřejných orgánů byly vytvořeny speciální procedury. Entita ucházející se o funkci validačního agenta musela demonstrovat svou finanční stabilitu a poskytnout důkaz pojištění zákonné odpovědnosti, která zajistí odškodnění organizace Eurid za agentovy chyby nebo jeho případná opomenutí.²¹⁵

5.4.3.2.2 První etapa Sunrise fáze

V první etapě zahájené dne 7. prosince 2005 si mohly doménu .eu registrovat veřejné instituce. Šlo o registraci zejména jmen nebo zkratk, geografických území příslušných veřejných osob, geografická označení a označení původu. Soukromoprávní osoby si mohly registrovat ochranné známky, dále geografická označení a označení původu. Například francouzská automobilka PSA má tedy práva ke značce Peugeot, logicky si mohla obojí zaregistrovat jako své stránky na doméně .eu. Podobně pak radnice v

²¹⁴ Oficiální materiály EU rozdáváné na semináři o doméně .eu z 8. listopadu 2005

²¹⁵ <http://www.nic.cz/cz/domeny/page.php?aid=172&csid=40&wid=1>

Antverpách má nárok na stránku antwerp.eu.²¹⁶ Členské státy musely zajistit validaci žádostí státních a veřejných institucí. Rejstřík by měl zajistit, aby validace práv byla prováděna určenými validačními agenty. Na základě důkazů poskytnutých žadatelem by validační agenti měli vyhodnotit právo, které je u daného názvu nárokováno. V případě, že u doménového jména existují dva nebo více žadatelů, z nichž každý má přednostní právo, přidělení tohoto jména by mělo probíhat podle principu „first come, first served“.

217

5.4.3.3 Druhá etapa Sunrise fáze

Ve druhé etapě, která začala běžet od 7. února 2006 a končila 7. dubna 2006, bylo nadále možno podávat registrace výše uvedených jmen, avšak dále mohli podávat přihlášky pouze držitelé ostatních práv, jako jsou firemní názvy, obchodní označení, neregistrované ochranné známky, charakteristické názvy chráněných literárních a uměleckých děl a podobně. Veškeré žádosti bylo nutno zpracovat jednotnou formou a doložit důkazy, tak jak je to podrobně popsáno v Sunrise Rules.²¹⁸

5.4.3.4 Postup při registraci v Sunrise fázi

Zjednodušeně popisují Sunrise Rules registraci asi takto:

- 1) žadatel objedná doménu .eu u akreditovaného registrátora;
- 2) registrátor zašle žádost do Rejstříku, který vyzve žadatele o předložení důkazů o existenci jeho přednostního práva validačnímu agentovi, kterým je renomovaná právnická osoba s odpovídajícími odbornými znalostmi;
- 3) žadatel připraví a zašle do 40 dnů písemné důkazy validačnímu agentovi;
- 4) validační agent ověří důkazy a doporučí nebo nedoporučí Rejstříku registraci domény;
- 5) Rejstřík na základě doporučení validačního agenta provede nebo zamítne registraci domény podle principu „first come, first served“ prvním žadateli, u něhož validační agent potvrdí přednostní právo;
- 6) zápisem začíná běžet 40 denní lhůta, ve které může podat kterýkoliv zájemce

²¹⁶ <http://www.euroskop.cz/17327540/clanek-zpravodajstvi/spory-o-evropskou-domenu-rozhodnou-cesi/>

²¹⁷ Více v článku 12 Nařízení Komise č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004

²¹⁸ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 35-36

žalobní návrh podle pravidel ADR proti Registru z důvodu, že jeho rozhodnutí není v souladu s Nařízením č. 874/2004 a č. 733/2002;

7) toto jméno bude aktivováno až po uplynutí lhůty uvedené v bodě 6 výše.²¹⁹

Doménu .eu v Sunrise fázi získal ten žadatel, který zažádal jako první (jehož žádost přišla jako první do centrálního registru Eurid) a zároveň doložil existenci svého prioritního práva. Pokud toto nesplnil první žadatel, přicházel na řadu následující a pokud ani on nesplnil výše uvedené podmínky, přichází na řadu opět následující atd.

5.4.3.5 Land Rush fáze, neboli registrace v běžném provozu

Za běžného provozu se registrují domény již bez dokazování a bez ověřování validačními agenty. Tato fáze je plně řízená zásadou „first come“.²²⁰ Avšak z registrace jsou vyloučena jména, která jsou vyhrazená (eurid.eu, registry.eu, nic.eu, internic.eu atp.)²²¹, neregistrovatelná či blokována. Jména musí dále splňovat následující technické požadavky. Jméno musí tvořit nejméně 2 znaky vybrané z písmen „a“ až „z“ v latině, popř. číslice „0“ až „9“ a spojovníku („-“). Jméno musí být maximálně 63 znaků dlouhé. Jméno nesmí začínat nebo končit spojovníkem („-“). Nesmí se skládat výhradně z kódu země (např. .cz, .de).²²²

Žadatel má povinnost zejména aktualizovat své kontaktní informace a používat své jméno způsobem, který neporušuje žádná práva třetích osob nebo používat jej ve zlé víře. Doménové jméno nesmí být urážlivé ani obscénní.²²³

Postup při registraci je velmi snadný. Stačí navštívit stránky jakéhokoliv akreditovaného registrátora.²²⁴ Ten má na svých stránkách kolonku ve tvaru www._____.eu. Do volného prostoru napíšeme doménové jméno, které bychom rádi zaregistrovali. Během vteřiny nám vyběhne, jestli je toto doménové jméno volné. Tedy přesněji začne prohledávání databáze WHOIS, která obsahuje seznam registrovaných domén a informace o držitelích i žadatelích doménových jmen.²²⁵

²¹⁹ <http://www.registrace-domeny-eu.cz/sunrise-period.html>

²²⁰ Část 2, .eu Domain Name Registration Terms and Conditions

²²¹ Článek 17, Nařízení Komise č. 874/2004

²²² Část 2, .eu Domain Name Registration Terms and Conditions

²²³ Část 4, .eu Domain Name Registration Terms and Conditions

²²⁴ kompletní seznam akreditovaných registrátorů nalezneme na www.eurid.eu

²²⁵ Raban, P., Moravcová, M.; a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 37

V případě, že je doménové jméno volné jsme v dalším kroku informováni o možnosti registrace a ceně. Cena má dvě položky. Prvním je jednorázový registrační poplatek, který činí cca 170 Kč a dále webhosting, který má formu ročních poplatků a pohybuje se v závislosti na poskytovaných službách v rozmezí zhruba od cca 40 až do několika tisíc Kč. Po vyplnění kontaktních informací se nám zobrazí konkrétní cena s DPH a dotaz, zdali chceme závazně uzavřít smlouvu s Rejstříkem skrze tohoto akreditovaného registrátora.²²⁶ Nicméně poplatek za registraci je pouze orientační, protože registroři pracují jako podnikatelské subjekty a každý si tedy určuje svou vlastní cenu. Doménové jméno registrujeme na dobu jednoho roku a prodlužuje se automaticky. Zrušení je nutno zajistit volným projevem vůle skrze registrátora.

5.4.4 Převod doménového jména

V části třinácté soft law „Pravidel registrace doménového jména“ je upraven převod doménového jména. Kdy nabyvatel musí jmenovat registrátora a požádat ho, aby Rejstřík informoval o převodu doménového jména. Po obdržení takového oznámení Rejstřík potvrdí převodci a nabyvateli přijetí navrhované změny e-mailem a každá e-mailová zpráva bude obsahovat jedinečný kód, který oběma stranám umožní potvrdit nebo odmítnout navrhovaný převod prostřednictvím webových stránek Rejstříku. Pokud jedna ze stran převod nepotvrdí do sedmi dnů od data, kdy Rejstřík pošle e-mailové zprávy s potvrzením, jak je uvedeno výše, převod nebude proveden.

V případě smrti Držitele/Žadatele během Období, mohou správci jeho pozůstalosti nebo jeho zákonní dědici požádat o převod jména na dědice.²²⁷

5.4.5 Zrušení doménového jména

Zrušení doménového jména proti vůli Držitele je možné za podmínek daných Nařízením Komise (EC) č. 874/2004. Článek 20 říká, že Rejstřík může zrušit doménové jméno ze své vlastní iniciativy a bez předání sporu k jakémukoli mimosoudnímu vyrovnání konfliktu výlučně na základě 3 důvodů:

- 1) neuhrazení poplatku Rejstříku;

²²⁶ <http://www.eu-domeny-registrace.cz/index.php>

²²⁷ Období definuje část 6 Podmínek registrace a počíná dnem registrace doménového jména a končí následující kalendářní rok, poslední den měsíce, ve kterém bylo Doménové jméno zaregistrováno.

- 2) nesplnění kritéria sídla, tedy podnik, fyzická osoba nebo organizace nemá sídlo na území Společenství;²²⁸
- 3) nesplnění formálních kritérií při registraci doménových jmen (jméno/název žadatele, chybějící či nepřesné potvrzení, že strana splňuje podmínky pod bodem 2 atp.).

5.4.6 Nedovolená registrace

Jde o zákaz registrace jmen domén, která jsou soudem členského státu považována za hanlivá, rasistická nebo odporující veřejnému pořádku. Je tedy nezbytné, aby o tom, zda určité označení je nebo není zakázané, rozhodl národní soud. Poté, co národní soud oznámí Euridu konečné rozhodnutí, Eurid takové doménové jméno zablokuje a po dobu platnosti rozhodnutí takové jméno blokuje i pro budoucí registrace.²²⁹

5.4.7 Spekulativní registrace a zneužití registrace

Článek 21 odstavec 1 nařízení Komise č. 874/2002 se zabývá problematikou spekulativní registrace a jejího zneužití. Zneužitím nebo spekulativní registrací se rozumí porušení práv osob majících práva k označení, které si mohly zaregistrovat během fázované registrace před zahájením obecné registrace domény .eu²³⁰ a navíc musí být naplněn jeden ze dvou dalších předpokladů:

- 1) jedná se o registraci bez legitimního zájmu držitele; nebo
- 2) jedná se o registraci či užívání ve zlé víře.

Článek 21 odstavec 2 výše zmíněného nařízení vysvětluje, čím se prokazuje legitimní zájem na registraci doménového jména. Legitimní zájem je nutno prokázat pouze v případě sporu či je-li podán návrh na zrušení či převedení doménového jména. Při podání žádosti o registraci se legitimní zájem neprokazuje, s výjimkou předregistračního období.²³¹

Registrace byla provedena v dobré víře pokud:

- 1) držitel použil doménové jméno před oznámením procedury ADR;
- 2) držitel doménového jména představovaný podnikem, organizací nebo fyzickou

²²⁸ Článek 4 (2)(b) nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 733/2002

²²⁹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²³⁰ Viz Bod 4.5 Sunrise fáze

²³¹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C. H. Beck; 2006; str. 39

osobou byl obecně znám pod názvem tvořícím doménové jméno a to i v případě, že není poskytnuta ochrana národním právem nebo Evropským právem;

- 3) držitel doménového jména provádí legitimní a nekomerční nebo spravedlivé využití doménového jména bez úmyslu klamat spotřebitele nebo poškodit reputaci jména, na které existuje právo uznávané nebo dané národním právem nebo právem Společenství.

Taktéž zlá víra se zkoumá pouze v případě sporu, nikoliv při registraci. Zlá víra se považuje za prokázanou dle článku 21 odstavce 3 nařízení č. 874/2004 pokud:

- 1) bylo doménové jméno zaregistrováno za účelem prodeje nebo pronájmu nebo jiného převodu doménového jména oprávněnému držiteli názvu nebo náležející veřejnému orgánu; nebo
- 2) bylo doménové jméno zaregistrováno proto, aby se zabránilo držiteli takového názvu využít tento název v odpovídajícím doménovém jméně; nebo
- 3) bylo doménové jméno zaregistrováno primárně za účelem narušení profesních aktivit konkurenta; nebo
- 4) bylo doménové jméno záměrně použito k přitáhnutí pozornosti internetových uživatelů za účelem komerčního zisku držiteli webových stránek a to tak, že vznikla pravděpodobnost, že dojde k záměně s jiným podobným názvem; nebo
- 5) je zaregistrované doménové jméno osobní jméno, u nějž neexistuje žádná demonstrovatelná vazba mezi držitelem doménového jména a registrovaným doménovým jménem.

Tzv. zabraňovací delikt (body 1 a 2) lze buďto prokázat přímo nebo na něj lze usuzovat z toho, že toto doménové jméno nebylo používáno relevantním způsobem po dobu nejméně dvou let od data registrace. Držitel doménového jména je ještě chráněn možností, že žalovaný držitel doménového jména prohlásí v době zahájení ADR řízení, že hodlá použít doménové jméno relevantním způsobem, ale nepodařilo se mu tak zatím učinit (toto neuzití doménového jména nesmí přesáhnout dobu 6 měsíců od zahájení ADR řízení).²³²

5.5 Řešení sporů z generických TLD (UDRP)

Smyslem zařazení této kapitoly je zejména ukázat ve zkratce inspirační zdroj evropské úpravy.

²³¹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 39

5.5.1 Procesní ustanovení UDRP

Mnoho společností si uvědomilo, jak je důležité nechat si zaregistrovat doménové jméno, které může být snadno identifikováno jejich zákazníky. Soudní řízení je jednou z možností jak řešit porušení práv z doménového jména. Ale vzhledem k nadnárodnímu používání doménového jména se mohou objevit nemalé komplikace s určením místní příslušnosti soudu. Dalším problémem je rychlost soudu a vysoké nepřímé náklady spojené se soudním řízením.

Jako odpověď na výše uvedenou problematiku soudního řízení byl představen nový systém pravidel. ICANN, organizace se sídlem v Los Angeles, která spravuje, *inter alia*, top-level domény .com, .net a .org vydala pravidla Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP) a Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (RUDPR), která se vztahují na všechny registrátory doménových jmen .com, .net a .org.

Tyto pravidla jsou závazná pro všechny osoby, které žádají o registraci, obnovení nebo trvání registrace relevantního doménového jména. Pravidla UDRP jsou inkorporována do všech smluv, které uzavírají registrátoři s držiteli relevantní domény.²³⁵

Pravidla UDRP nevyklučují možnost projednání soudem, ale primárně se počítá s rozhodčími soudy. Rozhodováním byli pověřeni osvědčení provideři ADR služeb mezi nimi např. Arbitrážní a mediační centrum WIPO (uvádí se, že rozhoduje okolo 60% všech sporů týkajících se relevantních doménových jmen), Asijské centrum pro řešení sporů týkajících se doménových jmen (ADNDRC) a některé další instituce. Dalším sudištěm se stane Rozhodčí soud v Praze, který byl již schválen představenstvem ICANNU a připravuje zahájení své činnosti v průběhu následujících 6 měsíců.²³⁴ Každé centrum samo pro své řízení vydává tzv. Doplnková pravidla (tzv. Supplemental rules), kde každé centrum poskytující UDRP řízení stanoví doplňující ustanovení týkající se řízení; jde například o specifikaci komunikace s centrem, stanovení výše poplatků atd.²³⁵

5.5.2 Hmotněprávní ustanovení UDRP

Podle článku 4 odst. a) UDRP u domén .com, .net, .org podléhá každý registrátor doménového jména příslušnému řízení v případě podání návrhu třetí osobou u ICANN,

²³ <http://www.icann.org/udrp/udrp-policy-24oct99.htm>

²⁴ <http://www.icann.org/minutes/prelim-report-23jan08.htm>

²⁵ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

jestliže:

- 1) doménové jméno je totožné nebo zaměnitelně podobné s ochrannou známkou nebo s označením služeb navrhovatele; a
- 2) majitel doménového jména nemá právo, popř. oprávněný zájem ohledně doménového jména; a
- 3) doménové jméno bylo přihlášeno nebo je užíváno ve zlém víře.

Při prokázání žalobcem všech těchto tří podmínek může Arbitrážní soud vydat rozhodnutí v jeho prospěch, které ohledně předmětného doménového jména vykoná ICANN.²³⁶

5.5.2.1 Práva na označení chráněná UDRP a tzv. První element UDRP

Právy se zde nerozumí práva ke jménům osobností, práva k názvům literárních děl, právo k obchodnímu jménu (firma) ani právo ke geografickému názvu. Tyto mohou být chráněny jen, jsou-li současně zaregistrovány jako ochranné známky, nebo požívají ochrany v souvislosti se soustavným užíváním označení jako ochranné známky, anebo tato označení získala druhotný význam nebo vážnost na základě ustanovení národního nebo mezinárodního práva k duševním statkům.²³⁷

Zatímco tzv. First WIPO Internet Domain Name Process²³⁸ se zabýval kolizí domén s ochrannými známkami, Second WIPO Internet Domain Name Process zahájený v roce 2001 zkoumal vztah domén a dalších označení, jako jsou mezinárodní názvy farmaceutických substancí, názvy a zkratky mezinárodních organizací, osobní jména, zeměpisná označení a obchodní jména. Na základě závěrečné zprávy a doporučení WIPO rozhodly státy o doporučení, že názvy a zkratky mezinárodních organizací a názvy zemí by měly být chráněny proti zneužití při registraci domén. V tomto smyslu by měly být změněna pravidla i UDRP. Ačkoliv byla tato doporučení předána organizaci ICANN, nedošlo zatím k odpovídající změně pravidel UDRP. Ačkoliv je výslovně zakotvena pouze mezinárodní ochrana ochranných známek, měly by podle WIPO a judikatura to potvrzuje být chráněny i jiné názvy (např. názvy zemí a osob).²³⁹

²³⁶ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000; str. 98

²³⁷ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²³⁸ soubor konzultací mezi členskými státy WIPO zabývající se vztahy mezi doménovými jmény a jinými právy na označení

²³⁹ Dobřichovský, T.; Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví; Linde Praha; 2004, str. 185

5.5.2.2 Druhý element UDRP – oprávněný zájem ohledně doménového jména

Žalující musí prokázat, že žalovaný nemá k doménovému jménu žádná práva nebo jiný právní zájem. Práva k doménovému jménu nebo právní zájem na něm má žalovaná strana jestliže prokáže, že:

- 1) před tím než se žalovaný dozvěděl o žalobním návrhu žalujícího, doménové jméno používal v souvislosti s nabízením výrobků nebo služeb a to v rámci bona fide, nebo prokazatelně takové užití připravoval; nebo
- 2) žalovaný je obecně známý pod sporným doménovým jménem, i když nemá zaregistrovanou žádnou ochrannou známku; nebo
- 3) žalovaný doménové jméno používá k oprávněným nekomerčním účelům.

Tyto tři podmínky jsou alternativní. Žalovanému stačí, prokáže-li že splňuje alespoň jednu z nich.²⁴⁰

5.5.2.3 Třetí element UDRP – zlá víra

Žalující strana musí prokázat zlou víru strany žalované a to při registraci doménového jména a při jeho užívání a to zejména prokázáním následujících okolností:

- 1) žalovaný si zaregistroval doménové jméno výlučně pro účely dalšího prodeje, pronájmu nebo jiného přechodu registrace doménového jména na žalujícího, který je držitelem ochranné známky, nebo jeho soutěžiteli, a to za cenu, která značně překračuje výdaje, které měl držitel doménového jména s registrací takového jména; nebo
- 2) žalovaný si zaregistroval doménové jméno se záměrem zabránit takové registraci majitelem ochranné známky; nebo
- 3) žalovaný si doménové jméno zaregistroval se záměrem poškodit soutěžitele; nebo
- 4) žalovaný doménové jméno zaregistroval s úmyslem přilákat uživatele Internetu vytvořením pravděpodobnosti záměny nebo vytvořením zdání, že existuje souvislost se jménem, pro které existuje ochranná známka a zaregistrovanou doménou.

Výše uvedený výčet je pouze demonstrativní.²⁴¹

²⁴⁰ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁴¹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

5.5.2.4 Ochranná známka

Ochrannou známkou se obecně rozumí označení zboží a služeb, přičemž do této kategorie spadají jak zaregistrované, tak i nezaregistrované ochranné známky. Ochrany však požívají dle extensivního výkladu rozhodčí praxe i jména, obchodní jména a generické pojmy, které – jak z povahy věci vyplývá – se nemusí vztahovat ke zbožím a službám. Co se týče nebezpečí záměny, posuzuje se toto nebezpečí ve vztahu k tzv. *second-level-domain-name*.²⁴²

Nebezpečí záměny nastává tam:

- 1) kde se odlišují domény jen ve velkých či malých písmenech (*www.TourPlan.com* oproti *www.tourplan.com*);
- 2) kde foneticky znějí domény stejně, liší se jen v uplatnění diakritických značek (např. *www.tippex.com* oproti *www.tipp-ex.com*);²⁴³
- 3) dále v případech, kde je uvedeno jako část domény slovo, které je identické se slovem představující doménu samotnou (např. *www.yahoo.com* oproti *www.yahooasian.com*).²⁴⁴

5.5.2.5 Geografická označení

Jak již bylo výše řečeno pravidla UDRP neobsahují taková ustanovení, která by výše uvedené konfliktní situace řešila. Důvodem k tomu, že byla geografická označení (společně například s vlastními jmény osob) při stanovování podmínek smluvní regulace poněkud opomenuta, však není ani lenost ICANNu ani nechť se těmito otázkami zabývat, ale značná složitost problematiky a z ní (prozatím) plynoucí názor, že lepší než nastavovat regulační mechanismy chybně, je ponechat tuto problematiku prozatím bez důkladnější regulace, tedy v podstatě v intencích soukromoprávních ustanovení národních právních řádů.

V současné době se lze bránit proti registraci doménového jména obsahující geografické označení, sice nikoli bezproblémově, ale přesto lze. Obrana je založena na výše zmíněném článku 4 a) UDRP.

²⁴² <http://www.itpravo.cz>

²⁴³ BIC Deutschland GmbH & CoKG. V. Paul Tweed, WIPO arbitrážní soud, D2000-0418, 30. 6. 2000, <http://arbiter.wipo.int/domains/decisions/html/2000/d2000-0418.html>

²⁴⁴ Yahoo! Inc. v. Yahoo Asian Company Ltd., WIPO arbitrážní soud, <http://arbiter.wipo.int/domains/decisions/html/2001/d2001-0051.html>

Prvotní problém, který je nutné řešit, tedy spočívá v určení, zda navrhovateli práva k předmětnému označení plynou či nikoli. I když se na první pohled jedná o jednoduchou otázku, není její řešení v praxi zdaleka snadné.

To se projevilo například v případech řešených WIPO pod čísly D2001-0001 („portofhamina.com”)²⁴⁵ a D2001-0002 („portofhelsinki.com”)²⁴⁶. Ačkoliv v obou případech interpretovali rozhodci stejný vnitrostátní právní předpis, jejich nálezy se v odůvodnění rozhodnutí lišily. I když oba rozhodci rozhodli shodně o zamítnutí návrhu, bylo v prvním případě konstatováno, že město Hamina je vlastníkem ochranné známky, v druhém případě však rozhodce konstatoval, že městu Helsinky práva z ochranné známky neplynou. Celkově však byla situace „zachráněna” tím, že na zbývající otázky položené základní triádou UDRP odpověděli oba rozhodci záporně a spor tak byl v obou případech rozhodnut ve prospěch odpůrce. Z dostupných pramenů lze dovodit, že zdůvodnění uvedené rozhodcem v případě 2001-0002 je možné přijmout za správné a že i další vývoj judikatury WIPO to potvrzuje. Rozhodce se totiž v tomto případě důkladně zabýval otázkou, zda předmětné označení je vůbec způsobilé být v prostředí příslušného národního právního řádu ochrannou známkou či nikoli. Podle citovaných národních pramenů práva pak dospěl k závěru, že jako obecná označení k tomu geografické názvy způsobilé nejsou.²⁴⁷

Výše uvedené principy se vztahují na všechny geografické názvy. Například co se týče názvu států argumentuje senát obdobně v kauze *newzealand.com*²⁴⁸: „Geografická označení, ať už jde o názvy států, měst, regionů či kontinentů, jsou bezpochyby způsobilá se stát ochrannými známkami nebo označením pro zboží a služby, ale pouze v případě, že zeměpisný význam názvu je potlačen. To se stává v případě, že takové označení se stane všeobecně známé pro označení zboží a služeb obchodníka, a to takovým způsobem, že je odlišuje od zboží a služeb ostatních soutěžitelů. V Anglii je například označení „New Zealand“ označením známého golfového klubu, „Iceland“ (Island) je známé označení pro síť supermarketů s potravinami atd. Ve všech těchto případech byl zeměpisný význam názvu potlačen a označení jsou považována za ochrannou známku.”²⁴⁹ Uspokojivé řešení tedy pravděpodobně leží na národních

²⁴⁵ <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/word/2001/d2001-0001.doc>

²⁴⁶ <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/word/2001/d2001-0002.doc>

²⁴⁷ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72342>

²⁴⁸ <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2002/d2002-0754.html>

²⁴⁹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

právních řádech respektive na jejich úpravách chráněných označení. Možnosti jak se k tomuto problému postavit je několik a záleží na lokálních tradicích, veřejných zájmech, konstrukci právního řádu a dalších obecných kriteriích.²⁵⁰

5.5.2.6 Jména osob

Jména osob nejsou podle UDRP chráněna, přesto rozhodci WIPO přiznali ochranu jménům slavných osob, avšak pouze pokud jsou samy o sobě používána v obchodních vztazích a pokud tímto užíváním získala druhotnou rozlišovací schopnost pro zboží a služby, které se mohou týkat práce těchto slavných osob.²⁵¹ Takovým klasickým příkladem je příběh sporu o doménové jméno www.juliaroberts.com (WIPO d2000-210). K vítězství ve sporu musela Julia Roberts, slavná herečka, prokázat, že její jméno je ochrannou známkou. Dalšími předpoklady pro úspěch ve sporu o doménové jméno je prokázání nedostatku právního zájmu a dobré víry žalovaného. Jak již bylo výše řečeno, jména osob mohou získat ochranu, pokud jsou samy o sobě používána v obchodních vztazích a pokud tímto užíváním získala druhotnou rozlišovací schopnost pro zboží a služby, které se mohou týkat práce těchto slavných osob. Nebylo tedy třeba registrace této ochranné známky, protože jméno Julia Roberts samo o sobě mělo tuto druhotnou rozlišovací schopnost.

Druhým předpokladem vítězství je prokázání legitimního zájmu na užívání doménového jména jeho držitelem. Protože držitel neměl žádný vztah ani povolení k použití ochranné známky a v době jeho registrace již byla Julia Roberts slavnou herečkou a navíc původní obsah stránek neměl nic společného s herečkou, má se legitimní zájem na registraci žalovaným za neprokázaný. Proto panel rozhodců shledal, že šlo o zneužití registrace dle článku 4 (a)(ii) UDRP.

Třetím předpokladem k vítězství ve sporu bylo prokázání nedostatku dobré víry žalovaného. S tím se panel rozhodců vypořádal následovně. Podle okolností v případě vylíčených bylo zřejmé, že si žalobce doménové jméno zaregistroval za účelem zabránění užívání držiteli práva na označení. Na tento úmysl ukazuje i fakt, že si žalovaný zaregistroval doménová jména i jiných slavných osob a tato jména nabízel na internetových aukcích. Z těchto jednotlivých chování spekulativní povahy panel rozhodců dovodil, že se jedná o registraci ve zlé víře.

²⁵⁰ <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=72342>

²⁵¹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

Zlá víra se ale nepodařila prokázat např. ve věci německé skupiny „The Scorpions“ (scorpions.com) ani ve věci zpěváka Stinga (sting.com). V obou případech šlo v podstatě o užití doménového jména fanoušky skupiny. WIPO jasně stanovilo ve své Zprávě I, jež byla podkladem pro vytvoření UDRP, že proti zneužívajícím registracím doménových jmen mohou být chráněna pouze taková osobní jména, která byla obchodně využívána. Je zde tedy důležitý právě obchodní prvek. Rozhodčí panel například zamítl žalobu americké političky Kahleen Kennedy Townsend, která ve své žalobě neprokázala žádnou obchodní činnost, ke které slouží její jméno, které bylo registrováno žalovaným. Šlo pouze o činnost politickou, kterou rozhodčí panel neuznal jako základ pro získání ochrany.²⁵²

5.5.3 Závěry z rozhodovací praxe

Majitel ochranné známky či chráněného názvu by měl ihned po zjištění, že jeho označení si jako doménové jméno zaregistroval někdo jiný, prověřit, zda skutečně tento subjekt nemá žádné odpovídající oprávnění a pokusit se získat důkazy či alespoň podklady prokazující absenci dobré víry při registraci a následném užívání. Poté by měl bez zbytečné prodlevy podat návrh na převod doménového jména (včetně veškerých dokladů) a zaplatit příslušný poplatek. Čas jednoznačně pracuje pro odpůrce, který může doménové jméno výhodně převést na třetí osobu anebo si opatřit materiály prokazující jeho dobrou víru (včetně podání přihlášky ochranné známky či zahrnutí doménového jména do jeho dokumentace o rozvoji podnikání).²⁵³

5.6 Systém řešení sporů o doménová jména v .eu TLD

5.6.1 Základní právní předpisy upravující řešení sporů o užívání doménových jmen .eu

Obě nařízení č. 733/2002 a č. 874/2004 předpokládají existenci subjektů, kteří budou provádět ADR řízení. Rejstřík má povinnost vybrat objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem subjekt zajišťující ADR, jimiž by měly být uznávané orgány s vhodnými odbornými znalostmi.²⁵⁴

Již při diskusi ohledně vzniku domény .eu se objevilo spoustu otázek jak předcházet

²⁵² http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁵³ Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000

²⁵⁴ článek 23, Nařízení Komise č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004

specifickým sporům a jak postupovat v jejich řešení s ohledem na mnohé odlišnosti národního práva každého státu. Procesní normy organizace WIPO byly obecně vybrány jako vzor pro .eu Alternative Dispute Resolution Rules (pravidla ADR), jelikož nejvíce zohledňují mezinárodní zvyklosti. Nicméně někteří odborníci namítali, že tyto normy nejsou vyvážené, protože značně zvýhodňují držitele práva na označení.²⁵⁵ Subjekty, jež by měly řešit spory z doménových jmen, mají pracovat na principu samofinancování.

V dubnu 2006 byl určen jako poskytovatel ADR služeb Rozhodčí soud. Tento se zavázal navrhnout pravidla pro .eu ADR a provádět tato řízení ve všech 20 oficiálních jazycích EU a do seznamu panelistů zanést experty ze všech členských zemí.

Základní pravidla byla vytvořena na půdě arbitrážního soudu v Praze a jmenují se „Pravidla pro řešení sporů o domény .eu“ a byla ještě doplněna „Doplňujícími pravidly ADR Rozhodčího soudu“.²⁵⁶

5.6.2 Rozdíl mezi arbitráží (rozhodčím řízením) a .eu ADR řízením

Doménové ADR patří do skupiny samovykonatelných alternativních rozhodovacích řízení. Jak již bylo výše řečeno, spor rozhoduje osoba, či orgán vytvořený na základě stanov organizace, jejímž nálezu se strany dobrovolně podrobí pod pohrůžkou omezení práv v této organizaci – nikoliv, ale státní mocí. Mimo to postrádá základní prvky nutné k uskutečnění arbitrážního řízení jako např. existence rozhodčí smlouvy uzavřené mezi stranami, i když by se s určitým úsilím dal dovodit vznik smlouvy pomocí analogie s veřejným návrhem na uzavření smlouvy a jeho konkludentním přijetím žalobcem při podání žalobního návrhu. Zahájení doménového ADR nezpůsobuje překážku litispendence pro případ zahájení řádného soudního řízení. Vynesení „nálezu“ nezpůsobuje ani překážku „res iudicatae“. Rozhodnutí nemohou být ani exekucním titulem pro nucenou exekuci pomocí veřejnoprávních prostředků. Nevztahují se na něj přímo ani příslušné národní či mezinárodní předpisy upravující rozhodčí řízení (např. ZRŘ).²⁵⁷

5.6.3 Subsidiární aplikovatelnost OSŘ

Další otázkou, která je poněkud sporná, je subsidiární aplikovatelnost OSŘ na .eu ADR

²⁵⁵ http://europa.eu.int/ISPO/eif/InternetPoliciesSite/DotEU/Analysis_of_responses.html

²⁵⁶ http://adre.eurid.eu/adr/adr_rules/index.php

²⁵⁷ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 42

řízení (u sporů z doménových jmen .cz jasně plyne z dodatku Řádu pro rozhodčí řízení on-line a následných odkazů, že se jedná o rozhodčí řízení ve smyslu ZRŘ).

Je však zapotřebí si uvědomit, že řešení sporů z domén .eu (oproti doméně .cz) není rozhodčím řízením. Je to vlastně jakýsi druh mediace. Bez ohledu na to, jak je rozhodnutí ve věci označeno, nejde o rozhodčí nález ve smyslu ustanovení § 23 písmena a) ZRŘ a není tedy soudně vykonatelný dle § 28 ZRŘ resp. v návaznosti na to podle OSŘ či podle § 40 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů. Je to pouze jakési doporučení stranám. Dodržováno a prosazováno, více méně shodně jako rozhodčí nález (avšak jen fakticky) je pouze proto, že vychází z pravidel aplikovatelných pro registrátora, totiž pro bruselský Eurid. Jestliže tak jde o řízení, pro které si sám registrátor fakticky stanovil pravidla, tak je také povinen odpovídající rozhodnutí dodržovat a provádět (provést změnu majitele / uživatele atd.). Je to vlastně něco podobného jako rozhodčí řízení v případě sportovních sporů. Taktéž se nejedná o rozhodčí řízení, avšak nálezy (rozhodnutí), které mají spíše charakter doporučení, se dodržují a prosazují jakousi silou své autority. Jednoduše řečeno, nikdo si nedovolí taková rozhodnutí neakceptovat (nehledě na to, že jediným vykonavatelem takového rozhodčího nálezu je Eurid, takže s vykonatelností nebude žádný problém). Je zapotřebí si tedy uvědomit, že nejde o rozhodčí řízení ve smyslu ZRŘ a následně ani nelze subsidiárně aplikovat OSŘ. Dle názorů našich předních odborníků na oblast doménových jmen (ačkoliv náš ústavní soud tento názor plně nesdílí), jde stejně jako v případě civilního řízení před soudy o kontradiktorní civilní nalézací řízení, jen před jiným subjektem než před orgánem moci veřejné. Neexistuje tedy odpovídající právní základ pro takové řízení jako je tomu v případě řízení před rozhodci, kde tento právní základ poskytuje ZRŘ a v němž lze tam, kde je to vhodné, vhodným způsobem aplikovat na otázky související s řízením dle § 30 ZRŘ také OSŘ. Takový základ v případě ADR není. Shrňme tedy, že z výše uvedeného plyne, že OSŘ nelze aplikovat.²⁵⁸

Na druhou stranu je zde jiná možnost. Ačkoliv otázky související s postupem v řízení jsou poměrně podrobně upraveny, v otázkách, které upraveny nejsou (tj. o postupu v řízení) rozhodují rozhodci (pozor, nejde ale opět o rozhodce ve smyslu § 4 a násl. ZRŘ a jde jen o shodné označení, byť rozhodnutí má kvalitativně jiný charakter než je tomu v případě rozhodčích nálezů dle ZRŘ). Nelze proto vyloučit, že v takových

²⁵⁸ více např. Růžička, K.; K otázce právní povahy rozhodčího řízení; Bulletin advokacie; 5/2003, str.

neupravených otázkách rozhodnou rozhodci o postupu v řízení analogicky, jako v případě, kdy by aplikovali OSŘ. Zatímco ale v případě rozhodčího řízení jde o přiměřenou ovšem přímou aplikaci OSŘ vhodným způsobem dle § 30 ZRR, v případě sporů v rámci .eu ADR jde o jakýsi zvláštní druh analogie iuris. Dle názoru pana prof. Alexandra Bělohávka, však nejde v těchto případech o subsidiární použití OSŘ, nýbrž se jedná jen o analogickou aplikaci mechanismu, který předvídá OSŘ v rámci analogie iuris avšak jedná se o aplikaci kvalitativně odlišným způsobem, než je tomu v případě aplikace OSŘ na otázky související s řízením v případě řízení rozhodčího.²⁵⁹

5.6.4 Žalobce a žalovaný ve sporech řešených dle pravidel .eu ADR

Žalobcem může být kterákoliv osoba (zřejmě způsobilá k právním úkonům), tedy nikoliv, jako v případě arbitrážního řízení pouze osoba zavázaná nějakou rozhodčí smlouvou. Pravidla eu.ADR nepožadují prokázání, že by žalobce sám nárokoval právo na dotčenou doménu.

Žalovaným může být držitel doménového jména, nebo Rejstřík (zejména v případě, že doménové jméno doposud není zaregistrováno či aktivováno).²⁶⁰

5.6.4.1 Komunikace mezi stranami a rozhodčím soudem

Příloha C Doplňujících pravidel specifikuje pravidla komunikace, které musí být stranami během ADR řízení dodržována.

Obecným pravidlem je, že Rozhodčí soud přijímá podání žalobních návrhů nebo jiných dokumentů v rámci ADR řízení pouze prostřednictvím online rozhodčí platformy přístupné na www.adreu.eurid.eu. V případě, že se vyskytnou technické problémy, které způsobí nefunkčnost online rozhodčí platformy, Rozhodčí soud bude přijímat (a to pouze v odůvodněných případech) podání žalobních návrhů zaslaných e-mailem na adresu Rozhodčí soudu, tj. info@adr.eu. V tomto případě pak výše zmíněný soud přijetí žalobního návrhu potvrdí prostřednictvím nestandardní komunikace a to jakmile platforma bude znovu funkční. Jinak je ovšem možné také komunikovat doporučeně poštou nebo kurýrní službou (nebo dálnopisem nebo telefaxem), veškerá písemná komunikace musí být prováděna duplicitně, přičemž stejně jedna kopie podání musí být

²⁵⁹ Názor pana Prof. Alexandra Bělohávka vyjádřený v průběhu naší neformální emailové komunikace

²⁶⁰ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 44

zasílána prostřednictvím zabezpečené online platformy.²⁶¹

Výše popsaný systém komunikace skrze online platformu, lze považovat za jednu z nejmodernějších technologií na světě. Platforma obsahuje možnost volby všech oficiálních jazyků Evropské Unie a samozřejmě splňuje nejpřísnější požadavky vztahující se k bezpečnosti dat.²⁶²

5.7 Okruh sporů řešených v .eu ADR

Podle Pravidel ADR existují 2 druhy ADR řízení – buď proti Rejstříku nebo proti držiteli doménového jména.

5.7.1 Žalobní návrh proti správci domény .eu (Euridu)

Žalobní návrh proti Euridu se podává v případě, že žalobce má za to, že Eurid vydal rozhodnutí, které je v rozporu s nařízeními č. 733/2002 a č. 874/2004. Bude se jednat nejčastěji o rozhodnutí týkající se akceptace a validace žádostí o doménová jména v rámci Sunrise period. V souvislosti s touto žalobou je možné provést převod, zrušení, nebo přidělení příslušného doménového jména. Pokud žalobce se svým žalobním návrhem uspěje, získá žalobce doménové jméno pouze pokud:

- 1) je nejbližším dalším žadatelem v pořadí;
- 2) za předpokladu, že Rejstřík rozhodne, že žalující strana splňuje všechny registrační kritéria dle nařízení EU;
- 3) a že Registr následně provede aktivaci doménového jména jménem žalující strany jako nejbližšího dalšího žadatele v pořadí;²⁶³
- 4) žalobní návrh musí být podaný v rámci tzv. „Sunrise Appeal Period“ (lhůta 40 dní po přidělení doménového jména žadatelem).²⁶⁴

Jinými důvody pro podání žalobního návrhu proti Euridu by mohlo být jeho rozhodnutí, týkající se odebrání domény.

Typickým sporem vedeným proti Euridu byl jeden z prvních sporů týkající se společnosti

²⁶¹ <https://adr.eu/adr/faq/index.php>

²⁶² Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 44

²⁶³ Viz B11(c) Pravidel ADR

²⁶⁴ Část 22, Pravidla a podmínky registrace domény .eu pro žádosti o registraci Doménového jména (tzv. „Sunrise rules“)

zajišťující železniční dopravu přes kanál La Manche společnost Eurostar Limited. Šlo o registrované jméno www.eurostar.eu, které si zaregistrovala o pár minut dříve v průběhu Sunrise period společnost Eurostar Diamond Traders, která se zabývá úpravou diamantu. Mezi těmito dvěma společnostmi existovala dohoda, která stanovila, že společnost Eurostar Diamond Traders nebude používat jako označení samotné slovo Eurostar, ale pouze ve spojení s dalším rozlišovacím slovem. Na základě této dohody žalobce poukazuje, že si žalovaný registroval doménové jméno ve zlé víře. Dále poukazuje na fakt, že žalovaný vůbec neměl právo si toto jméno registrovat v rámci Sunrise period, protože nemohl dostatečně prokázat, že má přednostní právo k tomuto jménu.

Panel pak rozhodl, že registrace proběhla zcela v souladu s Pravidly pro období Sunrise čl. 19(2)(i, ii). Rejstřík správně zaregistroval přednostní právo uplatňované pro jméno, kdy slovní prvek bude dominantní a šlo jej jasně oddělit nebo odlišit. Označení EUROSTAR je dominantní slovo v názvu a toto slovo může být odděleno ze složeného názvu a splňuje tedy podmínky čl. 19(2)(i, ii).

Panel shledal, že existence dohody je irelevantní, protože Rejstřík zapsal jméno v souladu s článkem 14 nařízení č. 874/2004 a navíc, i kdyby Rejstřík o dohodě věděl, nemohl vědět, jestli nebyla dohoda změněna nebo nahrazena nějakou jinou. Tento panel nemůže jednat o této dohodě, protože by bylo nutno slyšet také druhou stranu, ale protože bylo zahájeno řízení proti Rejstříku, nelze Eurostar Diamond Traders přivít do řízení jako účastníka.²⁶⁵

5.7.2 Žalobní návrh proti držiteli doménového jména

Jak vyplývá z povahy doménových jmen, jsou doménová jména jedinečná a mají pro svého držitele často určitou ekonomickou funkci. V případě, že se třetí osoba domnívá, že došlo ke spekulativní nebo zneužívající registraci doménového jména a byla porušena práva k chráněnému označení této osoby, má taková osoba možnost podat žalobní návrh na zahájení ADR řízení.²⁶⁶

Proti držiteli doménového jména může žalobce zahájit ADR řízení kdykoli poté, co bylo doménové jméno aktivováno. Žalobce může ve svém žalobním návrhu žádat převod doménového jména na sebe a to za podmínky, že žalobce splňuje kritéria pro registraci podle nařízení č. 733/2002.²⁶⁷ V opačném případě může žalobce požádat pouze o

²⁶⁵ <http://adreu.eurid.eu/adr/decisions>

²⁶⁶ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁶⁷ Pravidla ADR (B1(b) (10), B11)

zrušení registrace.

Žalobce musí prokázat, že žalovaný si registroval doménové jméno ke spekulativním účelům nebo, že došlo ke zneužití registrace více v kapitole 5.4.7 výše zabývající se Speklativní registrací a zneužitím registrace.

O formě žalobního návrhu více v kapitole 5.6.4.1 výše zabývající se Komunikací mezi stranami a rozhodčím soudem.

5.7.3 Spor o jazyk řízení (dále jen „Language trial“)

Pokud se strany nedohodnou jinak, je dle pravidel ADR jazykem řízení jazyk registrační smlouvy pro doménové jméno, které je předmětem sporu. Toto ustanovení je obdobou ustanovení pravidel UDRP. Absolutní výjimka z tohoto pravidla platí pro podání žalobního návrhu proti rozhodnutí Euridu. V tomto řízení je jazykem řízení angličtina.²⁶⁸

Pokud se strany nedohodnou, může senát na základě svého vlastního uvážení s přihlédnutím k mimořádným okolnostem a k písemnému návrhu žalující strany zvolit jiný jazyk. Tato žádost se podává k rozhodčímu soudu v písemné a zároveň v elektronické formě a musí obsahovat stanovené náležitosti. Jedná se zejména o uvedení žadatelových kontaktních údajů, výběru formy komunikace, specifikace doménového jména, o které se bude v budoucnu jednat a uvedení jména jeho držitele a veškerých dostupných kontaktních informací o něm a konečně o uvedení registrátora, u něhož je doménové jméno zaregistrováno ke dni podání návrhu.²⁶⁹

Mimořádné okolnosti z předchozího odstavce Pravidla ADR nevymezují. V této době zatím žádná rozhodnutí nespecifikují, co se rozumí těmito mimořádnými okolnostmi a tak bude záležet na budoucí judikatuře soudu, aby vymezila, co je důvodem pro změnu jazyka. Toto ustanovení bylo zahrnuto do nařízení a do ADR pravidel z toho důvodu, že tzv. cybersquateri si často záměrně pro registraci doménového jména vybírají jazyk, který znesnadní řízení a zvýší náklady na řízení osobám, které mají k doménovému jménu práva, a to bez toho, že by sami měli s vybraným jazykem nějakou spojitost.²⁷⁰

Rozhodčí soud uvědomí žalovanou stranu o žádosti na změnu jazyka ADR řízení do 5 dnů poté, co je zaplacen poplatek v souladu s Pravidly ADR. Žalovaná strana se může vyjádřit do 12 dnů od data doručení žádosti. Rozhodčí soud poté ustanoví jednočlenný senát, který je složený z jednoho nezávislého a nestranného rozhodce k rozhodnutí o

²⁶⁸ článku 22 odst. 1 písm. b Nařízení č. 874/2004

²⁶⁹ část A (3)(b)(1), pravidla ADR

²⁷⁰ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

návrhu, který rozhodne do 12 dnů. Rozhodnutí senátu je konečné a nelze se proti němu odvolat. V případě, že žalující strana podá do 30 pracovních dnů od doručení rozhodnutí o změně jazyka žalobní návrh, považuje se datum podání žalobního návrhu na změnu jazyka za datum podání žalobního návrhu.²⁷¹

Toto řízení, stejně jako ostatní dva druhy řízení před Rozhodčím soudem rámci ADR .eu, je zpoplatněno a poplatek musí být zaplacen do pěti dnů od doručení žádosti Rozhodčímu soudu. Pokud tento poplatek není zaplacen nebo není zaplacen v celé výši, zašle Rozhodčí soud žadateli oznámení, že jeho žádost je považována za vzatou zpět.²⁷² Žadatel pak může kdykoli podat novou žádost ve stejné věci. V případě, že uvedený poplatek je správně zaplacen, Rozhodčí soud zapíše tzv. „Dobu podání“ a vyrozumí žadatele o přijetí žádosti a době podání.²⁷³

5.7.4 Jiné žalobní nároky

Pokud se jedná o jiné nároky, jako např. nároky mezi držitelem domény a jeho registrátorem nebo náhradu škody mezi držitelem domény a třetí osobou, popř. mezi třetí osobou a Registrem apod., nevztahují se pravidla ADR na tyto spory a je nutno postupovat buď podle smluvního ujednání, pokud jsou tyto osoby v nějakém smluvním vztahu např. rozhodčí doložky obsažené v registrační smlouvě nebo podle příslušného práva. Není ovšem vyloučeno, že může dojít ke vzniku rozhodčí smlouvy ohledně těchto otázek např. konkludentním způsobem podle § 15 odst. 2 zákona ZRR.²⁷⁴

5.8 Proces .eu ADR

Zahájení řízení lze provést dvojím způsobem, a sice podáním žalobního návrhu nebo podáním návrhu na změnu jazyka v budoucím zvažovaném řízení.

Obvyklejším způsobem zahájení řízení je podání žalobního návrhu prostřednictvím online platformy, která je jedinečným nástrojem svého druhu. Je to živý a neustále se vyvíjející systém komunikace v internetovém prostředí. Tento návrh se předkládá současně v tištěné i elektronické podobě a musí obsahovat obvyklé náležitosti, jako je např. identifikace žalující strany a žalované strany, identifikace doménového jména, které

²⁷¹ část A 3(b)(1) Pravidel pro řešení sporů o domény .eu

²⁷² část A 6(b) Pravidel pro řešení sporů o domény .eu

²⁷³ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁷⁴ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 45

je předmětem sporu a identifikace registrátora, u něhož je doménové jméno zaregistrováno a dále pak musí obsahovat právní důvody, na nichž je žalobní návrh založen a čeho se žalující strana domáhá. Mimo obvyklé náležitosti má žalobní návrh obsahovat i např. preferovaný způsob komunikace či zdali si žalobce přeje, aby spor rozhodl jednočlenný nebo tříčlenný senát. Součástí žalobního návrhu je i prohlášení, v němž žalobce mj. souhlasí se zveřejněním rozhodnutí a zřídá se veškerých nároků proti poskytovateli ADR, rozhodcům, Rejstříku i registrátorovi. Dále pak prohlásí, že pokud se týče napadení rozhodnutí ADR, podřídí se jurisdikci řádných soudů v rámci vzájemné jurisdikce, kterou se rozumí buď řádný soud místně příslušný podle podnikání registrátora nebo řádný soud podle adresy žalované strany. Žalobní návrh musí být též doplněn připojenými listinnými nebo jinými důkazy spolu s jejich seznamem. Veškeré listiny musí být předloženy v překladu do jazyka řízení. Současně se žalobním návrhem je třeba, aby byly uhrazeny poplatky v příslušné výši, eventuálně se přiloží informace o úhradě – „payment information“.²⁷⁵

5.8.1 Poplatky za ADR řízení

Toto řízení je zpoplatněno. Výše poplatku se liší podle počtu žalovaných doménových jmen a podle počtu vybraných rozhodců. Základní poplatek se skládá z odměny pro rozhodce a administrativního poplatku rozhodčímu soudu. Tak např. v případě, že se jedná o 1 až 2 domény, činí poplatek za jednočlenný senát 1665 EUR, zatímco v případě tříčlenného senátu se poplatek pro senát navyšuje na 3339 EUR.²⁷⁶

Zpoplatněny jsou i vedlejší spory, které rozhoduje jednočlenný senát. Jedná se o návrh na změnu jazyka a žalobu o zrušení fikce zpětvzetí žalobního návrhu v důsledku administrativních chyb. V takových případech se platí 999 EUR. Více informací najdeme v Sazebníku poplatků.²⁷⁷

Poplatky se platí v eurech a doklad o jejich zaplacení by měl být přiložen k žalobnímu návrhu. Rozhodná je pro soud částka, kterou obdržel pro dané číslo sporu. V případě, že žalobce pošle platbu odpovídající výši poplatku za ADR řízení, ale během transferu peněz si některá ze zúčastněných bank ze zaslané částky strhne bankovní poplatek za převod, bude Rozhodčí soud považovat tuto platbu za nedostatečnou. V případě, že

²⁷⁵ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 45

²⁷⁶ Viz příloha 1

²⁷⁷ <http://www.adreu.eurid.eu/adr/fees> a Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 46

poplatek za ADR řízení není uhrazen nebo není uhrazen celý, jde o nedostatečnou platbu a Rozhodčí soud zašle žalobci oznámení o této skutečnosti. Pokud do deseti dnů od tohoto oznámení není poplatek uhrazen ve správné výši, sdělí soud žalobci, že jeho návrh je považován za zpětvzatý. V opačném případě soud zapíše k žalobě tzv. dobu podání.²⁷⁸

5.8.2 Datum podání

Datum podání znamená okamžik, kdy jsou splněny následující podmínky:

- 1) k arbitrážnímu soudu byl řádně podán žalobní návrh nebo žádost o změnu jazyka ADR řízení; a
- 2) rozhodčímu soudu byl zaplacen příslušný poplatek za ADR řízení.²⁷⁹

V případě, že ještě před zahájením samotného ADR řízení došlo k Language trialu a žalobní návrh byl podán do třiceti dnů od rozhodnutí v řízení o změně jazyka, zachovává se „Doba podání“ právě z Language trialu.²⁸⁰ V případě, že je podáno více žalobních návrhů týkajících se stejného doménového jména, je rozhodná právě doba podání pro posouzení, který z návrhů bude řešen jako první. Ostatní návrhy se dostávají do fáze tzv. suspendace a čekají na vyřešení prvního žalobního návrhu. V případě, že senát projednávaný žalobní návrh zamítne, aktivuje se žalobní návrh, který podle svého data podání v řadě následuje. V případě, že senát prvnímu žalobnímu návrhu vyhoví, všechny ostatní následující žalobní návrhy zruší – a to z toho důvodu, že již není možné podat žalobní návrh proti stejnému žalovanému, neboť registrace sporného doménového jména byla převedena na jinou osobu anebo byla zrušena.²⁸¹

5.8.3 Povinnosti Rozhodčího soudu po obdržení žalobního návrhu

Žalobce je povinen zaplatit fixní poplatek (tzv. „Initial fee“). Do jeho zaplacení není Rozhodčí soud povinen činit ve věci žádné úkony, a pokud žalobce nezplatí do 10 dnů od výzvy, má se za to, že došlo ke zpětvzetí žalobního návrhu, o čemž Rozhodčí soud žalobce vyrozumí (fikce zpětvzetí).²⁸²

²⁷⁸ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁷⁹ část A, Pravidla pro řešení sporů o domény .eu

²⁸⁰ část A 3(b)(7), Pravidla pro řešení sporů o domény .eu

²⁸¹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁸² Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 46

Soud do pěti dnů poté, co obdrží platbu, zkontroluje, zda žaloba obsahuje všechny náležitosti stanovené pravidly ADR. Kontrola probíhá ve spolupráci s Euridem, který ověří údaje ve své WHOIS databázi.

Pokud má žalobní návrh nedostatky, soud o tom žalobce neprodleně vyrozumí. Žalobce má 7 dní na opravu žalobního návrhu, ve kterém již musí být uvedeny všechny náležitosti předepsané pravidly ADR. V případě, že tento návrh neobsahuje všechny náležitosti anebo je podán pozdě, je považován za zpětvzatý. V tomto případě může žalobce podat návrh nový ve stejné věci, ale ztrácí samozřejmě tzv. datum podání svého prvního návrhu.²⁸³

V případě, že oprava žalobního návrhu byla podána včas a obsahovala všechny předepsané náležitosti, obešle Rozhodčí soud stranu žalovanou a oznámí jí, že proti ní bylo zahájeno ADR řízení. K obeslání žalovaného se použije adresa, která je uvedena ve WHOIS databázi (potažmo v žalobním návrhu). Vychází se z toho, že každý, kdo si zaregistruje doménové jméno, je odpovědný za aktualizaci svých údajů v databázi WHOIS. Oznámení o zahájení ADR řízení se posílá elektronickou formou (prostřednictvím on-line platformy). V případě, že takto zasláné oznámení není žalovanému doručeno, posílá se mu celý spis poštou a to opět na poštovní adresu uvedenou v databázi WHOIS. Tím, že se spis žalovanému zasílá poštou, se předpokládá, že žalovaný byl o podaném žalobním návrhu informován.²⁸⁴

5.8.4 Námitky proti fikci zpětvzetí

Pokud rozhodne Rozhodčí soud z nějakého důvodu, že je žalobní návrh nevyhovující (měl vady, které nebyly opraveny, nebo nebyly opraveny včas), uplatní se zde fikce zpětvzetí žalobního návrhu. Žalobce může podat proti tomuto administrativnímu rozhodnutí námitku.

Žalující strana může napadnout fikci zpětvzetí žalobního návrhu z důvodu formálních nedostatků podle odst. B 2 (b) Pravidel pro řešení sporů o domény .eu. V případě napadení fikce zpětvzetí musí žalující strana podat námitku do 5 dnů po obdržení informace od Rozhodčího soudu o zpětvzetí. Návrh musí obsahovat odůvodnění zrušení fikce zpětvzetí.

I toto zvláštní řízení je zpoplatněno a žalobce musí fixní poplatek dle čl. A(6)(a) Pravidel

²⁸³ B(2)(b), Pravidla ADR

²⁸⁴ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

pro řešení sporů o domény .eu zaplatit a to do 10 dnů od data oznámení o nezaplacení poplatků. V případě, že poplatek je správně zaplacen, jmenuje soud jednočlenný senát, který rozhodne o námitce a to do 12 dnů od data ustanovení senátu.²⁸⁵

5.8.5 Vyjádření žalované strany k žalobnímu návrhu

Žalovaná strana má do 30 pracovních dnů od doručení žalobního návrhu předložit vyjádření k žalobnímu návrhu (anglicky „response“). Toto vyjádření má obdobné náležitosti jako žalobní návrh.²⁸⁶

Pokud žalující strana žádá, aby spor rozhodl jednočlenný senát, a naproti tomu strana žalovaná ve svém vyjádření navrhuje tříčlenný senát, je povinností strany žalované doplatit rozdíl mezi poplatky za jednočlenný senát oproti tříčlennému senátu. Pokud příslušná platba není provedena, spor rozhodne jednočlenný senát.²⁸⁷

Žalovaná strana se může rozhodnout, že vyjádření nepodá vůbec a oznámit tuto skutečnost soudu, anebo nechat marně uplynout lhůtu k podání vyjádření. Taková skutečnost není překážkou ADR řízení, soud pouze informuje žalobce i žalovaného o tom, že žalovaný vyjádření nepředložil.

Pokud soud shledá, že vyjádření nesplňuje formální náležitosti dle procesních pravidel, neprodleně žalovanou stranu informuje o charakteru zjištěných nedostatků. Pokud lze nedostatky napravit, dostane žalovaná strana lhůtu 7 dní na odstranění nedostatků.

Proti rozhodnutí, že vyjádření je formálně vadné může žalovaná strana podat námitky ve lhůtě 5 dní. Pokud senát potvrdí, že vyjádření žalovaného vykazuje formální nedostatky nebo nebylo-li podáno vyjádření vůbec, může soud spor rozhodnout výhradně na základě žalobního návrhu.²⁸⁸

Neschopnost kterékoliv ze stran reagovat do daného termínu nebo dostavit se na slyšení neznamená akceptaci odpovídajících nároků vznesených protistranou. Osoby pověřené projednáním a vyřešením resp. rozhodnutím sporu jsou tak povinné zkoumat nárok a jeho oprávněnost v souladu s rozhodným právem. Nevyjádření tak z hmotněprávního hlediska nelze automaticky přičítat k tíži strany, která takto omisivně přistupuje k řízení, a to ať již z důvodů objektivních či subjektivních.²⁸⁹

²⁸⁵ B(2)(c)(3), Pravidla ADR

²⁸⁶ B (3) (b) (1-7), Pravidla ADR

²⁸⁷ B (9) (c), Pravidla ADR

²⁸⁸ B (9) (d-e), Pravidla ADR

²⁸⁹ http://pravniciradce.ihned.cz/1-10078260-17452140-F00000_d-cb

5.8.6 ADR Senát

Počet členů v senátu je určen práním stran, tzn., pokud si některá strana přeje tříčlenný senát, pak rozhoduje tříčlenný senát, který se sestaví po jednom rozhodci (kteří nemusí být zásadně z listiny Rozhodčího soudu) z každé tříčlenné skupiny kandidátů, jež byly navrhnuty v žalobě nebo žalobním vyjádření (popř. dodatečně). Předseda senátu je určen Rozhodčím soudem. Nezvoly-li si žádná ze stran tříčlenný senát, pak rozhodne jediný rozhodce určený Rozhodčím soudem.²⁹⁰

Rozhodci musí mít potřebné odborné znalosti a jsou vybíráni objektivním, transparentním a nediskriminujícím způsobem. Na stránkách Rozhodčího soudu nalezneme seznam a také kvalifikaci jednotlivých rozhodců.²⁹¹

Osoba, která by chtěla být rozhodcem, musí splňovat nároky stanovené Rozhodčím soudem. Takovými nároky jsou například ukončené vysokoškolské vzdělání na univerzitě v zemi EU vč. titulu L.L.M, umožňující pracovat jako známkoprávní zástupce nebo advokát, univerzitní profesor nebo učitel, arbitr zabývající se zejména právem duševního vlastnictví a informačních technologií, právem počítačovým, telekomunikačním nebo nekalou soutěží a má zkušenosti z oblasti alternativního řešení sporů týkajícího se doménových jmen anebo alespoň právní zkušenosti z oblasti doménových jmen. Dále je nutná znalost angličtiny a minimálně jednoho dalšího jazyka EU a členství v mezinárodních organizacích zabývajících se průmyslovými či autorskými právy.²⁹²

Z těchto kritérií lze usuzovat, že jen evropští špičkoví specialisté z oblasti doménových jmen se mohli stát rozhodci.²⁹³

Rozhodci nesmí být na výsledku sporu osobně ani hmotně zainteresováni a zavazují se spor vyřešit podle zásad dobré víry, spravedlnosti a s řádnou odbornou péčí. Rozhodci jsou povinni zachovat mlčenlivost o informacích, které se dozvědí v rámci ADR řízení. Rozhodce informuje o všech okolnostech, které by mohly vést ke vzniku důvodných pochybností ohledně jeho nestrannosti nebo nezávislosti. V takovém případě soud na základě vlastního uvážení jmenuje náhradního rozhodce.²⁹⁴

Strany mohou podat námitky proti jmenování rozhodce do 2 dnů od doručení oznámení o přijetí rozhodce nebo do 2 dnů, kdy se strana dozví o okolnostech vedoucích ke vzniku

²⁹⁰ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 46

²⁹¹ www.adreu.eu/adr/panelist

²⁹² Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 49

²⁹³ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

²⁹⁴ část B (5)(b), Pravidla ADR

důvodného podezření ohledně nestrannosti a nezávislosti rozhodce.

Tuto námitku musí strana odůvodnit a druhá strana nebo rozhodce jsou oprávněni se k podání vyjádřit. Námitku je nutno uplatnit do 2 dnů od přijetí oznámení o jmenování rozhodce.²⁹⁵

Posléze o napadení rozhodce rozhodne Rozhodčí soud s konečnou platností. I toto řízení je zpoplatněno.²⁹⁶

5.8.6.1 Jednočlenný senát

Pokud se žádná ze stran nerozhodla pro tříčlenný Senát, soud jmenuje jediného člena Senátu ze svého seznamu rozhodců.

5.8.6.2 Tříčlenný senát

Situace je poněkud složitější, pokud některá ze stran žádá ustavení tříčlenného senátu.

Pokud obě strany shodně žádají tříčlenný senát, musí každá z nich předložit svůj seznam tří kandidátů na pozici rozhodce. Rozhodčí soud vybere ze seznamu předloženého žalobcem a ze seznamu předloženého žalovaným po jednom rozhodci. Třetího rozhodce zvolí ze svého seznamu rozhodců sám arbitrážní soud. Pokud některá ze stran nepředloží návrh 3 kandidátů, určí soud rozhodce sám ze seznamu rozhodců.²⁹⁷ Takový kandidát na rozhodce by se pokud možno neměl účastnit v předchozích 3 letech žádného ADR řízení, jehož byla žalující strana stranou.²⁹⁸

Každému rozhodci, který byl jmenován do jednočlenného nebo do tříčlenného senátu posílá soud oznámení o tom, že byl vybrán rozhodcem v ADR řízení. Vybraný rozhodce musí potvrdit, že je vůči stranám i vůči věci nezávislý a nestranný. Pokud tomu tak je, potvrdí to svým prohlášením o nezávislosti a nestrannosti, které zašle Rozhodčímu soudu. V okamžiku, kdy všichni členové senátu podepíší prohlášení o nezávislosti a nestrannosti, je ustaven senát. Soud oznámí tuto skutečnost stranám, včetně jmen vybraných rozhodců a současně seznámí strany i s datem, kdy by mělo, pokud nenastanou mimořádné okolnosti, být vydáno rozhodnutí.²⁹⁹

²⁹⁵ část B (5)(c), Pravidla ADR

²⁹⁶ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 48

²⁹⁷ část B (4)(d), Pravidla ADR

²⁹⁸ část B (4)(c), Pravidla ADR

²⁹⁹ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

5.8.7 Průběh samotného procesu rozhodování

Senát ADR je povinen postupovat v řízení v souladu s pravidly ADR, Nařízeními EU a to způsobem, který pokládá za vhodný. Má povinnost zajistit stranám spravedlivé a rovné zacházení, rychlost a hospodárnost řízení.³⁰⁰ Senát si při dokazování může vyžádat další vyjádření nebo dokumenty na základě svého uvážení a dle svého uvážení také rozhodne o přípustnosti, významu, váze a závažnosti jednotlivých důkazů.³⁰¹

Spis je zaslán, jakmile je jmenován poslední rozhodce.³⁰² Ústní jednání se nekonají (včetně jednání formou telekonferencí, videokonferencí a webových konferencí). Rozhodnutí se činí na základě dokumentů a jiných listinných důkazů, pokud senát na základě svého vlastního uvážení a v důsledku mimořádných okolností nerozhodne, že ústní jednání je k rozhodnutí o žalobním návrhu nezbytné.³⁰³

Vedení ADR řízení není dotčeno žádným soudním řízením, s výhradou, že by bylo v těchto řízeních rozhodnuto dříve, než je ukončeno .eu ADR řízení. V takovém případě by musel Rozhodčí soud řízení ukončit.³⁰⁴

V případě, že některá ze stran nedodrží jakoukoli lhůtu stanovenou ADR pravidly nebo senátem, může senát považovat toto nedodržení za důvod k akceptování nároků druhé strany. Pokud některá ze stran nedodrží jakékoli ustanovení ADR pravidel nebo Doplňujících pravidel ADR, bude na posouzení senátu, jaké důsledky z takového porušení Pravidel vyvodí, pokud však pravidla nestanoví jinak.³⁰⁵

5.8.7.1 Vyhovění žalobnímu návrhu proti jinému držiteli jména

V případě procedury proti držiteli doménového jména rozhodne senát, že doménové jméno má být zrušeno, pokud žalobce prokáže, že registrace je spekulativní nebo byla zneužita.³⁰⁶ Pro výše uvedený postup musí být splněny následující podmínky:

Žalovaná strana musí být držitelem registrace dotčeného doménového jména .eu a zároveň musí být doménové jméno identické nebo zaměnitelné s označením, k němuž

³⁰⁰ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

³⁰¹ část B (7)(d), Pravidla ADR

³⁰² část B (6), Pravidla ADR

³⁰³ část B (9), Pravidla ADR

³⁰⁴ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 51

³⁰⁵ http://www.ceag.cz/download/060_cz.pdf

³⁰⁶ Srov. čl. 21 nařízení č. 874/2004

někomu vnitrostátní nebo komunitární právo přiznává ochranu a současně bylo doménové jméno zaregistrováno bez oprávnění a zároveň:

- 1) žalovaný držitel nepoužil doménové jméno před oznámením procedury ADR;
- 2) žalovaný držitel nebyl pod tímto jménem obecně znám;
- 3) žalovaný držitel doménového jména neprováděl legitimní a nekomerční nebo spravedlivé využití doménového jména bez úmyslu klamat spotřebitele nebo poškodit reputaci jména; nebo
- 4) bylo doménové jméno zaregistrováno nebo užíváno žalovaným ve zlé víře, tedy:
  - a. za účelem prodeje nebo pronájmu nebo jiného převodu;
  - b. aby se zabránilo oprávněnému držiteli takového názvu využít;
  - c. za účelem narušení profesních aktivit konkurenta;
  - d. bylo záměrně použito k přitáhnutí pozornosti internetových uživatelů.³⁰⁷

5.8.7.2 Přerušení řízení

Jakékoliv ADR řízení proti držiteli doménového jména, které bylo zahájeno později, ale týká se téhož doménového jména, se přeruší do doby, než bude znám výsledek ADR řízení, které bylo zahájeno již dříve.

Pokud se v takovém řízení rozhodne senát přiznat žalující straně požadované žalobní nároky, všechna přerušená ADR řízení budou ukončena a uhrazené poplatky vráceny.

Pokud senát v ADR řízení žalobní návrh zamítne, provede soud aktivaci žalobního návrhu po něm bezprostředně následujícího podle data podání. Soud vyrozumí příslušnou žalující stranu o ukončení, aktivaci nebo trvajícím přerušení řízení o žalobním návrhu písemnou formou do 5 dnů od data vydání.³⁰⁸

Krátkodobě přeruší soud řízení, pokud je poskytnuta žalobci lhůta na odstranění nedostatků žalobního návrhu nebo pokud probíhá řízení o zrušení fikce zpětvzeti z těchto důvodů. Podobně jej přeruší do doby, než obdrží opravené vyjádření žalované strany nebo uplyne lhůta k tomuto vyjádření.

Konečně je řízení přerušeno v případě, že rozhodnutí záviselo na posouzení otázky, zdali žalovaná strana bude příslušným způsobem využívat doménové jméno a je nutno čekat do ukončení lhůty 6 měsíců od zahájení ADR řízení.³⁰⁹

³⁰⁷ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 53

³⁰⁸ část B (1)(f), Pravidla ADR

³⁰⁹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 51

Pokud si strany přejí jednat o smíru, může být řízení na návrh žalující strany přerušeno.³¹⁰

5.8.7.3 Zastavení ADR řízení

Zastavit řízení před podáním žalobního návrhu je možné, pokud před podáním žalobního návrhu bylo zahájeno jiné řízení týkající se téhož doménového jména a žalobce měl v tomto řízení úspěch. V takovém případě se veškeré uhrazené poplatky vrací.³¹¹

ADR řízení se považuje za ukončené, jakmile senát obdrží od obou stran potvrzení, že strany uzavřely s ohledem na předmět sporu dohodu.³¹²

Senát ADR řízení ukončí, pokud zjistí, že spor, který je předmětem žalobního návrhu, byl pravomocně rozhodnut příslušným soudem nebo orgánem zabývajícím se alternativním řešením sporů.³¹³

5.8.8 Rozhodčí nález v .eu ADR řízení

Rozhodnutí rozhodců jsou konečná, nelze se proti nim odvolat a pro strany jsou závazná. Protože ADR řízení není podle mého názoru rozhodčím řízením, není ani nález vydaný rozhodci vykonatelný titul ve smyslu ZRŘ, a proto nemůže být ani napaden dle ZRŘ. S ohledem na to, že jediný, kdo může toto rozhodnutí vykonat, je Eurid a ten ho akceptovat fakticky musí, pak s vykonatelností nejsou problémy.

Výše uvedeným, však není dotčeno právo stran zahájit ve vzájemné jurisdikci soudní řízení, které bude mít dopad na výkon rozhodnutí.

5.8.8.1 Rozhodčí nález

Rozhodčí nálezy jsou konečné, pro strany závazné a nelze se proti nim odvolat. Rozhodčí nález, ostatně jako celé řízení, je písemný. Obsahuje shrnutí tvrzení stran a zjištěných skutečností, právní posouzení, odůvodnění nálezu, jména rozhodců, datum vydání a číslo sporu, o který se jednalo. Každý nález, ať je vydán v jakémkoli jazyce, musí obsahovat shrnutí v anglickém jazyce. Nález senátu, který rozhodl o zrušení nebo převedení sporného doménového jména, je vykonatelný do 30 dnů od jeho vydání a vykonává jej Eurid.

Senát zašle rozhodnutí o žalobním návrhu soudu ve lhůtě jednoho měsíce od data přijetí

³¹⁰ Část A (4)(b), Pravidla ADR

³¹¹ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 51

³¹² Část A (4)(a), Pravidla ADR

³¹³ Část A (4)(c), Pravidla ADR

vyjádření nebo od doby marného uplynutí lhůty.³¹⁴

V případě vyhovění žalobnímu návrhu proti držiteli doménového jména bude doménové jméno převedeno na žalobce, pokud ten o něj požádá a vyhoví-li obecným kritériím způsobilosti tak, jak to definovalo ve svém čl. 4 odst. (2) (b) nařízení (EC) č. 733/2002.³¹⁵

Je-li vedeno řízení proti Registru, rozhodne komise zřízená v rámci odpovídající procedury ADR, zda je rozhodnutí přijaté Registrem v rozporu s nařízením (EC) č. 874/2004 nebo nařízením (EC) č. 733/2002. Senát může rozhodnout o tom, že rozhodnutí má být anulováno a ve vhodných případech může rozhodnout, že dané doménové jméno má být převedeno, zrušeno nebo přisouzeno za předpokladu, že jsou splněna nezbytná obecná kritéria způsobilosti registrace příslušného doménového jména. Součástí rozhodnutí je také datum, k němuž má být rozhodnutí učiněno. Senát rozhoduje prostou většinou, a to do jednoho měsíce od data přijetí odpovědi, přičemž musí současně rozhodnutí odůvodnit. V souladu s nařízením (EC) č. 874/2004 jsou rozhodnutí publikována na stránkách arbitrážního soudu.³¹⁶

5.8.8.2 Předběžný nález

Pokud žalující strana prokázala:

- 1) že doménové jméno je identické nebo zaměnitelné s chráněným názvem; nebo
- 2) že žalovaná strana postrádá oprávněné zájmy k doménovému jménu nebo si jej zaregistrovala v nedobré víře; a
- 3) zároveň ale nebylo prokázáno, že žalovaný neměl na registraci doménového jména oprávněný zájem a ani že žalovaný zaregistroval doménové jméno ve špatné víře, ačkoliv žalobce o tento fakt opíral svůj žalobní návrh.

V tomto případě vydá senát tzv. předběžný nález, který řízení přeruší na dobu 6 měsíců od data podání žalobního návrhu. Tato lhůta je dána stranám k doplnění důkazních prostředků. K důkazům předloženým protistranou je strana oprávněna se vyjádřit do 15 dnů od jejich obdržení.

5.9 Vzájemná jurisdikce (anglicky „Mutual Jurisdiction“)

Vzájemnou jurisdikcí se rozumí soudní příslušnost pro rozhodování sporu z užívání

³¹⁴ Srov. část B, článek 12, písmena (a)(b)

³¹⁵ <http://pravnicadce.ihned.cz>

³¹⁶ přesněji na <http://adreu.eurid.eu/adr/decisions/index.php>

doménového jména. Je jím místně příslušný řádný soud podle podnikání registrátora, je-li tak zvoleno v registrační smlouvě a je-li takový řádný soud na území EU nebo podle adresy žalované strany uvedené v databázi WHOIS v době podání žalobního návrhu k soudu. V případě žaloby proti Rejstříku, je jím hlavní místo podnikání Rejstříku (Brusel). V žalobě nebo vyjádření k žalobnímu návrhu musí strany prohlásit, že se pro případ návrhu na zrušení rozhodnutí ADR podřizují této jurisdikci.³¹⁷

6 Závěr

Nesrovnalosti, které existují mezi systémy doménových jmen a právem duševního vlastnictví poukazují na nedostatečný společný teoretický základ, který se projevuje množstvím sporů týkajících se doménových jmen a širokého spektra práv na označení.

Právo je systém relativně dynamický a mělo by být schopné více či méně pružně reagovat i na nové aspekty společenského vývoje - změny v oblasti informačních technologií nevyjímaje. Zároveň by však mělo jít o systém relativně stabilní, který zajišťuje, že právo bude měněno jen tehdy, vyžaduje-li toho nezbytná, objektivně zjištěná společenská potřeba, nikoli tedy z důvodů nahodilých či ryze subjektivních.

Jednou z poměrně podstatných změn, kterých jsme během posledních pár let očividně svědky, je neustále se zvyšující rozsah právní regulace oblasti informačních a komunikačních technologií (IT práva), a to jak v oblasti národních právních řádů, tak i práva mezinárodních společenství.

Z hlediska zkoumání moderních trendů a vývoje na pozadí činnosti WIPO a EU, lze říci, že zmíněná fóra byla a zůstávají na mezinárodněprávní úrovni ústředními normotvornými centry. Na tom nic nemění ani skutečnost, že vzhledem ke své podstatě jde o poněkud těžkopádné mezinárodní organizace (což platí zejména pro WIPO). Řada moderních trendů má svůj původ ve vnitrostátním vývoji některých států (zejména USA) a WIPO či EU často pouze se zpožděním reagují na tyto vnitrostátní proměny. Ovšem jakmile dojde ke konsensu o mezinárodní úpravě, všeobecný dopad sjednané regulace je samozřejmý.

Je zřejmé, že při právní kvalifikaci doménových kolizí již dnes běžně není možné argumentovat systémem registrace domén „first come, first served“. Monopolizace obecného termínu, zejména bez dalších rozlišovacích dodatků jednomu subjektu pouze na základě toho, že přišel dříve, nevylučuje a priori zásah do starších a zákonem

³¹⁷ Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006; str. 54

chráněných práv jiných osob. Velmi častým případem právní kvalifikace v případě sporné registrace doménových jmen bude nekalé soutěžní jednání.

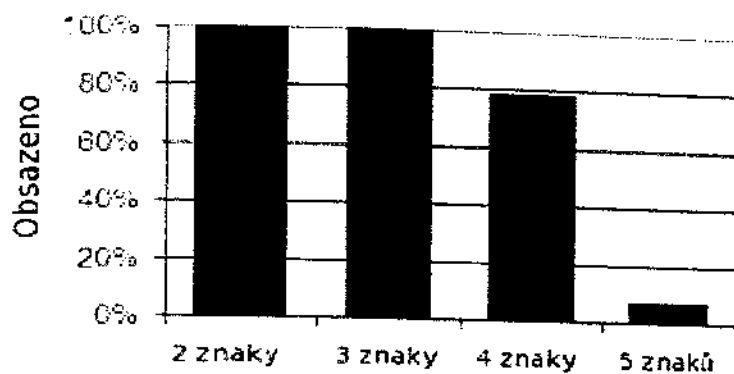
Experti se shodují v tom, že projekt UDRP, který vznikl na půdě WIPO, se přes své zjevné nedostatky osvědčil právě v boji proti doménovému pirátství a jeho prevenci pro doménová jména nejvyšších úrovní, a proto bylo nutné analyzovat i tuto problematiku, jelikož poznatky z oblasti UDRP jsou velkou inspirací i pro oblast doménových jmen .eu. Dalším problémem v oblasti domén je, že podstatná část právní teorie i praxe není stále dostatečně technicky vybavena k tomu, aby jednotlivým projevům perverzní soutěžní tvořivosti v novém prostředí rozuměla. Výše uvedené však nesmí v odborné nebo laické veřejnosti vyvolávat dojem, že právo v tomto směru zaostává. Utěšeně se mnozí příklady z právní praxe přitom dokládají, že slabým článkem normativního řetězce nebývá norma samotná, ale osoba interpreta, zde zejména z důvodu jeho nedostatečného vybavení příslušným instrumentáři, ochotou a snad i odvahou příslušné de facto problémy de iure řešit. Právě tyto elementy jsou totiž v internetových soutěžních vztazích a v IT kriminalitě překážkou často stojící mezi právem a spravedlností.

Ve své rigorózní práci jsem se pokusil představit institut a hlavní zásady ovládající vznik práv k doméně .eu, .cz, a .com, jejich ochranu a řešení sporů z nich. Nejméně problematická se mi zdá doména .eu, která využila veškeré dostupné informace o předchozích generických doménových jménech a vyhnula se tak největším úskalím spojeným s registrací. Na druhé straně nejvíce problematická mi bohužel přijde naše doména .cz, která není podpořena ani kvalitní literaturou ani přesvědčivými rozsudky. Doufejme tedy, že se vzrůstajícím počtem doménových jmen, hodnoty atraktivních doménových jmen a sporů na sebe kvalitní publikace nenechají dlouho čekat.

7 Přílohy

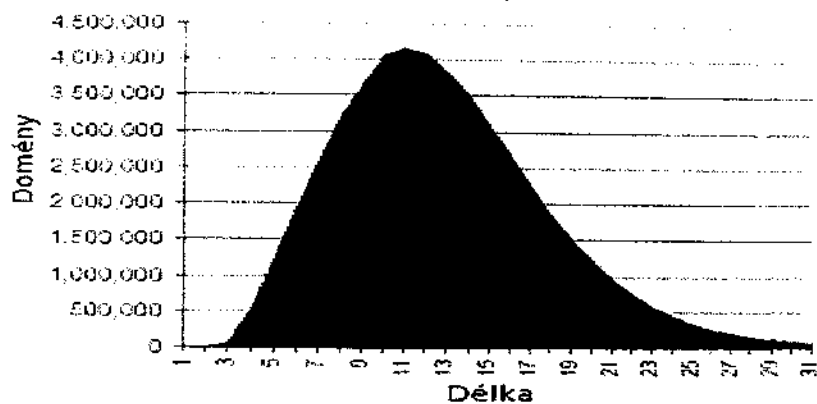
Příloha číslo 1: Graf ukazující obsazenost ve jmenném prostoru .com

Kombinace znaků

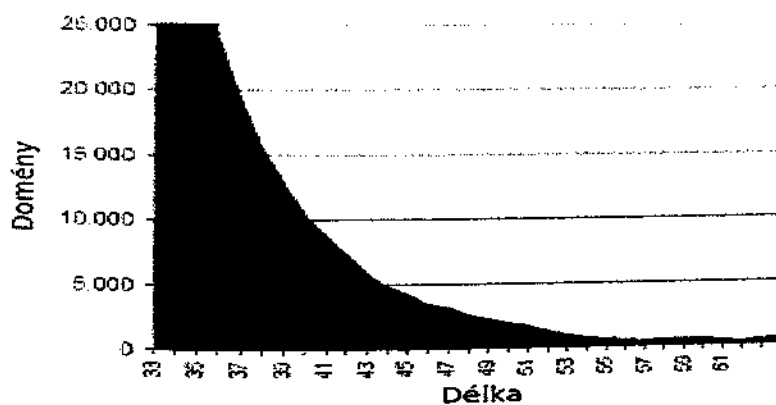
Příloha číslo 2: Graf ukazující počet doménových jmen v závislosti na počtu znaků

Rozložení délky domén

Příloha číslo 3: Graf ukazující blíže počet doménových jmen nad 33 znaky

Rozložení délky domén

Příloha číslo 4: Dělení generických Top-level domén

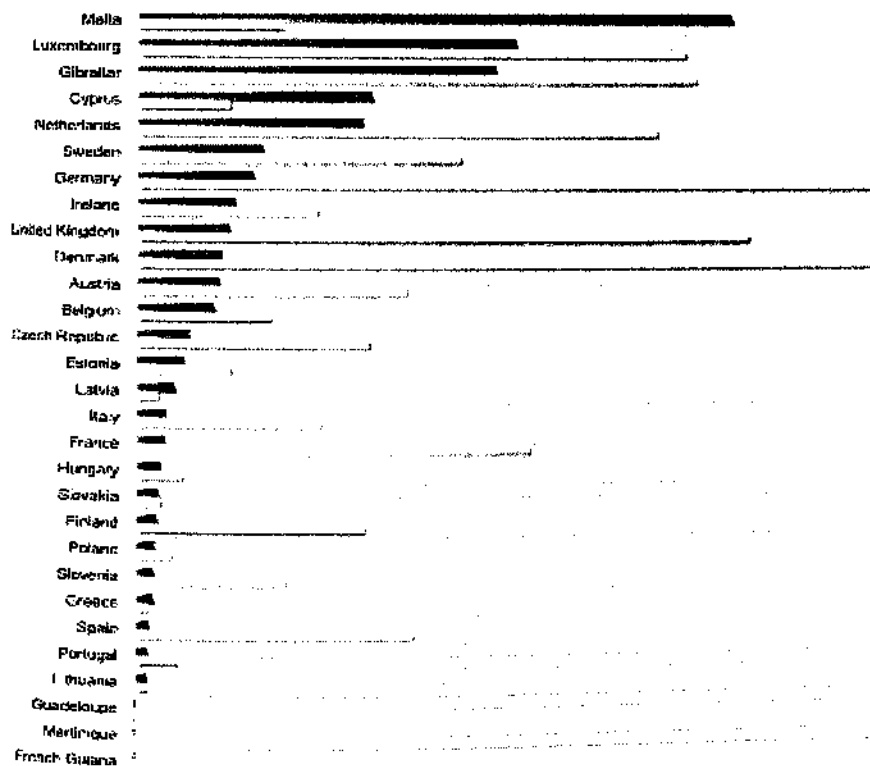
Neomezené - jejich použití není nijak omezeno	.com, .info, .net, .org
Vyhrazené - jsou určeny pro specifický účel, ale není to vyžadováno	.name
Vymezené - mohou být použity pouze pro daný účel	.pro, .biz, .int .int je podle pravidel agentury IANA možné registrovat jen domény pro účely mezinárodních a nevládních organizací .biz je doporučeno registrovat jen pro obchodní společnosti
Garantované - mohou být použity pouze pro daný účel, navíc mají garanta tj. organizaci stanovující podmínky registrace a dohlížející na provoz. Označují se sTLD (podle <i>sponsored TLD</i> , kde sponsor znamená garant)	.aero, .cat, .coop, .jobs, .mobi, .museum např. doména .mobi je určena pro poskytovatele mobilních produktů např. doména .jobs je vyhrazená pro organizace zabývající se zaměstnáním
Exkluzivní - tyto domény smějí používat pouze subjekty v USA, navíc s většími či menšími restrikcemi	.edu, .gov, .mil např. .mil smí používat Ministerstvo obrany Spojených států a jeho dceřiné organizace
Infrastrukturní - tyto domény jsou neveřejné	.root, .arpa např. .arpa je speciální doména nejvyššího řádu používaná výhradně pro vnitřní potřeby internetové infrastruktury
Rezervované	.example, .invalid, .localhost, .test
Navržené	.asia, .cym, .geo, .mail, .sco, .web, .xxx
Pseudo-domény	.bitnet, .csnet, .onion .uucp
Zrušené	.nato

Příloha číslo 5: Materiály z Rozhodčího soudu týkající se poplatků za .eu ADR

Poplatky Rozhodčího soudu (RS) za vedení .eu sporů

Počet sporných doménových jmen, která jsou předmětem žalobního návrhu	Poplatky rozhodců		Administrativní poplatek RS	Poplatky celkem	
	Jeden rozhodce	Tři rozhodci		Jeden	Tři rozhodci
(a) 1 až 2 doménová jména	815	Předseda senátu: 1.305 Každý člen senátu: 662	650/710		3.339
(b) 3 až 5 doménových jmen	986	Předseda senátu: 1.503 Každý člen senátu: 830	940/770		3.933
(c) 6 až 9 doménových jmen	1.158	Předseda senátu: 1.698 Každý člen senátu: 1.000	1.020/820		4.518
(c) 10 a více doménových jmen			Bude rozhodnuto po poradě s RS		
(e) Žádost o změnu jazyka	489		510		
(f) Námitky proti zpětvzeti žalobního návrhu v důsledku formálních nedostatků	489		510		

Příloha číslo 6: Počet registrací doménových jmen .eu a generických

8 Použité prameny

Literatura:

- 1) Bělohlávek, A.; Tuzemská právní praxe a veřejnost objevuje výhody rozhodčího řízení; Bulletin Advokacie; 2/2006;
- 2) Brož, J.; Jistota v mezinárodních vztazích; ASPI; 1993; Interní číslo 2457;
- 3) Bulletin of International Organisation for Standardization, No. 8/1998;
- 4) Růžička, K.; K otázce právní povahy rozhodčího řízení; Bulletin advokacie; 5/2003;
- 5) Devátý, S., Toman, P.; Ochrana dobré pověsti a názvu právnických osob; Linde Praha; 2001;
- 6) Dobřichovský, T.; Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví; Linde Praha; 2004;
- 7) Doplnující pravidla ADR Rozhodčího soudu;
- 8) Eliáš, K., Bejček, J., Hajn, P., Ježek, J. a kol.; Kurs obchodního práva; Obecná část; Soutěžní právo; Praha; C.H. Beck; 2004;
- 9) Fiala, J., Hurdík, J., Korecká, V.; Občanský zákoník - komentář; ASPI; 1999; interní číslo 16247;
- 10) Frimmel, M.; Elektronický obchod; Prospektrum; 2002;
- 11) Hajn, P.; Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži; Masarykova univerzita; 2000;
- 12) Knappová, M., Švestka, J.; Občanské právo hmotné I.; ASPI Publishing; 2002;
- 13) Knappová, M., Švestka, J.; Právo zástavní; ASPI Publishing; 2002; Interní číslo ASPI 26313;
- 14) Kučera, Z.; Mezinárodní právo soukromé; Doplněk; 2004; str. 376;
- 15) Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 1); Interní číslo ASPI 24486; CEAG; 2002;
- 16) Loebel, Z.; Nekalá soutěž v souvislosti s internetem (část 2); Interní číslo ASPI 24487; CEAG; 2002;
- 17) Macek, J.; Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže; Praha; C.H.Beck; 2000;
- 18) Nařízení evropského Parlamentu a Rady č. 733/2002 ze dne 22. dubna 2002;
- 19) Nařízením Komise (EC) č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004;
- 20) Pelikánová, R., Čermák, K.; Právní aspekty doménových jmen; Linde Praha; 2000;

- 21) Polčák, R.; Právo doménových jmen; Masarykova Univerzita; 2001;
- 22) Polčák, R.; Nekalosoutěžní agrese na internetu; Právní rozhledy; 13; 2005;
- 23) Pravidla pro řešení sporů o domény .eu (Pravidla ADR);
- 24) Raban, P., Alternativní řešení sporů, arbitráž a rozhodci v České a Slovenské republice a zahraničí, C.H. Beck; 2006;
- 25) Raban, P., Moravcová, M., a kol.; .eu doména; C.H. Beck; 2006;
- 26) Růžička, K.; Volba práva; ASPI; 1996; Interní číslo ASPI 5095;
- 27) Slováková, Z.; Průmyslové vlastnictví; LexisNexis CZ; Linde Praha; 2000;
- 28) Smejkal, V.; Nekalá soutěž na internetu; Interní číslo ASPI 26407; 2002;
- 29) Smejkal, V.; Právo informačních a telekomunikačních systémů, C.H. Beck; 2004;
- 30) Soudní judikatura, 2003, č. 11, str. 894;
- 31) Svobodová I.; K předběžným opatřením v obchodních věcech; ASPI; 1997; Interní číslo 7058;
- 32) Winterová, A. a kol.; Civilní právo procesní; Linde Praha; 2004.

Internetové odkazy:

- 1) <http://www.9net.cz>;
- 2) <http://adreu.eurid.eu>;
- 3) <http://www.arbcourt.cz>;
- 4) <http://www.burzadomen.cz>;
- 5) <http://www.ceag.cz>;
- 6) <http://www.domeny.as>;
- 7) <http://www.domainbarn.com>;
- 8) <http://www.domainmaster.cz>;
- 9) <http://www.domeny.col.cz>;
- 10) <http://www.eurid.eu>;
- 11) <http://www.europa.eu.int>;
- 12) <http://www.euroskop.cz>;
- 13) <http://www.greatdomains.com>;
- 14) <http://www.icann.org>;
- 15) <http://www.ipravnik.cz>;
- 16) <http://www.iso.org>;
- 17) <http://www.iso.org>;

- 18) <http://www.itpravo.cz>;
- 19) <http://www.lupa.cz>;
- 20) <http://www.nic.cz>;
- 21) <http://www.outlaw.com>;
- 22) <http://www.pravniradce.ihned.cz>;
- 23) <http://www.registrace-domeny-eu.cz>;
- 24) <http://www.registrator.cz>;
- 25) <http://www.sitepoint.com>;
- 26) <http://www.upv.cz>;
- 27) <http://www.wikipedia.cz>;
- 28) <http://www.wipo.int>.